د
رحمان بابا
دیوان

مصحح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف بینوا

Ketabton.com

۱۳۲۶هـ ش/۱۹۴۷ ع

ketabton.com - The Digital Library

مقدمه

رحمان بابا

۱۰٤۲ـ ۱۱۱۸هـ

پیژندنه:

د رحمان بابا د پیژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وایي. په پښتوکښي د بابا لقب یا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نیولي دي او یا هغو فقیرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخیرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وایي:

د پالنگ او د پیړیۍ حاجت ئې نشته
د یارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وایو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ۋ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازیږي
خوار فقیر لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پیښور په علاقه په بهادرکلی کښي زیږیدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار وُ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دینه ډیر اوچت دي چه دي کومي خاصی قبیلی یا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقیقي شاعران بین الانساني شخصیتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بیا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبیلې ته نه منسوبوی وایي:

زه عاشق یم سر وکار می دي له عشقه
نه خلیل، نه داودزی یم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد یوسف یوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

ketabton.com - The Digital Library

هندوستان کښې زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لويو او وړو عقيده پرې راغله او ورته بابا وويل؛ خو د ده زاهدي د ريا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندې د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه يو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسې زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ريا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئې کاندې ځوك په رسم او په عادات
په ورځ پيدا و نصيحت وايي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښې
ايښې پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگې وي ختلې
چه په لاس ئې سرمايه وي يا زکات
زه رحمان له هسې خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دې زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ريا خرقه ئې خداې مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار ټړلې قلندر دی

رحمان بابا په غريبه کورنۍ کښې پيدا شوی و، او پخپله هم غريب و، خو دې غريبۍ هيڅکله د ده لوړ همت ټيټ کړی نه دی او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړی دی، وايي:

ځوک دې را کاندې قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښې يا دينار
زه درم او دينار نه لرم په کور کښې
ولې نور عالم مې بولې دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چيرته خوزم
نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
آب و خور لکه آسيا په ځاې را رسي
پخپل کور کښې مې سکون دی هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم
که خزان را باندې راشي که بهار

ketabton.com - The Digital Library

د رحمان بابا د لوړ شخصيت پېژندنه د ده له دې يوې غزلې څخه هم ګرانو لوستونکو ته څرګندېدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا يم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا يم
و هر چا ته پخپل شکل څرګندېږم
آئينه غوندي بې رويه بې ريا يم
قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر ګدا يم
د غنچې په څير په شل ژبو خاموش يم
لکه بوي هسي په پټه خوله ګويا يم
هم په دا سپينو جامو معلومېږم
لکه ابر هم ګوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شوله راستيه
لکه سر و مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د ګمرهانو رهنما يم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فيصله کړې ده چه وايي:

چه منکر پرې اعتراض کولې نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د يو پښتون له خوا کيده مګر پښتون خو ده ته بابا ويلې دي نو بيا چرته دا اعتراض او انکار ځاي پاتيدې شي! بې له دې چه بيرته د ده له خولې ووايو:

هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باګرام

هو، دا يوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر يوازې د باګرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوی او مهم خصوصيت دا دي چه د هر چا او هرې ډلې په زړه جوړ او په خوله جاري دي: يو پلو ته که د باګرام ترکي پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وايي:

خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلې
هغه خط چه په دنيا کښې دنيا دار کا

ketabton.com - The Digital Library

له يوې خوا که ئې مستان په ميخانه کښې په ويلو مست زنګيږي او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنګه مي دلبر په لاس کښي جام دي
نن اورنګ د زمانې ځما غلام دي

له بلي خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
د دې کار په کننده وُ آفرين دي

د دنيا تارکان او پريښودونکي ئې په دې بيت خوشحالي کوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

ښــــــه ده ښـــــه ده دا دنـــــــيـــــــا
چـــــه تــــوښـــــه ده د عـــــقـــبـــا
د دنـــــيــــا پـــــه بــــازارکـــــيــــږي
د هــــــغـــــه جـــــهــــان ســــودا
پــه دنـــيــا کــښــي بـــدي نـــشـــتــه
کـــــه بــــــدي نـــــه وي لــــــه تــــا
پــه دنــيــا کــښــي لــوي حــکــمــت دي
پـــــرې پــــوهــــيـــــږي حـــــکـــــمـــــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملګري دي. په پښتو کښي به ډير داسي کم کور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتنې ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال ګوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپيڅلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاينه پکښي ليدله کيږي داسي نه چه ګوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه وُ. لکه چه وايي:

په اشعار کښي قوتاک لکه زمري يم
ولي نه يم د زمري په خير ګزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهيږم
ولي نه يم په دا چارو ډير خرسند

ketabton.com - The Digital Library

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوځ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادري هيوز انګريزي مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظرکښي څرګنديږي چه رحمان بابا نه يوازي پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښي د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترګي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښي ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهورکښي چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښي هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهورکښي چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيدکښي که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مګر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرۍ په باب کښي ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنګ ګډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربی ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دو وو دفترونوکي چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرګنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانۍ له ځان سره وګرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

ketabton.com - The Digital Library

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ درې نسخې په کوم ځاي کښي چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹٤۷/۱۳۲٦

ketabton.com - The Digital Library

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِیمُ

ا

گوره هسي کردګار دي رب څما چه صاحب د کل اختيار دي رب څما
همګي بزرګواران چه څوك ئي وايي تر همه ؤ بزرګوار دي رب څما
نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي نه د هيچا منت بار دي رب څما
له نيستئ ئې د هستئ صورت پيدا کړ هسي رنګ پروردګار دي رب څما
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو هم سامع د هر ګفتار دي رب څما
چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته د هغو عطر و عطار دي رب څما
هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي د همه واړو معمار دي رب څما
خواننده د نانويسو صحيفو دی دانندہ د هر اسرار دي رب څما
که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي له همه ؤ خبردار دي رب څما
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی په همه ؤ وقوف دار دي رب څما
شريك نه لري په خپلي پادشاهی کښي بې شريکه شهريار دي رب څما
هسي نه چه واحدي ده له عجزه په واحد وجود بسيار دي رب څما
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته له هغو سره چه يار دي رب څما
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئي وغواړم په خپل کور کښي همکنار دي رب څما
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه تل تر تله بر قرار دي رب څما

که صورت د محمد نه وي پيدا پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه محمد دي د تمام جهان آبا
نبوت په محمد باندي تمام شه نشته پس له محمده انبياء
نور هاله د محمد ؤُ په جهان کښي چه بوی نه وُ د آدم او د حوا
په صورت که آخرين دي پيدا شوي په معني کښي اولين دي له هر چا
خداي يې مه ګڼه بې شکه چه بنده دي نور ئي کل واړه صفات دي په رښتيا
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي محمد دي د همه واړو پيشوا

ketabton.com - The Digital Library

چه ئې دین د محمد دي قبول کړي   جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي   محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پیروي د محمد ده   گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بیچاره ؤ چاره گر دي   محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم   که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنیا   نن دي وار دي که دروغ کړي که رښتیا
هره چار چه تر وقت تیره شي عنقا شي   عنقا نه دي په دام نښتي د هیچا
تر ورخ تیرې اوبه بیرته نه جار وزي   نه جار وزي تیر ساعت نه بیرته بیا
تیر ساعت په مثال هړي د لحد دي   هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي   غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحیح گڼې په زړه کښي   په غرور به هغه نښه کړي خطا
په امید امید ئې خلق نا امید کړه   د ایام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته   ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
ویر ژړلي ارتیدنې چه وینا وایي   تا ته وایي که پوهیږې په وینا
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعلیم کا   هم عاقل یې هم بالغ یې هم دانا
په عمل د نیکو بدو فهم وکړه   چه په دا کښي دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گریوان کړه سترگي رونې   ډیر په پورته پورته مه څه سرهوا
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته   ته په اصل کښي له زمکي یې پیدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي   چه ته زوي یې یا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښیگړه وکړه غره مه شه   په ښیگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښایسته وي   څوك یې څه کوي ښایست د مور ونیا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې یاره   دلگیر مه شه که مي نوم واخیست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وایم   نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښي   ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي   اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

ketabton.com - The Digital Library

هوښیار مه ګڼه هوښیار د دې دنیا   بی وقوف دي وقوف دار د دې دنیا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه   چه پرې کښیني ګرد غبار د دې دنیا
پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنیا کا   هر کلام و هر ګفتار د دې دنیا
د طفلانو په څیر واړه خاکبازي کړي   هر چه کاندي کار و بار د دې دنیا
واړه ډکي خولې د پیو هلکان دی   کار دیده و پخته کار د دې دنیا
همیشه به بې وقوف او بې شعور وي   چه مخمور وي په خمار د دې دنیا
د شرابو هم لا همره مستي نه وي   لکه مست وي خمر خوار د دې دنیا
هر بیمار لره د لرو په جهان شته دي   دارو نه لري بیمار د دې دنیا
د هر سوی علاج وشي په جهان کښې   مګر سوی په شرار د دې دنیا
هر چه واچوي و اور ته وار سوځي   موړ به نشي طلبګار د دې دنیا
ګرفتار ئې همیشه په غم کښې ډوب وي   هیڅوک مه شه ګرفتار د دې دنیا
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښې   چه اسیر وي په ګفتار د دې دنیا
په مسلمو کښې خاصه مسلم هغه دي   چه ئې وشلاوه زنار د دې دنیا
تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لاړ شي   سردار کله دي سردار د دې دنیا
زوی و لوڼه یتیمان کا ځني درومي   بې وفا دي مور و پلار د دې دنیا
همیشه به ئې یو پنډ د غم په سر وي   چه په سر ئې وي دستار د دې دنیا
واړه غم دي که ئې پیری که ئې پلوري   نور څه نشته په بازار د دې دنیا
همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي   فروشنده و خریدار د دې دنیا
په دنیا به مینه نه کاندي هیڅري   چه خبر وي په اصرار د دې دنیا
چه نظر د چا په دین و په ایمان وي   هغه نه کا انتظار د دې دنیا
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي   څه ویسا ده په مکار د دې دنیا
آشنایان ئې همه واړه اغیاران دي   یار دي چری په دیار د دې دنیا
چه پیدا شي همګی واړه فنا شي   راشه وګوره ناتار د دې دنیا
چه ویریږي له کوهی او له کړنګه   هغه نه درومي په لار د دې دنیا
هر سړی لره چې ورشي ځني درومي   ما لیدلی دي رفتار د دې دنیا
که هزار هزار پشتۍ ورته ته کیږدي   بې بنیاده دي دیوار د دې دنیا
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپیر کړې   ښیښه وګڼه حصار د دې دنیا
لکه سوری د آفتاب په مخ کښې ګرزي   نشته هیڅري قرار د دې دنیا
هیڅ ګمان د بهترۍ ورباندي مه کړه   کهتري ده وار په وار د دې دنیا

ketabton.com - The Digital Library

بې مقراضه غوڅوي د سړی عمر هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
پس له مرگه به حساب له سړی غوښت شي په انداز و په مقدار د دې دنیا
عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو گلعذار و گل رخسار د دې دنیا
برابر به له گدایه سره پاځي شهزاده و شهریار د دې دنیا
پاس به داغ وي د لئم په تټر باندي هر درم و هر دینار د دې دنیا
د قانع تر قناعته صدقه شه هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
پس له مرگه به همه واړه مظلوم وي ظالمان و ستمگار د دې دنیا
تر قیامته دغه لس او دغه شل دی پوره نه کړ هیڅا شمار د دې دنیا
چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
په تخته باندي بیرون شي له حجابه شرمناک او شرمسار د دې دنیا
له هر چا به پیغمبر څخه وه ډیره که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا
یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا
هر څوک چه دعوې په دا دنیا د ښېلوۍ واړه باطل وايي دنیا نه ده د هیڅا
دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا ډېر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
هر سنگ و کلخ چه څرگندیږي د دې دهر واړه ککرۍ دي څوک د شاه څوک د گدا
دام دي هیڅوک نه ږدي د دنیا و رهگذر ته ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
هر څوک چه له دې فانی نفس وابستگي کا نه به شي تړلی په زنځیر سره هوا
ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي گل که همیشه وي هسی نه تر ابدا
مه درومه رحمانه په خلاف د دانایانو مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

ketabton.com - The Digital Library

ښه ده ښه ده دا دنیا   چه توښه ده د عقبا
مذمت د دنیا مه کړه   واوره پند کړه دا وینا
د دنیا په بازارکیږي   د هغه جهان سودا
په دنیا کښي ډیر حکمت دي   پرې پوهیږي حکما
که تر سر ئې صدقه کړي   رفع دفع کړي بلا
که غلیم لره ئې ورکړی   غلیم دوست کا په هوا
که په اور باندي ئې کیږدی   بوي د عودو وکړي پیدا
که ئې توی کړې په صحل کښي   ښایسته کاندي صحرا
که ئې نذرکړې و پیر ته   خوشحال درومي په خندا
څو ژوندي وي په دنیا کښي   یادوی دي په دعا
د حاتم په خیر دي ستائی   خطاب درکړي د سخا
سخی هر دود و دوست د خدای دي   ولوکانَ فاَسقأ
هر بخیل د خدای دښمن دي   ولوکانَ زاهدأ
دنیا کښت د آخرت دي   دا خبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډیر دي   که ئې مومي څوک له چا
ولی مرد په کښي هغه دي   چه سخي وي هم پارسا
په دنیا کښي بدي نسته   که بدي نه وي له تا
دنیا بحر دی بهیږي   آئینه غوندي صفا
خپل خپل مخ په کښي لیده شي   که څوک زشت وي که زیبا
هم خطر په کښي د شر سته   هم گوهر دي د بې بها
وفا دار لره وفا شوه   جفا کار لره جفا
له یوه مخه ئې درد وي   له بل مخه ئې دوا
چرته خوند کاندي د زهرو   چرته خوند کا د حلوا
کار همه واړه موقوف دي   د سړی په مدعا
مالکان دی نندارچي شي   د خپل ځان په تماشا
هر چه کا هغه به مومي   دنیا ځای دي د جزا
لکه دئ هسی به پاخي   که ناداان وي که دانا
که دانا ئې وپوهیږه   په روا په ناروا
فتویٰ ونیسه په مخ کښي   پسې مټ کړه په تقوا
دنیا نه ده واړه دین دي   چه له نهی وي سوا

ketabton.com - The Digital Library

وطاعت وته ولاړ وي — همیشه تړلي ملا
له حرامو ئې پرهیز وي — مشغول وي په پنج بنا
کلمه ئې وي قبوله — هم په جهر په اخفا
د دنیا دکار دپاره — فرض لمونځ نه کاندي قضا
هم صائم د رمضان وي — هم زکوة کاندي ادا
که ئې توان د حج رسیږي — حج هم وکړي پسې بیا
دا پنځه بنا د دین دی — چه بیان ئې وکړ ما
چه ئې یون په دا طریق وي — هغه کس دي اولیأ
که ئې مال د دنیا ډیر وي — هیڅ دي نه کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده — چه ئې کسب وي ریا
یا ئې ټوله کا په ظلم — یا د خمرو په سودا
یا ئې ورکا په شرابو — یا ئې ورکا په زنا
یا ناحق خونونه کاندي — یا مالونه خوري د چا
عبادت کا په ځان فرض — د پادشاه د امرا
حق باطل کا باطل حق کا — په سبب در وي ریا
نه ئې ویره وي له خدایه — نه ئې شرم نه حیا
د یوې گیډې دپاره — هزار خوني کا بیدیا
همیشه ئې له ستمه — واړه خلق وي په غوغا
گوش و هوش ئې هرگز نه وي — د مظلومو په ژړا
د فرعون په څیر به ناست وي — بی پروا و کبریا
بتخانې وته ئې مخ وي — و مسجد وته ئې شا
اختلاط کا له بدانو — له نیکانو وي سوا
هیڅ نه وي په خاطر کښې — تولاً و تبرًا
و رحمان ته پیښه مه کړې — خدایه هسې رنگ بلا

ketabton.com - The Digital Library

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا   چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله   نه یوه کړۍ طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولیٰ تر دي   نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښي لوټ هغو عالمو وکړ   چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي   گڼه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي   پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي   که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي   څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي   هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې   چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریگ روان کاندي   هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي   د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي   بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر گوره   ډیر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه   خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وړی ستر‌گي د آسمان څه هسي نه دي   چه څوک پریږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي   مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي   چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاڅي   خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه   هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښي لیدي نه شي   زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځېله نه شي   ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښي پروت وي   هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه   چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه   هم جنّت دي هم راحت په دا دنیا
ضديّت د سړی عمر په عذاب کا   پکار ندي ضدیت په دا دنیا

ketabton.com - The Digital Library

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته — هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی — لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي — مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده — که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي — هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو — که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي — چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي — نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښي — هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندي دا عمر هسي تیر شه — لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا — لږ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښي هیڅوک نه دي پاتي شوني — واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا — په دوه ورځي پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره — چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه — په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه — بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي — هغه اوښی چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي — هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله — هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې — یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې — یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې — هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې — د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې — په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي — په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي — چه ځاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښي — چه له چا سره تیریږې په خندا

ketabton.com - The Digital Library

سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دي　　خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د ورور او عزیز زړه پرې آزار شي　　حاصل مه شه هغه خپله مدعا
کله د نورو رضا بویه ګاهي خپله　　په کار نه ده همیشه خپله رضا
ښه خواړه چه یو ئې خوري بل ورته ګوري　　خواړه نه دي هغه زهر دي ګویا
چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله　　دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه　　لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
منصفانو لره بویه چه انصاف کړي　　نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
د سړی په خاطر هر څه هر څه ګرزي　　هسي نه چه واړه وګڼي روا
دینداران دي و خپل دین وته نظر کا　　څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه　　څه نسبت دي د خطا او د عطا
هسی نه چه سړی واړه سره سم دي　　څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی　　نه چه مومي نفر ځاي د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم　　نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا　　یار دي دا که د جهان سنګار دي دا
خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپیر شه　　یار تر ګنجه چاپیر شوي مار دي دا
دا جهان دی خداي له عشقه پیدا کړي　　د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته　　تر همه کارونو غوره کار دي دا
بل بلبل به د ګل نوم اخیستي نه و　　که خبر وي چه ګل نه دي خار دي دا
بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته　　بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
د حباب عمر دي وګوري چه څه دي　　که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
د مجنون صورة په زړه کړه رحمان ګوره　　ستا په عشق کښي هسي خوار و زار دي دا

ketabton.com - The Digital Library

چه له تا سره په سر کاندی سودا　　بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي　　نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړي　　ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي　　ښه توښه مي نه په دا شي نه په دا
جدائې به دي هیڅ رنگ قبول نه کړم　　څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی　　ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي　　که بادشاه دي د دې دهر که گدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړي　　چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي　　ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله　　نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي　　د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنگ وته نظر کړه　　چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین یې په خپل یار باندي رښتیا　　آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه　　دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه　　چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه　　عمل نه کا په گفتار د اولیا
دل و دین په یو نگاه د سړي یوسي　　نه یې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرگردان په جهان نه وي　　یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي　　عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې　　خدای دي نقد د چا و نه کاندی نستیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه　　چه دي غوځ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو　　نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو گفتار ورلره بس کانده رحمانه　　څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

ketabton.com - The Digital Library

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بيا   بيلتانه مي لنبې بلي کړې په سر بيا
که دفتر د خپل قسمت مې په خپل لاس وی   ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بيا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستي نه و   جدايۍ دي راته جمع کړ لښکر بيا
پس له مرگه به ئې بيا له تا قربان کړم   که صورت مي خدای پيدا کړ په محشر بيا
د هجران محنت مي واړه له زړه هېر شه   چه مي وليده په سترگو ستا بشر بيا
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و   خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بيا
چه رقيب راته تړلي په زنځير و   خپل حبيب را باندي پرانيت هغه در بيا
په يوه نظر ئې زړه را څخه يووړ   خدای دي خير کا چه لا وکړي بل نظر بيا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه   په صدف کښې دخل نشته د گوهر بيا

ته چه ما ته وايې چه په څه کوې ژړا   نه در معلوميږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره   ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو   رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي   نه را معلوميږي د دردمند د زړه دوا
يو د ستا مانې شه بل غرور د رقيبانو   وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي   زه خو ئی مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپی هم په عذاب د جدايۍ د وژلو نه دي   زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وينا
هيڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره   دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خيال شي د آشنا   صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تيغ هسي مخ روڼ وي   چه آشنا په تيغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي   چه زمين غوندي پايمال شي د آشنا
خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي   په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښې   چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هيچا قيل و قال می پکار نه دي   چه تر غوږ مې قيل و قال شی د آشنا
هم هغه يوه گړۍ را باندي کال وي   چه يوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عيش   چه په زړه مي زرغون خيال د آشنا
نه بل څوک ځما طبيب بې آشنا شته دي   نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هيچا باندي نه وي   چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

ketabton.com - The Digital Library

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا — لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم — په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي — لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته — تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي — چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم — چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي — لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم — زه رحمان نعوذ بالله منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما — نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي — ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي — راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم — لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي — سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ — دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم — که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا — عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته — عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی — همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي — که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو — عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي — عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم — سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم — که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

ketabton.com - The Digital Library

چه واده ئې كا په ډول او په سرنا
بيا پرې وايي زمانه د وير وينا

كه مي هر څو دلبري او دلجوئي كا
زه پوهيږم د خپل يار په استغنا

په يوه گړۍ مى يار هم مي آشنا شي
بيا مي بله گړۍ نه گڼي آشنا

دا زه خپله تسلي كړم يار ئې بولم
څه ياري ده د ناتوان او د توانا

يو زمان و يو دم بې خپله صنمه
زه بهتره تر بقا گڼم فنا

هر سړى په يوې چاري خداى مشغول كړ
زه مشغول كړم رب د تركو په ثنا

ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه
بخښنده شه كه نادان يم كه دانا

چه مي غوږ په نارو نه باسي حيران يم
پروا نه لري واړه دي كه برنا

بې د يار له ښه ديدنه دي خداي نه كا
د رحمان په زړه كښې بله تمنا

دا دنيا د بې وفا
بې وفا ده بې بقا

نه ئې مخ شته نه ئې خټ شته
لكه لوټه د صحرا

په يوه گړۍ ئې مخ وي
په يوه گړۍ ئې شا

په يوه گړۍ د ستا وي
په يوه گړۍ ځما

په يوه گړۍ ئې درد وي
په يوه گړۍ دوا

په يوه گړۍ ئې خوف وي
په يوه گړۍ رجا

په ساعت كښي بقا وي
په ساعت كښى ئې فنا

په ساعت كښي ئې سكوت وي
په ساعت كښي ئې غوغا

په ساعت كښي ئې خندا وي
په ساعت كښي ئې ژړا

په ساعت كښى ئې وفا وي
په ساعت كښي ئې جفا

په ساعت كښي ئې افلاس وي
په ساعت كښي ئې غنا

چه نه شان لري نه شكل
كله دا شي كله دا

خداي څوك پيښ مه كړه رحمانه
په دا هسي رنگ بلا

ketabton.com - The Digital Library

په ښادۍ ښاد شوي نه يم د هيچا   تور تپ سوي يم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم   د بل طمع توقع کيږي له ما
که مي ورور که مي عزيز که مي فرزند دي   واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښې رنځوران راته پراته دي   لاس مي نه رسي د هيچا په دوا
د دنيا خبري واړه په دنيا شي   ما به څه کا څوک چه نه لرم دنيا
که په کلي کښې مي کور دي زه گمان کړم   چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نيمگړي   څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئې ښه توښه و بله سره نشی   تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوگنه ده مشکله   څه به زيست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا   ځان صياد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه   سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسې پاڅه   اوبه وڅښه د بقا
له زمينه قدم کيږده   په آسمان لکه عيسٰا
د هغه استاد شاگرد شه   چه در وښيي کيميا
دا چه ما درته بيان کړه   که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه   له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا   سبا خواست کوې له خدايه د ښوروا
په هيڅ حال کښې دي قرار و صبر نه شي   ليونی کړې ډير حرص ډيري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري   يوې گيډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوايۍ دي پروا نشته   نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نيسې   دا زحمت له خدايه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې يست و کوهي ته   خدای دي نه کا نابينا د چا پيشوا
په روا په ناروا کله پوهيږي   و چارپای ته څه روا څه ناروا
چارپايان که غوږ و سترگي لري څه شو   په معنیٰ کښې نابينا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم   چه له دينه له مذهبه وي سوا

ketabton.com - The Digital Library

سل ځله که وخوري ناصحان ځگر ځما بیل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوره څوک نشته د دې چاري توان یو موي قدر ځما
ستا له محبته جارواته ځما دروغ دي ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی بې له تا چه نه اخلې یو دم خبر ځما
هیڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائیه نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي یاد یې همیشه مدام ځما چه اوراد یې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له یاده وکړم سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنگه نه شي نه شي په هیڅ رنگ آرام ځما
ننگ و نام که ستا په مینه له ما درومي زار شه ستا تر میني ننگ و نام ځما
چه قایم شوم په مقام د عاشقۍ هیر شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئي داخل نه کړم پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فریاد اورې څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه څو به گرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه وایه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا لیدلي نه وي یار ځما خیر دي دا که وایی بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما لیدلي نه به کا انشاءالله انکار ځما
سر ځما درگاه د هغه یار عزیز وي بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څیز نه دي زده کړي چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي یو له بله هیڅوک آزار نه کا اي دلبره ماخله ته آزار ځما
یاره ستا په جدایۍ او په ډیر غم کښي سیند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي گفت و گو نشته بل څه په دیار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه خود به ځان څرگند کا انتظار ځما

ketabton.com - The Digital Library

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما   ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما
ريان ځما نقصان ځما واړه د يار هجر دي   واړه د يار هجر دي زيارن ځما نقصان ځما
مشک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاورى دي   ستا د کوڅې خاوري دي مشک ځما زعفران ځما
گل ځما ريحان ځما ستا رخسار و زلفي دي   ستا رخسار و زلفی دی گل ځما ريحان ځما
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښې نه رسي   ستا په غم کښې نه رسي فکر ځما توان ځما
آه ځما افغان ځما هيڅ په تا اثر نه کا   هيڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هيڅ حال نه لري   بې له تا هيڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما
دا پيران شيخان ځما ستا په غم کښې نه رسي   ستا په غم کښې نه رسي دا پيران شيخان ځما
باغ ځما بستان ځما بې تا ميوه نه نيسي   بې تا ميوه نه نسي باغ ځما بستان ځما
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خير دي   اې رحمانه خير دي وصل هم هجران ځما

بادشاهی لري هر يو غلام د ستا   د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا
پخته کله دی چه لاف د پختگۍ کا   پختگان دي په دې خم کښې خام د ستا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي   چا چه نه وي اوريدلي نام د ستا
هميشه به له مقامه بې مقام وي   هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
چه په خپلو وينو گل غوندي غرق نه وي   و به نه ويني رخسار گلفام د ستا
صبح و شام په هغو خلقو باندي يو وي   چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي   چه تر غوږ ئې شي شيرين کلام د ستا
فراموش کاندی همه نوري مستۍ   هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
دام د ستا د تورو زلفو عالم گير دي   تنها نه يم نښتی زه په دام د ستا
زه رحمان دعا سلام په هغو وايم   هر چه ما لره راوړي سلام د ستا

ketabton.com - The Digital Library

هر چه ووینې په سترګو روي د ستا   مخ ئې کوږ وي همیشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تیر شي   چه یې تیر شي تر دماغه بوي د ستا
که لوئي کړي څه بې ځایه خو ئې نه کړي   چه په دا رنګه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سیر د بوستان کاندي   خدای و ما و نه بوستان کړ کوي د ستا
د عیسیٰ له دمه دم وهلي نشم   چه خوله بیرته شي په ګفت و ګوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهیږی   چه یادیږي مي قامت دل جوي د ستا
همیشه ئې زړه په اور باندی سپند وي   و هغو ته چه څرګند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه کښې   چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځیر وته ئی څه لره را کاږي   لیونیو لره بس دي موي د ستا
و ګړنګ وته پخپله ځان پرې باسي   چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
که ته سل ځله ځما ئې زه د ستا یم   تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
ګل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه!   نه ګروهیږي یار په هاي و هوي د ستا

خوی که په دا شان وي دل آزار ستا   څه ښادي به کاندي طلب ګار ستا
حیف چه اوریدي شي لیدی نه شي   حسن و لطافت پرې وار ستا
بیا دوباره نه ګوري و بل ته   هر چا چه لیدلي دي رخسار ستا
خدای زده چه ته یار د کوم یوه ئې   هر طرف یاران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو اینبودو مونده نه شي   همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسي نه وي که خدای کاندي   ما غوندي خاکسار و هوادار ستا
بل ګمان په ما باندي و مه کړه   عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق   ته نګار ځما یې زه نګار ستا
ته ځما مطلوب یې زه طالب یم   ته ځما طبیب یې زه بیمار ستا
ته که تازه ګل د نو بهار یې   زه یم عندلیب په لاله زار ستا
جور دي که جفا ده که ستم دي   واړه مي منلي دي یک بار ستا
جور و جفا څوک په بها پلوري   زه یم د جورونو خریدار ستا
یو تار که ضایع شي ستا د زلفو   ځان به صدقه کړه په هر تار ستا
سل ازمیښتونه دي را وکړه   حیف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تیر یم زه رحمان له هره کاره   اوس مي ملا تړلې ده په کار ستا

ketabton.com - The Digital Library

ستا په څير نه دي خوبان ليدلي ما — نه په غورو چري اوريدلي ما
هيڅ وفا له عاشقانو سره نه کا — دلبران دي واړه ازمايلي ما
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي — بل يو مخ ته نه دي بيا کتلي ما
د زړه غولي مي نيولي ستا غمونو — نور غمونه نه دي له زړه ويستلي ما
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخيست — دي له بله کاره لاس وکښلي ما
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي — ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
زه رحمان بې ياره خوب و خندان نه کړم — بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه اميد په عمارت د دې دنيا کا — د کاغذ په کشتي سير د دريا کا
د آسمان توسن هيچا نه دي تېرلي — څوک به څه زنگ سورلي د باد په شا کا
نه ليوه په آدميت آموخته کيږي — نه اميد د مروت شي له افلا کا
له فلکه د وفا اميد باطل دي — کله ديو له آدم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه گرزی — فرق د تور و د سپين کله نابينا کا
فما د دهر علامت په سترگو وليد — په هر دم هزار پيدا هزار فنا کا
هيڅ اميد مي د ايام په گردش نه شي — چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
په خپل عمر به هيچا ليدلي نه وي — هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
که د گلو غنچه کيږدم په دستار کښي — شوم طالع مي هلته خار ځني پيدا کا
که وزورو وته لاس کړم خاوري کيږي — که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانيږم — خوشي زړه مي په ديدن پسی ژړا کا
همره صبر دي عاشق څخه له کومه — چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
که د اور جامه را واغوندې دلبره — په نظر ځما جلوه لکه ديبا کا
په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وايي — زه گمان کړم چه همه ځما ثنا کا
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي — چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري — په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام کا
که زه طمع کړم د گلو له طالع نه — ما عاجز لره د گل په ځاي خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښي له عالمه — زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
هميشه به په عالم کښي وي سرخ رويه — چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي — که دلبر د ديدن مي پياپي را کا

ketabton.com - The Digital Library

هر چه ستا کوڅه ماوا کا / ځاي ئې بر شي تر افلاکا
ځان هاله ورته بادشاه شي / چه ئې ستا د درگدا کا
چه د ستا د درگدا شي / بادشاهئ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رویه / نه په ارض نه په سما کا
مینه بې د ستا له مخه / نه په دین نه په دنیا کا
ستا په مهر و محبت کښې / ځان جهان واړه فنا کا
د دنیا کورو وگړي / ستا په مینه کښې تالا کا
رضا ستا په رضا کیږدي / ترکه خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي / دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړې / له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړې / له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي / خوله ته سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي / خو په تا پسې ژړا کا
که مطلب ئې د دیدار وي / ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتینو مقام دا دي / که څوک مینه په رښتیا کا
عاشقان په عاشقي کښي / چه رحمان وایي هم دا کا

هسی نه چه ځما یار واړه جفا کا / صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل یار باندي مین یم / یو په سله همره مینه یار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور / مجنون څکه په لیلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرویانو ناز بردار دي / نه یوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به گوري رحمان څشکل هغه مخ ته / فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مین وي څه به خوب کا / چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه / چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله یاره جدا کیږي / که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خدای له اوره پیدا کړې / چه په اور کښې ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شي / د هغو چه یار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمۍ کیږي رحمانه / هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

ketabton.com - The Digital Library

چه په سترگو کښې ئې خار وي ښه به خوب کا — چه په زړه ئې غم د یار وي ښه به خوب کا
خوب له یاره سره هم د عاشق نه شي — چه ئې یار په بل دیار وي ښه به خوب کا
په دنیا کښې خوب هغه کا چه نادان وي — هغه ژوي چه هوښیار وي ښه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښې — هغه ښوک چه طلبگار وي ښه به خوب کا
دیدار نه دي چا په پټو سترگې کړي — چه مطلب د چا دیدار وي ښه به خوب کا
بله لار د مرگ له لاري گرانه نشته — چه په خوا ئې هسي لار وي ښه به خوب کا
هر نگاه د دلبرانو ذوالفقار دي — هر چه غوځ په ذوالفقار وي ښه به خوب کا
زه رحمان د یار بنده و خدمتگار یم — چه بنده و خدمتگار وي ښه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدایه محبت کا — همگي واړه بې ځایه محبت کا
محبت بې خدایه واړه د زړه رنځ دي — که مدام له چنگ و نایه محبت کا
خر خاري ده چه ئې یو له بله کاندي — هر خود راي چه له خود رایه محبت کا
نتیجه ئې ریش کنده جامه پاره وي — آدم زاد چه له چارپایه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي گران وي — هر سړی چه له دې سرایه محبت کا
بلهوس به نه پتنگ و پروانه شی — د مگس په شیر له ورایه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزیدي چا وشي — هغه کله له همایه محبت کا
رحمان ځکه د ریبار متابعت کا — چه رهروله رهنمایه محبت کا

اورنگ زیب چه آرایش د تخت و تاج کا — تخت و تاج به ئې مرگي تاخت و تاج کا
به جهان کښې به ئې پاتي ښه بد نوم شي — که دي چاري د کسریٰ او د حجاج کا
اوبه سترگو لره لاړې اور د زړه شه — ښوک به ښشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري — لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پیدا د زړه له ریم شوې — لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عید په جشن خبر نه شوم — که نور خلق هاي و هوي ته احتیاج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خیژي — زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

ketabton.com - The Digital Library

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا　　چه قضا شي ورد و ښار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي　　چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږیږپه ښیر و په دعا　　چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خداي دي　　چه خدای نه کا ښېرې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي　　په دا کار کښي ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه　　نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا　　د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي　　گنگو نمري هم په خیر د گنگو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کیږدي　　هغه زمکه ئې له جنسه د خپل گرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه　　که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه　　معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په گنج د شاهۍ فخر شهریار کا　　عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښي دي موندلي　　هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا
پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښي　　هغه عیش چه ئې بلبلی په گلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه　　په وصال کښي غم د هجر ورد و ښار کا
نس د گور و د مور یو دي په معنیٰ کښي　　خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي　　بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي　　مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي گرزي　　چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښیني　　لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرگند وي　　په هر چا کښي چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي　　هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي　　چه د دین متاع بدله په دینا کا

ketabton.com - The Digital Library

که سړی د خپلي پوهي تقصير نه کا د خدای کړه به څوک په پوهه تغير نه کا
خواه مخواه به د تقدير شوی ور پيښ شي که څوک هيچري نظر په تقدير نه کا
د هغو چه بخت بيدار وي غم ئې نشته که هيچري بيداري و شبگير نه کا
دا له خپلي کم پوهیٔ مونږه څه وايو چه فلاني سړی تالاش و تدبير نه کا
دلگيري او خوشحالي که په خپل لاس وي په خپل لاس به خپسر هيڅوک دلگير نه کا
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي سترگي وخوره چه څوک همره نظير نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي برق به هيڅوک په فانوس کښي اسير نه کا
د دنيا سړی همه واړه درماند دي کوم بادشاه دي چه منت د وزير نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي چه فلک ئې و آخر وته وير نه کا
په خوله هر يو سړی اسم د پير اخلي ياري څه پکار چه نغوته د پير نه کا
دغه نښي د قيامت نه دي نور څه دي چه د پلار ويل په زوي څه تاثير نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کيږي چه له شرمه ئې هيڅ غل وکا سير نه کا
په مرده پسي تکبير و کاروان شي څوک گمان په ځان د هسي تکبير نه کا
په دنيا پسي درست عمر زهيريږي ځان يو دم د خدای دپاره زهير نه کا
د عيال دپاره تير تر سر و مال شي دل جوئي په يوه ټوک د فقير نه کا
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري و آشنا وته کاته په خير خير نه کا

چه اميد په عمارت د دې جهان کا لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دين په دنيا بايلو لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنيا و دين نسبت و بله نه شي اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصيته ميره دي کالا سترگو به څوک خنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بيل دي هسي دين و دنيا حکم په ځان ځان کا
په پيریٔ کښي د ځوانیٔ خيال دي هسي لکه څوک چه د باغ سير په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته په سفر استوگنه څو مسافران کا

ketabton.com - The Digital Library

عاشقان د ناصحانو وینا نه کا   مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مي قبول دي   که خدای ما له خپله یاره جدا نه کا
چه د گلو پریشاني شوه ور څرگنده   غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سیلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي   زړه چه ژاړي سترگي څه رنگ ژړا نه کا
دنیا کل په احمقانو ده ودانه   دانا ځکه وابستگي د دنیا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي   د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دین په دنیا پلوریي   هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښیار کوم دي وایه دا دي   چه بې خدایه نوره مینه په چا نه کا
گدائي که ورپېښېږي ځاي ئې دا دي   هر بادشاه چه دلجوئي د گدا نه کا
چه بیدل ئې په یوه نگاه رغیږی   څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په یار باندي بایلوي   نوره مینه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وینا د آشنا شوې   هغه غوږ هر گز په نوره وینا نه کا
و به نه رسي د یار تر بلند بامه   چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه یار په ژړا خوښ یم   که اغیار مي خدای له میانه پیدا نه کا

زړه مي بې خپله نگاره آرام نه کا   کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زیست محال دي په دنیا کښې   د کوم آس په خوله کښي دخل لگام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي   مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
گاه ئې کښینوي په تخت کله په خاورو   زمانه رضا د هیچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پیدا کړه   ترکې ځکه و هیچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ریږدي   ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و یار ته ایښي   دوباره له دې سجوده قیام نه کا
چه ئې کږه د یار په لوري لوښتې   لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه   څو صورت د عشق په اور کښي تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرویانو   هغه فکر د بوسې د پیغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي موندلي   نوره مینه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مي حرام دي   څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل یار ته بې حجت دي   لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

ketabton.com - The Digital Library

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا   دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سينې چاک به ور څرګند شي   که څوک سر و خپل ګريوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي   عاشقي چه د چا اوښي په شيبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ   پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
ګل څه نه وايي چه غرق په وينو ناست وي   بلبل څه لره بې ځايه ګفتګو کا
زه که مرګ غواړم بې ياره خو ګرم نه يم   جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي   مګر خدای ئې په رحمان باندي پيرزو کا

څو يو ځله ئې تاراج په جفا نه کا   يار له ياره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهيږم   چه قبول به دغه عجز ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي   هغه هيچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي   مهرويان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر   ګوش و هوش د دعاګو په دعا نه کا
که آهو نه آتشين پسې وکاږم   لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښې آرام غواړي   دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

ketabton.com - The Digital Library

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب   چه به نه وي بل دا هسي مست خراب

لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته   لکه بوټي ته لاس اچوي غرقاب

دا سرخي و سفيدي ده ستا په مخ کښې   که څما په مخ باران دي د سحاب

څه اثر به څما اوښي په تا کاندي   لا تازه شي اور په اوښو د کباب

عاشقان دي سترگي روڼي کا په عشق کښې   دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب

ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد   نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب

ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي   مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب

چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميږي   ځکه زيست په توره شپه کاندي ماهتاب

حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو   چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب

هسي نه چه زه دلبر و تا ته وايم   خداي دي تا لره درکړي دا خطاب

سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي   د مصحف په صحيفو باندي اعزاب

ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي   هم په دا چه بې حساب دي بې حساب

يو کتاب په سره بن کښې چا و نه کړ   بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب   بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب

هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښې   چه بې سره په سر نه لري حباب

چه توسن د فلك زين کاندي له نازه   دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب

په درگاه ئې درويزه کاندي د حسن   کنډولی په لاس سپوږمۍ هم آفتاب

چه په ياد کښې مي سرې شونډې سپين رخسار دي   له چشمانو مي بهيږي سره شهاب

چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم   راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب

چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي   درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب

چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم   لکه څوك په نغمه خوښ وي د رباب

ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښې   باري چري شي بې ياره خورد و خواب

په غزل کښې خو دوه بيته انتخاب وي   د رحمان تمام غزل دي انتخاب

ketabton.com - The Digital Library

هر مطرب چه غوږي تاو کا د رباب   په دا تاو کښي ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم   دیوانه شم گریوان څیري مست خراب
هم ئې تار هم ئې گفتار هسي اثر کا   چه هیڅوك ئې نه طاقت لري نه تاب
یو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتیو   دریم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې یو ساقي د ځنگه کښیني   چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه   او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي   اتم شغل د کباب نهم رباب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي   ترو څوك څه رنگ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا   یا به دیو یا به دیوار وي یا دواب
را څرگند به شي پرهیز د پرهیز کارو   که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ریا زهده پناه غواړم   د ریا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب   په کښي غواړم خال و خط د خپل محبوب
یا تنور دي یا دکان د آهنگرو   چه په عشق کښي تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته   خداي څوك مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرویانو را په زړه کړم   له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
گوره عشق څه رنگ آسان کړه و عاشق ته   دا مشکل مشقتونه د ایوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ   چه ځان ړوند کړ په یوسف پسې یعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته   ښه رخسار د مهرویانو په اسلوب
هغه څه پوښتې له هجره له وصاله   چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ   و رحمان وته یکسان شو زشت و خوب

ketabton.com - The Digital Library

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي گڼه نشته په جهان کښي بل طبیب
را ځرگند دي سود و زیان د رقیبانو که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي لکه ځوك چه په وطن کښي شي غریب
چه غریب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه هر چه وايي واړه ښه وايي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه پــــه ســــل رنـــگـــه راغـــب تــه پــه سـل رنـــگـــه غـــایـــب
دا بـــه څــه رنـــگ شـــي دلـــبـــره چــه زه مــســت یــم تــه تــایــب
کـــه لـــه جـــوره دي فـــریـــاد کـــړم دا هـــم نـــه دي مـــنـــاســـب
کـــه څـــه وایـــم نـــه مـــي رســـي زه مـــغـــلـــوب یـــم تـــه غـــالـــب
څـــه ســـیـــالـــي بـــرابـــري ده د مـــطـــلـــوب او د طـــالـــب
دا ســـتـــا مـــهـــر مـــحـــبـــت کـــړ خـــداي پـــه مـــا بـــانـــدي واجـــب
درد و غـــم دي هـــمـــره نـــه دي چـــه ئـــې وکـــښـــم پـــه کـــاتـــب
جـــدائـــي ده ډیـــره ســـخـــتـــه د ارواح او د قـــالـــب
چـه مـجـنـون پـه ځـانـکـنـدن شـه زه ئـــې پـــریـــښـــودم نـــایـــب
وصـــیـــت ئـــې راتـــه وکـــړ پـــه څـــو رنـــگـــه عـــجـــایـــب
چـــه روزي دي شـــه رحـــمـــانـــه ځـــمـــا واړه مـــراتـــب

ketabton.com - The Digital Library

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات　　بيا به نه ځم له دې دره په حيات
پس له دې مي دي استوګنه خداي نصيب کا　　په دا در کښي که حيات وي که ممات
ښائي دا که زه خپل يار وته سجده کړم　　هغه يار ځما قبله دي د حاجات
د خپل يار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم　　که شکري وي که قند وي که نبات
دا ځما د يار جلوه ده چه ليده شي　　لکه نمر په صومعه و سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډير مين دي　　چه خبري کړي د کشف و کرامات
د ريا له زاهدي ځما توبه ده　　چه ئې کاندي حوك په رسم و په عادات
په ورځ پند و نصيحت وايي و بل ته　　په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښي ايښي　　پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترګي وي ختلي　　چه په لاس ئې سر سايه وي يا زکوات
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم　　هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرين د عاشقانو په همت　　چه په عشق کښي يك انداز وي يك جهت
نه ئې هيچري تغيير و نه تبديل وي　　که تمام جهان پرې وايي ملامت
که څوك سل نصيحتونه ورته کاندي　　غوږ ئې نه وي د هيچا په نصيحت
چه په يار پسې تر ځان و جهان تير شي　　څوك کولي شي دا هسي مشقت
که تمام عمر ئې يار په سترګو ناست وي　　تمام عمر ورته ښکاري يو ساعت
که يو دم شي هغه يار ور څخه لري　　هغه دم شي ورته عمر د قيامت
که دوزخ لره د يار په مينه درومي　　دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوځيږي　　نه په پښو د رياضت و ديانت
په تالاش او په تدبير کله مونده شي　　چه موقوف وي هغه کار په عنايت
د عاشق خاطر له غيره پاکيزه دي　　د درياب په مخ کښي نه وي نجاست
خداي چه زړه د طالب کاښي کړ رحمانه　　کاښي پريوت د طالب په عمارت

ketabton.com - The Digital Library

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث — سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو — ځکه ګنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ — دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا — هسي رنګه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنډو په کښي راوړه — خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو — که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي — ځکه هسي رنګ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوك شمس و قمر وایي — دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که څوك وایي چه چا کړي دا حدیث دي — رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث — د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله — نا ګهان پیاله نسکوره د ګرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي — اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه — هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتې د عشق څوك اخستي نه شي — په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسانۍ موندلي نه دي — زرد روئي مي سر خروئي په جګر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث — نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته — نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم — آفریدۍ ده که خټکه الغیاث
خو چه را کاږي چوګان په مخ د زلفو — کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ — له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي — نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ یم — یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم — یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي — په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما دروومم — یار په خپله رضا تله که الغیاث

ketabton.com - The Digital Library

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج حکیمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترګو د اوښو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهیم ادهم څه هسې نادان نه وُ چه نظر ئې یا په تخت و یا په تاج
مجنون هسې رنګ مین په لیلي نه وُ چه په نورو ئې موقوف و احتیاج
لیونتوب له لیونو ته تلوني نه دي که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي دغه دار دي و رحمان وته معراج

ketabton.com - The Digital Library

ح

په طلب د ماهرویانو سرگردان دي ځما روح
لکه باد د گل په بوي پسې پریشان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
چه مي ستا د جمال عکس دي لیدلي په خپل ځان کښې
هم په دا د آینې په څیر حیران دي ځما روح
ستا د مخ د آئینې له برکته ځما جانه
همیشه لکه طوطي هسي گویان دي ځما روح
لکه رنگ د میو نابو چه لیده شي په ښیښه کښې
هسي رنگ په ضعیف تن کښې نمایان دي ځما روح
منتظر یم د وصال و گلستان ته تل تر تله
سر تر پایه د شبنم په څیر چشمان دي ځما روح
چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښې
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
له صورته دي وتلي ځما روح
چه هر گز مَلَکُ الَموُت پرې نه پوهیږي
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
ځان ئې هسي ستا په مینه پسې ورك کړ
چه هیچا نه دي موندلي ځما روح
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
بلبل نه دي دا چه الوزي په گلو
ستا په لور دي الوتلي ځما روح
چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښې
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
ته ئې پیژنې چه څه دي یا څه نه دي
نور چا نه دي پیژاندلي ځما روح
زه رحمان له خپله یاره خبر نه یم
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

ketabton.com - The Digital Library

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډیر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مگر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښي ګڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چري که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښي نشته هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترگو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همگي د دنیا کار کا زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه سر په سجده ایښي منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ ګڼه هر یو آشنا گوري د آشنا مخ
ډیر مخونه د جفا دي را ښرگند کړه لا به کله را ښرگند کړې د وفا مخ
څو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي اوښتوني له تا مه ګڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښي په جنت کښي دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنگ د رقیب و مخ ته گورم کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا گوري خداي بې تا ور ښرگند مه کړه د دنیا مخ

ketabton.com - The Digital Library

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد　　ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد
نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي　　لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي　　چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد
دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي　　چه څوك غوث کاندي څوك قطب څوك اوتاد
د دنیا چاري همه واړه فاني دي　　څوك به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي　　نه استوگنه چرته کاندي نه استاد
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه　　که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد
که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ　　که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
رسولي ئې تر مراده هیڅوك نه دي　　همه واړه هسي پاتي شول نامراد
نه چا ختم نه دعا وریپسي وکړل　　که ئې آل که ئې عیال و که اولاد
زه رحمان د زمانې له جوره درومم　　خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند　　هغه یار مي باور نه کړي په سوگند
زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي　　لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي　　آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي　　په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي　　زه هم هسي په داد ور یم څرگند
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه　　هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند
لکه خوند لري ځما خوږې خبري　　په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود　　حلوایانو څخه نشته هسي قند
لکه زه چه سخندان و هنرمند یم　　بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم　　ولي نه یم د زمري په څیر گزند
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم　　ولي نه یم په دا چارو ډیر خورسند
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي　　ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه　　نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند
چه و ما ته نصیحت کا څوك په عشق کښي　　گویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي　　گویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند
رنگ ریزان دي اول خپله بریره رنگ کا　　بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

ketabton.com - The Digital Library

که قاصد يې د مقصود آواره کړه زيان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي واړه وګڼه بهبود
هر چه دي سوي له خدايه واړه وګڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا لکه ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه چه قبول يې که مردود
نندارچي د خپل صورت شه چه مسلم يې که جهود
امتي د ابراهيم شه تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاڅه څو به اوسې خواب آلود
مقيد و مشغول اوسه په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه زمين طوره په سجود
ټول اشيا د خداي ثنا کا په نغمه لکه داوود
که بيدار شې خود به واورې په هر لوري دا سرود
که اياز غوندي بنده شې نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو مهيا دي هم موجود
که دانا يې و بله بيل کړه فرموده و نافرمود
څو سپند نه شې په اورکښې نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبثه پاکيزه کړه لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د يار له ذکره نه زده بل ګفت و شنود

ketabton.com - The Digital Library

ډ

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار ګډ   له غيرته مي ليمه شو په خونبار ګډ
دغه حق د بلبالنو په جانب دي   خداي دي نه کا مښګيرك په لاله زار ګډ
زه په وصل کښي هجران هسي پيښمه   لکه ښوك چه خالي لاس وي په بازار ګډ
په اميدو د زلفو ونښتم په دام کښي   روهيلي وم ساده دل په هندو بار ګډ
د ديدن په ګدائي کښي مي ننګ نه شي   درويزګر يم د بدانو په بازار ګډ
د وفا د ګلو پاڼي په کښي نښته   کاشکي مه وي د دې دهر په ګلزار ګډ
زړه مي بې له خپل نګاره آرام نه کا   که هر ښو ئې کړم په نفس و په نګار ګډ
که پخوا تر آشنائي بيلتون ليده شوي   هيڅ بنده به د خداي نه وُ په دا کار ګډ
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم   که په کلي په کوښه شوم د خپل يار ګډ

ketabton.com - The Digital Library

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار   چه غرقاب مي هم گريوان دي هم كنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي   لكه ايښي د چا گل وي په دستار
كه څوك وايي چه مار كله په كټ خيژي   زه خوړلي يم په كټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني كړي   گڼه خون كله كولي شي بيمار
كه په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم   سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس كړه دا چه زه پهار پسي غوځ غوځ يم   خداي دي نه كړي لكه زه يم هسي يار
همره جور لكه يار چه ما سره كا   ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران كوډي جادو وكړي زړونه اخلي   هغه وايه چه بې كوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي   تروكه زړه د سړي يو سي څه پكار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري   نه وركيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري تړلي استوار   دا جهان دي د نيكه دي كه د پلار
ته خپل پلار و نيكه وگوره چه څه شول   هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي   كړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم   راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه كړه په ناحق به ئې خپل نه كړې   پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن كښي كاندي   هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
كه هزار قسمه وخوري په يو كار كښي   نه كا څوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته كيږي ماښام رژي   څه اميد دي په گلونو د گلزار
كه دي ورور كه دي عزيز وي كه دي يار وي   مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي   اې رحمانه دا جهان دي دا ئې كار

ketabton.com - The Digital Library

څو جفا قبوله نه کړې د اغيار — و به نه وينې په سترګو مخ د يار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي — عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضايت مونډلي نه دي — ولي بويه هر بنده لره خپل کار
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي — پروت به نه وُ په چندن باندي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډېر دي — بخت دي دا چه څوك عزيز کاندي څوك خوار
هسي زيب کا په بياض د رحمان شعر — لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دي را کاندي قسم په کردګار — که درم لرم په کور کښي يا دينار
زه دينار و درم نه لرم په کون کښي — ولي نور عالم مي بولي دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چرته خوځم — نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
نه مي ښکته ملك ليدلي دي نه پورته — خبر نه يم په يمين و په يسار
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي — په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم — که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکريزو — چه په ځاي ئې کښينولي يم قرار
چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي — که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل — مربّي مي دي هغه پروردګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي — هيڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هيچري و نه کا په دنيا کښي — که څه کيږي د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور — د عاشق په پښو څپلۍ دي داور
که ديدن د يار مونده په انتظار شي — ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تيغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي — قرب و حلم يو په سل دي زيات په زور
له لوئي سر کشۍ ځما توبه ده — خداي څوك مه کړه د آسمان په څير نسکور
خداي زده څه سودا به پيښه په بازار شي — د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پيدا دي — که تهمت که ملامت دي که پيغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو — ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا مونډلي — غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل يار پسې غوښ غوښ يم — لکه غوښ په خپل اولاد وي پلار و مور

ketabton.com - The Digital Library

دا څه مخ دي منور — چه هم شمس دي هم قمر
دا څه زلفي دي مښکيني — چه هم مښك دي هم عنبر
دا څه پيوسته ابرو دي — چه هم نيش دي هم نشتر
دا څه سترگي دي قاتلي — چه هم سيف دي هم خنجر
دا څه شونډي دي ميگوني — چه هم مي دي هم شکر
دا څه سپين سپيڅلي غاښ دي — چه هم در دي هم گوهر
دا څه سيب زنخدان دي — چه هم سيم دي هم ثمر
دا څه قد و څه قامت دي — چه هم گل دي هم عرعر
دا څه ملا ده باريك وضعه — چه هم موم دي هم کمر
دا څه زړه دي د خوبانو — چه هم موم دي هم حجر
دا څه يار دي نه پوهيږم — چه هم دل دي هم دلبر
دا څه بت دي ځما ربه — چه هم بت دي هم بشر
دا څه شعر دي رحمانه — چه هم گنج دي هم هنر

دغه يار دي دا اغيار — دغه گل دي دغه خار
دغه گل دي دغه خار — دا منصور دي دغه دار
دا رقيب دي دا حبيب — دغه گنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل — دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال — دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصيت دي — دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل — دا خفته دي دا بيدار
دا رحمان دي دا جانان — دا طبيب دي دا بيمار

هر چه نه وي خوار و زار — په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه — د هغه عاشق دستار
هزار حيف دي هزار حيف دي — هزار څه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقیٖ کښي — نه حلال وي نه مردار
نه پتنگ د خپل څراغ وي — نه بلبل د خپل گلذار
نه مجنون غوندي رسوا وي — نه منصور غوندي په دار
دواړه نه کيږي رحمانه — يا به يار شي يا بيزار

ketabton.com - The Digital Library

هسي تله کاندي و گور ته ياران زر زر   لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا   لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنيا و بله اوړي   لکه اوړي و بله ريگ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړيږي   لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شيرين عمر تيريږي   لکه بحر چه بهيږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي   لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر   د هغو تر څنگه مه کښينه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه   چه ډوب نه شې يا و نه سيځې بشر
زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي   تل هم نه دي هيچا اينښي په ټټر
خداي ور مه وله سيلاب د چا په خونه   که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لگيږي اور په کور د هيچا   که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبيل شي په اغزيو   وخوړ مه شه د هغې ونې ثمر
د هغه ديوال په سوري څوك کښې مه نه   چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په گيډه دي څوخيږي مخ ئې ورك شه   که د سرو زرو چاړه وي يا خنجر
ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښې   سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوړ دي   گڼه ډير دي په درياب کښې در گوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي   خداي ور مه کړه و چا هسي سيم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فيض   له دې فيضه سره وگڼه ضرر
په ياریٔ د زور آور و غلط مه شه   مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي   ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې   دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر کښې ياري د زور آوارو   زه رحمان کومه بول په دا هنر

ketabton.com - The Digital Library

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر ښکته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئي غوږ ډك شي چه مي غوږ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده بې له دې ذكره چه اللّٰهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو د يار شونډې هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د مَلَكَ بولم هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري چه نيوی نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم بې سفر مي غوځيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوڅ شي پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

ketabton.com - The Digital Library

زه تير شوي يم تر سر   په طلب د خپل دلبر
څو ژوندي يم په دنيا کښي   پرې به نه ږدم دغه در
د آشنا په طلب ګرزم   وچي شونډې ليمه تر
يو قدم مي دي په بحر   بل قدم مي دي پر بر
دواړه لاس مي دي نيولي   هم په شام هم په سحر
مناجات مي دي و خداي ته   که ئې وويم بشر
هميشه له خپله بخته   ګله مند يم مرور
چه په ما ئې پيرزو نه کړ   د خوبانو يو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته   بې له عشقه بل هنر
عاشقي مي رب رسوا کړه   په جهان کښي لکه نمر
نصيحت را باندي نه کا   لکه موي همره اثر
واوره غوږ باسه ناصحه   کوتاه وايم مختصر
په مولیٰ مي دي سوګند وي   هم په روح د پيغمبر
چاوا ته مي بيرته نشته   چه عالم شه را خبر
تر نيننه به ئې ځار کړم   که مي سيم دي که مي زر
که مي سيم دي که مي زر دي   که مي در که مي ګوهر
زه رحمان تر هر څه تير يم   تير به نه شم تر دلبر

په بزرګۍ د هغه پاك پرودګار   موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي   نور بې آب و بې حرمته شي روزګار
احتياج هسي بلا ده په جهان کښي   چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښي ګدا شاه شاه ګدا کا   دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ايښي   ور په سر کاندي ګيډي د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دينار وي   په هغو باندي ګنجونه کا انبار
زماني د رحمان زړه دي کباب کړي   له احواله ئې څوك نه دي خبردار

ketabton.com - The Digital Library

پس له مرگه که څوك ارت غواړي خپل کور — که حق وايم همره ارت دي بويه کور
تر ځان زياته کمه چار څه پکار نه ده — ځان په لويشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي يا اوږده شي — ورکاوه شي هنرمند لره پيغور
هر سړي چه په حساب کښي تير و بير شي — ملامت پرې وايه کيږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي — ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي — هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هيچا نه وي — مگر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي — په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي — زيب کا هره کشيده په خپل انځور
نا بينا په خپله سيمه کښي بينا وي — بينايان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د يوه نوك په درد درد مند سي — وران شي ښهر د يوه سړي په تور
چه يو غاښ په خوله کښي زوړند شي يا ووزي — درسته خوله پرې بد نمايه شي هر کور
يو سړي چه په کوړمه کښي د چا بد شي — واړه بد شي که پنځه وي که څلور
بد کرداره زوي پيدا مه شه له موره — حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوك خپله خوشنو دي له خدايه غواړي — باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه — نه چه هر يو ښهر ډهلي شه يا لاهور
د چا تاج زرين په سر تر ملا خنجر وي — د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي — څوك بزير کلي گرزاوه شي په خره سور
د تنگو پورونه هر څوك و بله کاندي — بخت هيچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست — که د خداي چاري په پلار شوي يا په مور

په نظر د بې بصر — لکه شام هسي سحر
لکه شام هسي سحر — لکه سنگ هسي گوهر
لکه سنگ هسي گوهر — لکه خاوري هسي زر
لکه خاوري هسي زر — لکه خير هسي شر
په نظر ئې معلوميږي — همه واړه برابر
که څوك ښه ورسره کاندي — تر بدۍ وي لا بتر
که څوك بد ورسره کاندي — تر نيکۍ وي لا بهتر
نه په بدو زهيريږي — نه پرې ښه وي د چا زبر

ketabton.com - The Digital Library

په صواب و په خطاب ئې — نه دلیل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي — نه آگاه په خپل ضرر
نه په عیب باندي پوهیږي — نه پوهیږي په هنر
لکه ړوند وگوڼ چه گوري — هسي هیڅ نه وي خبر
له طاعته له گناهه — څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده — یا ئې خوب وي یا ئې خر
دا خو ته یې ځما نفسه — چه دي زه کړم کور وکر
تمام ووتې له عقله — په دنیا پسي اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه — نه سنت د پیغمبر
نه دي مرگ په زړه یادیږي — نه خواری د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده — چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي — که پوهیږي دا بشر
هغه تور ویښته دي څه شول — چه هم مښك وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بید شه — چه چنار و پا نښتر
تن دي درست زیر و زبر شه — زړه دي نه شه لروبر
تر پنځوس تر پنځه تیر شوې — ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ویره — نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته یې — هسي شوخ و ځگرور
په غفلت دي عمر تیر کړ — نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ریا شه — لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر — پټ په زروکښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي — سل اغزیه د شجر
لکه سحر چه بر پای کا — سحرگر و جادوگر
لکه تش صورت بې روحه — چه تصویر کا مصور
لکه تش کدو بې مغزه — میان خالي و تن پرور
لکه زړي په میوکښي — درون سنگ بیرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني — سر تر پای تر سر
لکه ټگ و دغا باز وي — په مرغانوکښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې — چه په سرکاندي میزر
تر میزر لاندي چا څه زده — چه دختر وي که مادر

ketabton.com - The Digital Library

نه ئې حسن نه جمال وي   غولوي خلق په زيور
هي له هسي فريبيانو   لکه زوړند چاو د کمر
نيم په زمکه کښي دننه   نيم بر سيره لکه غر
په دستارکښي ئې مسواك وي   تر بغل لاندي خنجر
په ايروکښي پټ بخري   په وښوکښي پټ ژور
په شپه ويني د مظلوم خوري   صباح کښيني په منبر
په زړه تور لکه تبيئ وي   په مخ سپين لکه قمر
د دنيا په طلب گرزي   خپل ځان بولي قلندر
کلمه په ژبه وايي   په زړه نه لري باور
په مثال د منافقو   نه مسلم وي نه کافر
نه مسلم وي ن کافر وي   نه پخلا ن مرور
پريشان گرزي سر وهلي   کوي په کوي و در په در
هميشه رفت و آمد کا   د زر دارو په گذر
په کوخه د دنيا دارو   گوخوري کا لکه خر
اورنگ زيب هم يو فقير وه   چه ټوپۍ ئې وه په سر
و ټوپۍ وته ئې شا کړه   چه قادر شه په افسر
خو ئې همره فقيري وه   چه څه نه وو ُ ميسر
چه فلك ئې ياري وکړه   نور ئې ملك کړ مسخر
گوره څه چاري ئې وکړې   په عيال د خپل پدر
وار په وار تر تيغ ئې تير کړ   د خورم تمام ټبر
يو ټبر د خورم څه وه   ډير عالم ئې کړ ډبر
تمامي جهان ئې ونغړد   چه ئې لاس شه باندي بر
په فريب فريب ئې خپل کړه   بيجاپور او بهانگر
بيجاپور بهانگر څه وو ُ   لا جينچا و چينجاور
هم ئې هند په ډکه واخست   هم کابل و پښاور
بيا ئې ذکر شوه په زړه کښي   بادشاهي د هفت کشور
له حوص ورته هيڅ شو   هم دارا هم سکندر
خيال ئې دا وه په خاطر کښي   چه به خپل کړم بحر و بر
باري ورځ ور ځني لاړه   وقت پر راغي مازيگر

نه ئې مراد د زړه حاصل شه   نه ئې يخ کړه خپل تټر
همګي شو ځني پاتې   که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنيا ووت   لکه عيني درويزګر
له دنيا ئې هيڅ يو نه وړه   مګر شوئې يو ځادر
خوار حيران په زمکه پروت   بې بالينه و بې بستر
نه پوزي شه تري د لاندي   نه تري لاندي شه تټغر
د بڼې په حير خفيف شه   چه ثقيل وه لکه غر
د سيلاب په مخ کښې لاړ شه   لکه خس وي يا وزر
حق ئې پاتي په ګردن شه   د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم   که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصيب کا   هغه شيرين حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې   خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندي ئې حق وه   هند يو شپه وه دي و نمر
د دې نمر په روښنائۍ   تمام هند و منور
په روڼا ئې خلقو زيست کړ   نه څه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ   نور پيدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنګ زيب وُ   و خوړګاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي   دور طور شه دګر
خداي زده څه بازي شي پيښه   عاشورا شي که اختر
رنګارنګ بازۍ کاندي   د آسمان دي پازيګر
ګهي تلخ شي لکه زهر   که شيرين لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو   لا به کيږي مقدر
ما خو نوم د اورنګ واخيست   دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني   هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنيا دي   واړه هسي دي اکثر
دا بيان دور و دراز دي   رحمان وکړ مختصر

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ
د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ
ګوښي ګوښي ښايسته مي زړه وکاږي
زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ
چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت
هغه زړه را څخه توري بلا يووړ
د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي
شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ
هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ
په يوه پياله ئې واړه ما يووړ
هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ
هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ
که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه
نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ
هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم
معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترګو خواب را څخه يووړ
شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ
نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي
ډيري بې صبرئ د مخ آب را څخه يووړ
زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو
عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ
يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو
زړه ئې له ګوګله به شتاب را څخه يووړ
څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه
نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ
خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼې د کتاب دي
شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ
هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو
واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ
کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و
ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

ketabton.com - The Digital Library

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز   هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم   بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو   مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي   نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه کړه   له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي   زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي   زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي   هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستئ په دنبال گرزي   نه ډوبيږي په اوبو کښي تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي   بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم   چه مدام دي د يار ناز وي څما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته   هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز   نه صياد څني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي   چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي   خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي   د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي   خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي   نور ئې کانړي شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ   چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي   دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

ketabton.com - The Digital Library

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز　مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه　ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
که ئې اصل له يوې زمکي وي ځه شو　بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
که همه عمر باران ور باندي اوري　خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه　گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
که تور غر له ځايه خوزي و به خوزي　ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو　مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

ketabton.com - The Digital Library

س

كه څوك فخر كا په ننگ و په ناموس　　دا په عشق كښي نه ارزيږي يو فلوس
كه اغوستي ئې زري جامې دي څه شو　　گڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
كه ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه　　په نظر ځما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل　　خالي نقش لكه عكس د معكوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن كښي　　عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه كړه　　تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده　　راشه وگوره مانۍ د دي قيانوس
كه ځما په گفتگو كښي زيات و كم وي　　څوك دي گڼه كا په دا ښهر كښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم　　خداي څوك مه كړه په خودۍ كښي محبوس
كه څوك وغواړي تمامه دنيا واړه　　ځما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده كښي　　نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترگي تاريكي، غاښ كنډاس　　نه وگاږې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې　　نه په چپ لوري صرفه كړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته　　سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق گڼې او رذق گڼې له كسبه　　په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې　　نه پوهيږمه چه ناس يې كه خناس
په دويي كښي به ور نه شې تر توحيده　　كه پيشوا كړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې كه پوهيږې　　چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس كوتاه كړې　　او كه نه وي خپسر وگڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې　　په دا چاره كښي هيڅ نشته كوز و پاس
كه ځما ويل دروغ او كوز و پاس وي　　ته پخپله په خپل زړه وكړه قياس
له سړيه غرض واړه سړيتوب دي　　نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او تركي نه شې　　كه په خره باندي څوك سور شي كه په آس

ketabton.com - The Digital Library

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي   نه تش اينبي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيږي   د خربښت گمان ئې كيږي په آماس
اي رحمانه كه څه كار دي خو د دين دي   نور كارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس   كه مي پوښتې چه څوك يې يا څه كس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي   كه څه كس وي خو يو ويىٔ ور لره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تښتم   هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم   هغه كله كله وينم په ډير پس
كه يو خس وي په محتاجو لكه غر شي   څوك دي نه كا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله كښي هماي دي   كه قارغه كه مښگيرك دي كه ققنس
كه شهباز لره سينه ده د تنزري   عنكبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي   كه چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي   تل څوك نشته د رحمان فرياد رس

ketabton.com - The Digital Library

ښ

هسي بې له ياره زه يم په جهان کښ   چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښ
سره ګلونه د چمن راته سور اور شي   چه قدم بې ياره کيږدم په بوستان کښ
چه ئې مړ نه يم له ډيري بې نيازيه   حيرانيږم د ناتوان صورت په توان کښ
که هر څو فکر له ځانه سره وکړم   هيڅ د صبر طاقت نه وينم په ځان کښ
هيڅ ساتنه د سر کښ خاطر را نه شي   څوک ساتلي شي بڅري په ګريوان کښ
تر هغه به بل نادان په جهان نه وي   چه څوک مهر وفا غواړي په نادان کښ
که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم   غوړ رانه باسي په ځار و په قربان کښ
هسي رنګ ځما په ډيره ژړا خاندي   لکه ګل د پسرلي خاندي په باران کښ
جوهري شي در و لعل کاندي پرڅيره   چه مي کښيني د دوو سترګو په دکان کښ
چه مي هيچري په خوا په خاطر نه وو   زمانې راته څرګند کړه په زمان کښ
چه په وصل کښ ئې اوښي نه وچيږي   ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښ

زړه مي بايلو ستا په مينه محبت کښ   عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښ
لار ځما و يار ته مه تړه ناصحه   ما مونډلي دي دا يار په ډير محنت کښ
که صورت د هغې مستي څرګند شي   عقل هوش به دي هيڅ نه وي په صورت کښ
که د عشق تر کمره پريوزې سر به بايلې   ته چه ما ته غاښ چيچې په نصيحت کښ
زه توبه په هغه تير عمر وکاږم   چه صرف شوي دي بې ياره په غفلت کښ
د آشنا د مينې پت به مي مات نه شي   که مي سر له تنه درومي په دا پت کښ
له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم   خداي را پيښه جدائي کړه په وصلت کښ
په قيامت که څوک له نيته پوشيده شي   زه د يار د کوڅې خاوري يم په نيت کښ
د درګاه په خاك نشينو سختي نه وي   د غمونو دخل نشته په جنت کښ
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم   خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښ
د دنيا له دولتونو بې پروا يم   زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښ

ketabton.com - The Digital Library

مدام ناست يم وچ گوگل سترگي په نم کښ   عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ   نور مي دا لذت بيا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په پښو د ليلي کيښود   سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري   زه له نوره غمه خلاص يم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق يم ستا په غم کښ   بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر ميانه پروت وي   هسي بيل يم له عالمه په عالم کښ
هيڅ صحت مي د دم گرو په دم نه شي   هم په دا چه ځما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تگ و پونه جست و جو شته   مراد مي ته يې په هر دم په هر قدم کښ
که نصيب مي شي کوغالي ستا د سپيو   و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه   لکه غوټه د چا پريوزي په تور تم کښ
سره په وينو د سرو گلو په څير زانگي   هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ يم له عالمه   باري ستا سترگو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ   هر خسنړي تيره تيغ دي په دا لار کښ
دا سور گل به دي دستار په وينو سور کا   چه دي اينبي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حيات صاف دي   زه دې آب حيات سوي يم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کيږي   ترو ځما د هستۍ څه دي په ديدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترگو ته نظر کړم   لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
ياره ته چه له ما صبر و قرار غواړې   عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مينه درومي   زه تر سر و مال تير يم په دا کار کښ
ستا له دره له دياره به وا نه وړم   څو و نه مرم ستا په در و په ديار کښ
کمبختان د يار په وصل کښ مهجور دي   د وچ ډگي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عين کوهستان دي   که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عيب جوي ته واړه عيب څرگنديږي   ښايسته که ځان يوسف کا په سنگار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصيب کړ   بې هنره نور څه نه ويني په يار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي   څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

ketabton.com - The Digital Library

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارئ کښ
لکه خوښ وي سرداران په سردارئ کښ
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده
ما موندلي دا دولت دي په خوارئ کښ
و بيمار ته که ناخوښ وايي وګړي
خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارئ کښ
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه
هسي سترګي دي ځما په بيدارئ کښ
يار د يار له سترګو اوښي پاکيزه کا
تا جاري کړې ځما اوښي په يارئ کښ
ما له ډيري ناچارئ و يار ته شا کړه
مړي عذر دي په ډيره ناچارئ کښ
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي
ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارئ کښ
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي
چا ليدلي دي درياب په قرارئ کښ

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښ
هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم
دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښ
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه
څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښ
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره
رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګښو شيبو کښ
له يوه سپوږميئ نه په آسمان کښ هزار ستوري
بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښ
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې
کله کړي آرام د اور بڅري په پنبو کښ
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه
خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښ

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښ
بيا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي
شيريني به خوند در نه کا په دهان کښ
ما په هجر کښ لذت د وصال بيا موند
له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښ
لکه متن له معني معني له متنه
يار هم هسي دي ځما په دل و جان کښ
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه
سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښ
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه
که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښ
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي
هر چه بل آزار وي په دا جهان کښ
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي
لکه حال د زندانيانو په زندان کښ

ketabton.com - The Digital Library

ستا د ميني گوهر نشته په هر آب کښ   مگر بيا موند شي د اوښو په درياب کښ
که ته وينې ځما پټې خښې دلبره   رنگ د لبو دي گواهي لي په دا باب کښ
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي   د لاله و باران اوري په احباب کښ
له خسته زړونه به څه دلستاني کا   د خراج گنجايش نشته په خراب کښ
زه حيران د ستا د وروځو په تور خال يم   کافر څشکل سجده کا په محراب کښ
گل له ډيري باريکۍ په شبنم خور شي   نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښ
د بهار په گلو اوري بارانونه   د څڅويکي طاقت نشته په حباب کښ
د رحمان غلطي وبخښه اې خدايه   د اوترو چاري نه وي په حساب کښ

ښايسته مخ وي تور کودي شي په پيرۍ کښ   سم قامت وي کوږ لرگي شي په پيرۍ کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي   هم بې تاب و هم زيړي شي په پيرۍ کښ
يو طرف ته ئې سر ريږدي بل خوا درومي   خپل صورت تمام پردي شي په پيرۍ کښ
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه   که څرگند ليده ژوندي شي په پيرۍ کښ
مړ لا ښه دي پس له مرگه بيا ژوندي شي   نشته دا چه څوك زلمي شي په پيرۍ کښ
که څه وخوري لکه زهر نه هضميږي   نه څه خښي نه څه خوړي شي په پيرۍ کښ
دا ځواني ده چه څه اوري يا څه ويني   نه ليدې نه اوريدې شي په پيرۍ کښ
اې رحمانه پيري هسي عاجزي ده   که رستم وي زړه پرې سوي شي په پيرۍ کښ

ketabton.com - The Digital Library

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي دا سفر په یوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غیبه دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپیره هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نښلي هر صیاد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شیرین دي چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وایي چه له ځان شیرین څه نشته ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري په ما کاڼي د آسمان دي بې مخلصَ
ډیر غمونه د هجران را باندي تیر دي اوس یو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د میني اور و ما ته گل دي کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښې مي نه مرگ لیده نه تبه اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حیران د هغو خلقو په روزگار یم چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هیچا نه شي مسافر غوندي حیران دي بې مخلصَ

ketabton.com - The Digital Library

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض　بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که گدا د بل په غولي غرض نه کړي　سپی به نه کړ په گدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډوبیږي　که څوك نه کا په دریا باندي غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي　د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه　دانا نه کا په دنیا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم　چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط　بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې　دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر گام لاندي کوهي دي د دې دهر　ایښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږي　هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه وُ　که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه　طمع مکړه د نیکۍ د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه　لکه وسکني جامه په چا خیاط

ketabton.com - The Digital Library

ظ

اومه کله دي پاخه وايي واعظ هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله ياره لري باسي نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته ځما له ياره ډير مشکل دي زياتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصيحت کا چه له ياره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل يو کار کولي نه شم ډير له عشقه تښتيده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په ګرمۍ مه کړه دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوريدونګي ئې رحمان د ويل نه يم بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع ځکه بيا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنګان ئې لور په لور تر مخ څرخيږي ځکه نه کوي په سول کښې آرام شمع
وسيزه ته ځان ځما په شعله باندي کړ پتنګ ته په رموز کښې کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو د رحمان په څير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو ګل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ روشن تر دي تر چراغ هر يو ګل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما همای دي په نظر ځما همای دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د تېټ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و تېر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

ketabton.com - The Digital Library

ف

اورنګ زیب و شاه جهان غوندي اشراف   صدقه شه تر منصور غوندي نداف
که د تن په لویي لوي دي ته ئې څه کړې   مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف
بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا   دا دروغ دي چه زر دوز شي بوریا باف
د مکې په بزرګي کښې هیڅ شك نشته   ولي خر به حاجي نه شي په طواف
که په سل دریا به غسل د ځان وکا   ګمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف
کشتي هم چه ډېره ډکه شي ډوبیږي   د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
صابرانو صبر پرېښود حریصان شول   نه څه عدل شته په چا کښې نه انصاف
دا څلور واړه مذهبه سره یو دي   ما و تا په کښې پیدا کړ اختلاف
د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي   که دروغ دي که حنّت دي که اعراف
شهیدان نه دي هغه خون فروشان دي   چه خوني ته خون بهانه کا معاف
د کاذب ژبه په خوله کښې وچه ښه ده   لکه توره د لرګي وي په غلاف
د دیوال په سر به څو زغلي تر کومه   دروغژن چه په دروغو وهي لاف
آب و تاب د ناکره مهر وي همره   څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
د دنیا په دولت ناز مه کړه رحمانه   دا یو موي دي په نظر د مو شګاف
مدح و هجو د حبیب و د رقیب کړم   رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

ketabton.com - The Digital Library

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د مى و د طرب په خوند خبر شه فراموش کړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پۀ نسيه و نظر نه کاندي بې نقده که څوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي د دويۍ خبري نه کاندي مشتاق
حرکت له ځايه نه کا لکه شمع که ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم کښي ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب کښي چه خبر نه وي په وصل په فراق
که ظاهر په صورت وي په معني نه وي لکه کښلي د لا لفظ وي په اوراق
څو ئې تن په کار و زار کښي فنا نه شي نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه کار په اشارت کا په وهل په کوتل کار وي د ايلاق
چه خداي پوه کړل د بڼو په څښل پوه شو چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خداي دي نه کا د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارځي په لاس نيولي ناست يم نه پوهيږم چه به جفت شي که به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته کاشکي نور کړې هغه کښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق په ظاهر په باطن سپين سپيځلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
خبر نه يم چه و کومه خوا ته لاړ شه ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لکه ځگ چه د اوبو په مخ کښي درومي هسي درومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو کښي لاړه شي په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

ketabton.com - The Digital Library

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تيره نوك　　ماتوي مي دو ديرش غاښ واړه په سوك
په غمزو د تورو سترګو يم وژلي　　ژوبل ژوبل پړوکي پړوکي يم ټوك ټوك
كه ناريږ وهم كه خاوري په سر لونم　　ناروا شه كه پروا لري يو څوك
لكه ګل چه څوك د طفل په لاس وركا　　هسي رنګ دي ځما زړه كړ شوك په شوك
د آسمان په نيلي سور لكه آفتاب شي　　د زربفتو دستار كيږدي په سر هوك
كه له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي　　ورته هيڅ دي ځما درد و ځما دوك
درست جهان ئې په غم ډوب كړ سر تر پايه　　كه ګدا دي د دې دهر كه ملوك
كه انصاف لري په زړه كښي منصفانو　　راشي ګورئ د دلبرو دا سلوك
زه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم　　چه سحر سحر ناريږ وهي تل غوك
چه مين د دلبرانو په جمال شوې　　اي رحمانه ځان وژاړه كوك په كوك

په ښايست ځما ديار نه دي خبر څوك　　كه خبر شي پرې به نه يړدي دغه در څوك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي　　بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوك
چه قبول شي په درګاه د مهرويانو　　د هغه په څير به نه وي بختور څوك
كه ځما د يار په مخ د چا نظر شي　　و به نه كاندي بل خوا وته نظر څوك
د ديدن طاقت ئې هيچا څخه نشته　　و آفتاب ته كتي نه شي برابر څوك
كه هر څو دلبران ډير دي په جهان كښي　　بل به نه وي ځما يار غوندي دلبر څوك
عاشقي يوه پايه ده عجائبه　　دغه كار كولي نه شي هم هر هر څوك
له هجرانه بله سخته بلا نشته　　خداي دي نه كاندي زخمي په دا نشتر څوك
مخ به بل خوا ته هرګز و نه جار باسي　　چه شي ستا په خمارو سترګو ابتر څوك
و به نه رسيږي تا ته په آسانه　　ستا په غم چه خاوري نه كاندي په سر څوك
ارمانونه به كوي زار زار به ژاړي　　چه حاصله ګونټه نه كا په شش در څوك
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه يږده　　چه د يار په غم كښي نه شي قلندر څوك
هغه نه كاندي نظر و سيم و زر ته　　چه په لور د خپل آشنا كاندي نظر څوك
په ګلونو د ګلزار به ميل نه كاندي　　چه خوبونه كا د يار په خاكستر څوك

ketabton.com - The Digital Library

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي — دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر څوک
چه بيلتون په سترگو ويني آشنائي کا — د رحمان په څير به نه وي بې هنر څوک

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوک — نور به څه کا په دنيا کښي اشتغال څوک
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي — له نور چا سره به څه کا قيل و قال څوک
د بل خط په عبارت به نظر نه کا — چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوک
چه په اصل کښي خداي نه دي پيدا کړي — ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوک
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي — لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوک
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښي — ترو به څه وايي و چا وته احوال څوک
که عاشق په عشق کښي ژاړي هيڅ گرم نه دي — په دا هسي درد کښي نه لري مجال څوک
سر خروئی د هر سړي په جگر خون ده — نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوک
مخ روښي دي د عاشق په خپلو اوښو — په دانه شي چه ئې مړي په رويمال څوک
سړی بويه چه په نيك عمل نازيږي — نه چه ناز کا د دنيا په ملك و مال څوک
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي — چه نظر کا په حرام و په حلال څوک
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي — له خاطره دي بيرون کا دغه خيال څوک
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي — غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوک

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوک — ترو به څه وايي و چا ته نصيحت څوک
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا — چه د خداي په کړه کښي نه لري قدرت څوک
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي — کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوک
که نظر کا و قضا و هم رضا ته — په هيچا باندي دي نه کا ملامت څوک
د مطلوب جفا واړه هنر دي — څه پوهيږي د حکماو په حکمت څوک
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا — چه غرور کا په طاعت په رياضت څوک
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه — خداي ديې نه کاندي په بده چار عادت څوک
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي — که لاس را کاندي د خداي په محبت څوک

ketabton.com - The Digital Library

ماتوي مي خوله په سوك   خراشي مي زړه په نوك
كه ناري وهم كه ژاړم   پروا نه لري يو چوك
راشي گوري منصفانو   د دلبرو دا سلوك
لكه گل په لاس د طفل   ځما زړه كړي شوك په شوك
د چشمانو په غمزه ئې   ژوبل ژوبل يم ټوك ټوك
د فلك په توسن سور شي   دستاركيږدي په سر هوك
هيڅ اثر ور باندي نه كا   د دردمندو درد و دوك
اې رحمانه چه عاشق شي   ځان دي ژاړي كوك په كوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك   بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك
چه د خوب او د خوراك مزه شي وركه   نور له مرگه برابر شي هغه ژواك
غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي   هغه عمر چه تيريږي په پخساك
نن سپيره په خاورو ډكه خوله بهتر يم   چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك
ځاي لري كه ځان ژوندون په زمكه خښ كړم   چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك
گويا شوي دي هغه چه شدني دي   زه پخوا تر هلاكته يم هلاك
زړه چه روغ وي گريوان كله څيراوه شي   له گريوانه معلوميږي د زړه چاك
تن و ځاي و جامه هله پاك پكار دي   چه ورڼبي شي د چا زړه له غيره پاك
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي   نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك
له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي   نه چه سر كښي ئې طره وي يا مسواك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   څوك يو دوه ورځي خوشحال وي څوك غمناك
په ساعت كښي څوك خوشحال كا څوك غمناك كا   دا خويونه هميشه دي د افلاك
چه څه كاندي واړه خداي دي نور څه نشته   رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنګ دغه پسه معرکه کوه د ننګ
و بې ننګ وته د ننګ خبري مه کړه یا ځان وګڼه په خپلو وینو رنګ
ننګیالي چه یو ځل مخ کا په یو لوري نور هیڅ نه ویني کوهي وي که ګرنګ
هیڅ له ځایه له جهانه خبر نه وي چه څراغ په نظر کیوزي د پتنګ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي سمندر کا مدام اور وته آهنګ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي یو لحد دي هنرمند و لره تنګ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي چه یکسان وي په کښي لعل و مردار سنګ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنګ دي څه به زیست کا څوك په خوله کښي د نهنګ
په ښادي ئې هیڅ ښاد مه شه که دانا ئې غم ښادي دي د دې دهر څنګ په څنګ
که رحمان د هغو تللیو وصال مومي تیر به نه کا په دا دور کښي یو درنګ

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د میني ګل   بیا میتور لیمه دي ستا د زلفو تور سنبل
ته چه آئینه په لاس کښي واخلې حیرانیږي   زه له کومه راوړم صبوري او تحمل
ګرزې په چمن کښي منګل ډکه وړې د ګلو   خداي زده چه ګلونه وړې که زړونه په منګل
هم مي مښك لیدلي هم عنبر دي په جهان کښي   شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به ستا د مخ په څیر ګلشن وي چا لیدلي   نه به وي ځما په څیر آهونه د بلبل
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي   خلق حیرانیږي د رحمان په تغافل

هیڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل   هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي   تش په توره مي خداي نوم کړ واصل
هسي ډوب یم د ګناه په دریابونو   چه په سترګو مي و نه لیده ساحل
له وطنه مي په هر زمان وباسي   رقیبان ئې را پسې کړه محاصل
که بلا ده که جفا ده که وفا ده   دا همه واړه په ما کړه خداي نازل
د دنیا په پلیتۍ مي ځان پلیت کړ   حیف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
توره بیره مي شوه سپینه زه حیران یم   چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوږ باسه د نا اهلو قیل و قال   پکار نه دي قیل و قال د بد سګال
یا به فخر په خپل اهل په نسب کا   یا به فکر کا د مال و د منال
یا به هسي پوچ ګویي کاندي آغازه   چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دي هسي   لکه ګټه شي و بله لعل و کوتي لال
لکه لعل و کوتي لال چه و بله ګټه شي   یا صحبت شي د عیسي و د جلال
هغه عمر چه تیریږي بې هم جنسه   ترو به څه وي د هغه عمر احوال
د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه خبر شي په ثواب و په وبال
آب د سیند لا څه محال لري په تله کښي   د دنیا د چارو هیڅ نه وي مجال
د دنیا چاري په مثل خواب و خیال دي   څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال
لکه مال و ملك په خوب کښي ور څرګند شي   خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال
لکه ځګ چه د اوبو په سر لیده شي   که ئې واخلي هیڅ ور نه شي په چنګال
لکه دود چه غرونه غرونه څرګندیږي   تار په تار شي په یوه نري شمال

ketabton.com - The Digital Library

لکه یخ چه د سړو په زور شي جمع　　هیڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په یوه ساعت ئې ساز بیا ئې ویران کا　　خاوري ختې دي په لاس کښې د کلال
د مجاز په معشوقو کښې وفا نشته　　ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادۍ و په غم مه کړه　　نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کیښښ شي　　گاه ئې را کیښښ شي په مخ باندي رویمال
لکه مالگه چه څوك کیږدي په اوبو کښې　　زه هم هسي سر زده یم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم　　صورت وینم د میږي په څیر یا مال
که وصال مي د یار بیا موند هاله سیال یم　　گڼه نه یم زه رحمان د هیچا سیال

بیلتانه دي هسي خوار کړ څما دل　　چه له ځانه ئې ویزار کړ څما دل
عاشقۍ همره داغونه دي پرې ایښې　　چه تمام ئې لاله زار کړ څما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کیښښ　　په بلا دي گرفتار کړ څما دل
ستا چشمانو په کښې هسي مقام وینو　　چه له غیره ئې ویزار کړ څما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي　　میني هسي منت بار کړ څما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي　　تا په څه سبب آزار کړ څما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقۍ یم　　چه مین ئې په دلدار کړ څما دل

چه له نازه پوشیده لري چشمان خپل　　څه به وینې مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي　　دا لا وگڼې په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه　　کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گریبان باندي چه ټک وهي غوټۍ　　عاشق کښېباسي لاسونه په گریوان خپل
خریدار ئې له حیرته بې شعور شي　　چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئینه کښې ور څرگند شي　　خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوك ئې عاشقۍ وته هوس کا　　گویا لوبې کا په دین و په ایمان خپل
هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا　　ما لیدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقۍ خو هاله خپل کړ　　چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هیڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي　　چه رحمان په سترگو نه وینې جانان خپل

ketabton.com - The Digital Library

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه یم — لا تر دا نه زیات غوځیږم چه پناه یم
چه یوسف غوندي هزار په کښي پراته دي — بندیوان د هغه سیب ذقن په چا یم
چه ئې قد و قامت ووینم په سترګو — عندلیب په سهي سرود خپل آه یم
د سپین مخ د تورو څڼو له رغبته — منت بار د هر سفید د هر سیاه یم
د رقیب خبري وړم د یار دپاره — دعا ګوي هم د نیك خواه هم د بد خواه یم
ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټیټ کړ — ګنه زه د یار تر قد پوري کوتاه یم
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي — نه خبر په عبادت نه په ګناه یم
ځان هر ګوره ناآګاه را ښرګندیږي — له هغي ورځي را هسي چه آګاه یم
بې صبرۍ که یار په وصل کښي مهجور کړم — د پسرلي په مرغزار کښي وچ ګیاه یم
له اوله ټټر ووهم بیا آه کړم — په نارو نارو خروس د صبحګاه یم
په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته — هغه یار مي کاهربا دي زه ئې کاه یم
لکه بار دوني پوخ شي ځني رژي — زه هم هسي بار تړلي سر براه یم
اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه — خوزیدلي تر چهل و تر پنجاه یم
د رقیب علاج آسان دي بلا دا شوه — زه رحمان له خپله یاره ناویساه یم

که مي خوك په فقیري شمیري فقیر یم — که مي خوك په امیرۍ شمیري امیر یم
د دلبر و صدقې لره ئې غواړم — هسي نه چه په دنیا پسې زهیر یم
د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي — زه هر دم و دغه چاري وته خیر یم
هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته — زه د ځینو یم مرید د ځینو پیر یم
په هجران کښي خیال د یار را سره مل دي — په زندان کښي د یوسف سره اسیر یم
په خندا کښي مي ژړا ده لکه شمع — له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم
آزادي تر دا په هورته بله نشته — چه بندي د یار د زلفو په زنځیر یم
چه همیش په غوړ ناري د هجران اورم — رحمان ځکه د خپل یار و مخ ته ځیر یم
خوشحالا و دولتا مي غلامان دي — زه رحمان په پښتو ژبه عالمګیر یم

ketabton.com - The Digital Library

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه يې زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډېر دي زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوځ دي غزا وشوه که په لاسو په پښو روغ یمه گرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو زه د مار و د لړم په څیر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم واقعه ده ډېره گرانه هیڅ گرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوک کا لیوني د خپل نگاه په افسون چا کړم
کومي سترگي کوم بانه کومه غمزه ده ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو په فتنو د تورو سترگو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم چه دا هسي رنگ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترگو اوده وي هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم مدام ډوب د گناهونو په دریاب یم
چه و خپلو گناهونو ته نظر کړم سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

ketabton.com - The Digital Library

لکه څوك چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر ښځښتن پوري بې آب یم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب یم

په یوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پایه بې بنیاده بې بقا شوم
ما د یار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دریا شوم
زه د یار و مخ ته گورم یار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدایانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه یم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
دنیا واړه خپله زیست و روزگار کاندي   خو یو زه په دغه بار کښي کوړ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپین زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هیڅ حاجت د هنر نشته و نصیب ته   غزا وشوه که مهمند یا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نیك نیکه نمسی و   گڼه زه هم د یو نیك نیکه نمسی شوم
کل وسواس له احتیاطه پیدا کیږي   زه له ډیري هوښیاري نه لیونی شوم
اوس عطا د آدمیت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه یار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډیره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه یو یار له بله یاره جدا کیږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
یار چه یار په سترگو نه ویني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لږه گرمۍ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په یوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فیض د شرابو   چه پرې ووینځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده   ما تر ښنو دي لاندي کړي ننگ و نام

ketabton.com - The Digital Library

په میزان کښې یو سر لعل بل سر کاڼي   مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو   څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي   که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي   په حلالو کښې مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام   چه غلام کړ خپلي میني د غلام
د نیکانو مدعا خو نیك عمل وي   ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښې   پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مینه کښې صادق وي   رحمان وایم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي   د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښې شادمان یم   لکه گل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته څما و بې کسۍ ته نظر مه کړه   خداي ساتلي لکه گنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره   په ویرانه ویرانۍ کښې آبادان یم
یو ویښته مي د صورت بې عشقه نه دي   څوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ   لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کاملي عقیدې له برکته   د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائي مي په طلب کښې شوه حاصله   شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم   پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
بې مینه مي هیڅ حال د صورت نشته   لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا   د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي   د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سر و مال ښندمه   خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
په هر دم کښې نوې نوې تماشا کړم   زه رحمان د خداي وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم   په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیږم   آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

ketabton.com - The Digital Library

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي   پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم   لکه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل کړ   د شبنم په څير له گل سره يکتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم   لکه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه   لکه سرو مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقي ده ورکه کړې   زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

که هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم   زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
که يار سل ځله وعدې د وصال وکا   زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي   پر حذر د ناز پرور په کړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د کړو دي   زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
که د يار له لاسه اور را باندي بل وي   لکه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوك دي   شپه او ورځ په حرکت کښې لکه باد يم
که همه عمر مي يار په غيږ کښې ناست وي   زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد مونډلي نه دي   پيدا کړي خداي په اصل کښې نا مراد يم
د وصال په يوه کال مگر بر پاي شم   د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه   حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال کښې مي د هجر طمع نه وه   اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پري شه د پوزي   گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
که مي پيري که مي پلوري چاره نشته   زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم کښې غرقاب خوښ يم   په دا اورکښې يې طاقت و بې تاب خوښ يم
که ډوبيږم په اوبو که په اور سوزم   د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال نښې په کښې وي   زوړند سر په مطالع د کتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم   په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته   د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي   له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبې د وني سوري مي خوښ نه دي   ستا د مخ په لنبو سوي کباب خوښ يم

ketabton.com - The Digital Library

خاموشي که هر څو لويه مرتبه ده　　زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
د يار ډيري غمخوارئ يم عاجز کړي　　رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم　　خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې　　ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
واړه نه يې خندول که ژړول کړې　　زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه يې باري وايه راته څوك دي　　زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبيلتانه په زمکه نشته　　څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي　　زه په هره ورځ پوهيږم چه غزا کړم
يو ويښته مي د صورت کوږ شوي نه دي　　هسي رنگ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي　　مگر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقئ　　زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم　　دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
که څوك را کاندي دنيا و عقبئ دواړه　　عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي　　دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تيغ په پهلو نه دي لگيدلي　　ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
څو و نه وينمه ستا سترگي که خداي کا　　عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي　　زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي　　په خاشاك به د چمن ريحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي　　څو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنگه ژوندون دي نه پوهيږم　　خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيږم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم　　ترو زلال که جگر خون دي نه پوهيږم
د پتنگ او د بلبل تر ميان حيران يم　　مخ دي اور دي که گلگون دي نه پوهيږم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه　　که غوڅ شوي مي نارون دي نه پوهيږم
عشق به هسي رنگ مقام باندي قائم کړم　　چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيږم
د خپل زړه و علامت وته حيران يم　　چه موسئ دي که قارون دي نه پوهيږم
د رحمان چهره ئې زيړه تر زعفران کړه　　خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيږم

ketabton.com - The Digital Library

بیا دي نوي شراب څښلي دي پوهیږم　　په رخسار دي گل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړې په نکریزو　　تا ځما په وینو وللي دي پوهیږم
معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده　　رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم　　چه ځما په باب دي کښلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا څه وایې و ما ته　　ما همه واړه لیدلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوړونه و بله وروړه　　ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیري په رحمان کاندي　　چه تا خوا پوري نیولي دي پوهیږم

په لیمه کښې مې مدام　　عکس گرزي د گلفام
توري سترگې مې گلگون شوې　　په آرزو د گل اندام
بې د سترگو له خونابه　　نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام کښې　　ما و نه لیده آرام
زنخدان ئې خداي کوهې کړ　　وښوئیږم په هرگام
که ئې خال د مخ غلام دي　　زه غلام یم د غلام
که په عشق کښې ناکام ډیر وي　　دا ناکام دي ځما کام
خوښ یم زه په عاشقۍ کښې　　که نیك نام یم که بد نام
په یارۍ کښې مې قبول دي　　ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم　　د خپل یار د خولې دشنام
ترښ کنځلو به ئې ځار کړم　　دغه خپل دعا سلام
تلخ گفتار ئې راته خوښ دي　　تر کشمش و تر بادام
هم هغه مې مسیحا دي　　چه ئې را کاندي سلام
مخ د یار ماه تمام دي　　رحمان ولیده تمام

څو په صبر په جفا د یار کوم　　څو به موم د نمر و مخ ته گرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي　　زه دا لافي په دروغ څه رنگ وهم
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه　　زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خو زده چه مینه اور ده خداي مین کړم　　دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د یار په لاس کښي ورکړم　　په هر لور چه مي را کاږي پسي ځم

ketabton.com - The Digital Library

د آشنا د میني لاس ځما ګریوان دي   زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي   حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه   ترو له فرضو غاړه څه رنګ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترګو   زه رحمان په جهان سترګي غړوم

چه له مرګه بې پروا یې په هر دم   دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي   که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه   مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه   چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله   تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي   مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه   ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه   ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې   د هیڅ تخم میوه نه درومي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي   دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې   نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه   تر سړي د سړي رزق دي مقدم
که ګڼې چه په حرص سره څه زیات شي   زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنګه تالاش و تردد کړې   د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه   دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل ښتن دي   نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده   نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي   نه چه غوښي غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي   نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرګ ور یاد کړه   دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې   چه ته دلته کښي ویریږي په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو   خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي ګوره سم شي   ته د ګور په غاړه راغلې نه شوې سم

ketabton.com - The Digital Library

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واړه   او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد یې   چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه   بې انصافه ته په څه یې خوښ خورم
که زه نه وایم ته خود سترګي روڼې کړه   کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي ګرم یې   بل به نه وي په جهان کښي هسي ګرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنګ خورم   خداي دي نه کا چه به بله خوا ته څنګ خورم
عاشقي او ننګ و نام دي سره لري   څو به عمر واړه غم د نام و ننګ خورم
خداي و ما وته شیرین کړه تر شکرو   که د یار له لاسه غشي د خدنګ خورم
د آشنا د بیلتانه په کار و بار کښي   همیشه په تندي توره د فرنګ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښي   مهینه د بهلول نه د اورنګ خورم
شین لوګي مي په سر چتر دونهه تخت دي   ګرد غبار د خپل دولت لکه ملنګ خورم
هم په دا چه له خودۍ شمه بې خوري   د هجران په غم کښي لیپي لیپي بنګ خورم
لکه څوك چه نعمتونه د دنیا خوري   زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنګ خورم
واړه زهر شي ځما تر ستوني درومي   بې له یاره که همه لا چي لونګ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم   چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنګ خورم

ketabton.com - The Digital Library

ن

هسي تيز دورمي دوران   گويا برق دي درخشان
د آسيا په څير گردش کا   په زمين باندي آسمان
ککړۍ دي د سړيو   چه وورېړي تر دا ميان
پيدا کيږي فنا کيږي   نه ئې حد شته نه پايان
نه ئې حد و نه پايان شته   نه ئې سر شته په سامان
ځني ډول وهي ښادي کا   ځني ويرکا د خپل ځان
ځني شمع غوندي ژاړي   ځني گل غوندي خندان
که يې گورې يو گلزار دي   که ئې گورې يو بيابان
يوه هسي تماشا ده   چه ئې هيڅ نشته بيان
کيفيت ئې مونده نه شي   په دليل و په برهان
چه ئې کومه خوا رفتن دي   يا ئې چرته دي مکان
خداي خبر دي په دا علم   هيڅ خبر نه دي رحمان

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان   پکار نه شه يو په وقت د زارستان
د همه واړو يارنو مخ دي تور شي   که به څوك و بله ياري كا په دا شان
چه يو يار په سوري پروت وي بل په اوركښي   و هغو ته به څوك څه وائي ياران
هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي   صد رحمت شه په يارۍ د گل خان
تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي   چه په اور كښي دواړه وسوزي يكسان
چه له آله له اولاده سره وسول   خداي دي نه كا څوك دا هسي مظلومان
چه په اور كښي يو د بل دپاره سوزي   ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق   چه ئې مړ نه كړ د اوښو په باران
الغياث دي الغياث دي الغياث دي   چه انسان كا هسي ظلم په انسان
د نمرود چاري مي وليدې په سترگو   چه ئې اچول و اور ته نبيان
هم دې زمكي هم آسمان ته تعجب كړم   چه نه زمكه په نارو شوه نه آسمان
هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم   چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان
له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه   چه اوبه ځكي يا خواړه خوري په جهان
عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي   وليد ما په يكشنبه په دا دوران

ketabton.com - The Digital Library

هزار حیف دي چه دا هسي رنگه چاري　　واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښي گناه نشته　　دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې ځپله ووژل پخپله　　دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي　　چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ　　په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنگ زیب وته حیران شم　　چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا　　چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښي اوښو وینو رغړولې　　بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي　　که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني　　په دریاب کښي وبله غوښي خوري ماهیان
لکه غوښي چه ماهیان خوري په دریاب کښي　　په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر　　همه واړه یو تر بل مشت و گریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده　　ځکه بیرته ځني گرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده　　چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین　　خوانین ځما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو　　نلکه ښه دي ځما شعر نمکین
مراد له تورو سپینو واړه دلبري ده　　موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي　　هیڅ پوره نیمگړي نه دي پر نگین
چه رنگین رنگین مضمون پرې ښکلي نه وي　　څه پکار دي د بیاض ورق رنگین
خوند په خوله دي نه په ځکه نه په خواړه دي　　آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره　　څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصرئ توره هم په بد غلاف کښي زنگ شي　　خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي　　د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډي چرته غم د دل و جان　　چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه　　چرته چاه د گیډي چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندئ د زاهدئ　　چرته زلمي جونه چرته کونډي یتیمان

ketabton.com - The Digital Library

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري   چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت   چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي   چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پخوا تر آشنايۍ وي بيلتون   ما به نه وُ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ   چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم   چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم   سكه تر نن ورځي بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم   عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا   هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي   محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه نښه له ښه مخه را كوله   اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښي څه رنگ صبوري شي   چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كانړي لعل كيږي   لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه   د هوسۍ هسي كړم شپه په ميړتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي   چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي   چه د ستا په غم كښي ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان   هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښي   بيا پيدا شي په يو دم كښي هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته   لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم   هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه   دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو   د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري   بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه   چه دعوى ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه   د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې   گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

ketabton.com - The Digital Library

چه مدام ئې په قربان قربان بللې　　اوس دي غږ در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حیران یم　　چه ئې اور بل شوي نه دي په دیوان

فراموش مي کړ د ستا په مینه ځان　　ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم　　همره عیش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم　　همره پنډ اخیستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان یم ستا په عشق کښې　　چه آکاه نه یم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست یم ستا په مینه　　چه خبر نه یم له زمکي له آسمان
دا به څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې　　په ما نه تیریږي بې تا یو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورك یم　　لټوم دي په هر ښهر په بیابان
که له دره ئې شړې که ئې پریږدې ته　　ډیر مین دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي ګاه یې ترش ګاه یې خندان　　له عاشق سره کینه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څه کړې　　کله جور کله لطف کړې عیان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته یې　　دا دروغ دي چه وصال دي یا هجران
هغه شونډې چه خوږې دي تر شکرو　　له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښایسته و چا ته نه وي　　هر ګز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنګ ښایست لکه چه ستا دي　　نشته دا رنګه ښایست د هیڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې ګل رخه　　چه له ډیره نازه وژنې عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسیږي　　هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا　　که کشور د عاشقانو شي ویران
خوار حیران لکه عاشق دي ستا له دره　　خداي دي هیڅوک هسي نه کا خوار حیران
لکه ډیر وایي د وصل راحتونه　　دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښې دي واړه د خورشید دي　　چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر ګل کره خندا شوه　　چه ئې ولید ستا د حسن ګلستان
کله وي چه نصیحت کاندي عاشق ته　　که له حسنه دي آګاه شي زاهدان
رنګ روي دي لري رنګ د سرو ګلونو　　توري څښې دي ښاخونه د ریحان
سیاهي د نوي خط دي هسي زیب کا　　لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي　　کل خیرت دي کوهي ستا د زنخدان

ketabton.com - The Digital Library

که د درو تجلي ده ډیره ډیره — در تاریك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښایسته و یې دلبره — دا نور واړه ښایسته دي نوکران
که دا نور ښایسته ستوري ویل کیږي — ته خو رشید غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي — چه ښایست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ویل د رحمان ځکه — چه د ستا د لعلو شونډو شه گویان

څو به شمیرم زه غمونه د هجران — همره ډیر دي لکه ریگ د بیابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه — خداي را پیښه دښمني کړه د اسمان
لکه څوك چه د اوښ بار په میږي کیږدي — هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان
لکه اور د بیلتانه چه په ما اوري — چا لیدلي کښه اور دي په دا شان
د یار غم به مي هغه سړي په شمار کړي — چه شمیرلي ئې ویښته وي د خپل ځان
که څوك وايي حال دي څه دي په هجران کښي — په خاطر دي تصور کړي دوزخیان
نا قرار روح مي د یار په هوا والوت — تش صورت مي په ځاي پاتي شه حیران
د یار دم مي زړه په غټو سترگو یووړ — لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم — چه به عشق ځما دا عرش کاندي ویران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ کړم — چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ویشت شم — ملامت را باندي وايي درست جهان
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي — په ویل به څه گروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان — زه ئې هسي خوار کړم لکه خاك د بیابان
زه د عشق په کار کښي تیر تر سره هم له مال یم — دریغه که په سر مي دا مشکل کا خداي آسان
کښیوتم د عشق په آدم خورو گردابونه — نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته گریزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر کړم و طبیب ته — هیڅ ویلي نه شي طبیبان و حکیمان
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي — تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

خان سلطان د دې جهان — آخر درومي خوار حیران
د قضا په ځیل تړلي — په مثال د بندیوان
شیرین ځان ور څخه درومي — نه ئې زور شي نه ئې توان
که ښندي مال و ملك واړه — هیڅ رنگ نه مومي امان

ketabton.com - The Digital Library

نه ئې مل نه ئې حامي وي	درد ئې ورشي په خپل ځان
در مانده وته ولاړ وي	وزيران و وکيلان
هيڅ داروکولي نشي	کوزکوزگوري حکيمان
بادشاهي ئې پاتې کيږي	زړه ئې چوي په ډير ارمان
چه ئې روح له تنه بيل شي	نور پرې ژاړي فرزندان
يو ساعت وربانديژاړي	آخر صبر کړي خواران
بيا ئې غسل لره واخلي	په تخته بانديعريان
په جامو ئې خوشحاليږي	مرده شو او غاسلان
چه له قبره ئې بازگشت شي	مال ئې يوسي وارثان
په مسند ئې دعوي کاندي	هم دوستان هم دښمنان
سهيلي ئې تالا کاندي	هغه خپل مصاحيان
نام نشان ئې هسي ورك شي	لکه عين بې نشان
نه ئې نقش پاتې کيږي	نه ئې اسم په جهان
دا دنيا آب روان ده	نه شي نقش په آب روان
که هزار رنگ آبادي کا	نهايت خانه ويران
لکه باد هسي به تير شي	هغه دور هغه دوران
دا بيان دور و دراز دي	کوته قطع کړ رحمان

ketabton.com - The Digital Library

و

که نظر کا څوک په کار د درویشانو
خود به ویني وقار د درویشانو

په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته
که څوک یون کاندي په لار د درویشانو

هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي
چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو

هسي گرم بازار بل په جهان نشته
لکه گرم دي بازار د درویشانو

په یوه قدم تر عرشه پوري رسي
ما لیدلي دي رفتار د درویشانو

همره خلق ئې زیارت کا پس له مرگه
چه بازار وي په مزار د درویشانو

پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي
لکه خاوري په دربار د درویشانو

هر بهار لره خزان په جهان شته دي
خزان نه لري بهار د درویشانو

د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي
که څوک ویني گلزار د درویشانو

چه دنیا ئې کړه د خداي د پاره ترکه
صد رحمت شه په روزگار د درویشانو

د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه
راشه مه کوه انکار د درویشانو

په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه
خطا نه درومی گذار د درویشانو

درست دیوان د رحمان څار تر دا غزل شه
چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو
بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو

سیاهي مي همه واړه سفیدي شوه
هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو

که مي سره دي که مي سپین دي که مي تور دي
اوښو یوړ هر اسباب ځما د سترگو

چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي
حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو

چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه
مگر گاڼي دي حباب ځما د سترگو

چه مي نقش په زړه سرې شونډې د یار شوې
کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو

که نور خلق د آفتاب په رڼا زیست کا
مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو

ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کړ
قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو

لکه تښتي وحشیان له مردمانو
هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو

ما رحمان چه سترگي روڼي په خپل یار کړې
اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

ketabton.com - The Digital Library

هیڅوك مه شه گرفتار د تورو زلفو   مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي   هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي   څوك به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي   ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله   گڼه نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه   چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې ښتي دي په دم کښي   څوك به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم   کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته   چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي   چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ   چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو   نشي هیڅ په زړه کښي ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا   په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري   چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو   بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه   خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي   لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي   راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم   لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي   زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو   دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو   خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته   څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خوارۍ شوې پیښي   او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ   چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه   هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

ketabton.com - The Digital Library

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ   اوس په زمکه بې بستر و بې بالین شو
د رحمان خاطر به ولي پریشان نه وي   چه پریشان ور څخه جمع همنشین شو

تا چه رنګ و میو ورکړ د لبانو   اور دي پوري کړ په کور د مي خورانو
چه دي جوړه کړه لنده د کږو وروځو   خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دي اسم د زنځیر په زلفو کښیښود   معطر دي کړ دماغ د دیوانګانو
په رخسار چه دي د خط غبار څرګند شه   سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بیرته ځي له نښي   زه آزار کړم ستا ګږو ګږو مژګانو
چه ځما د یار تر مینځه جدایي کا   کاڼي پریوتي په خونه د بدانو
که مي چري خواست د خداي په در قبلیږي   سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پیزوان دي په سرو شونډو هسي زیب کا   لکه جیم په قلم ښکلي کاتبانو
د سرو ټیك دي شهزاده په جبین پروت دي   شینکی خال دي محاصل په بندیوانو
دواړه لیچي دي وکښلی مصرۍ توري   در پوهیږم سر به پریکړي د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي   لکه شمع په زیارت د شهیدانو

چه کوټلي دي په تیغ ستا د چشمانو   سر حلقه دي د جمله ؤ شهیدانو
ستا وصال د سر پریکړیو دي دلبره   ژوندی نه مومي جنت بې مردګانو
د پیری سوری عاقل لره ضرر دي   دا مقام دي د سر تور د دیوانګانو
په سرپوښ محل کښې نور د آفتاب نه وي   دا دولت دي نازل شوي په ډاګیانو
هم په دا ځما له سترګو ویني څاڅي   چه دي نقش په کښې رنګ دي د لبانو
مشکین خال دي په سرو لبو هسي زیب کا   لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوی له یاره هر چه دي رحمانه   واړه کفر دي په دین د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو   د فلك لاسونه شنه شو تر څنګلو
همره غم د بیلتانه را باندي راغي   چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترګي چه نرګس و هم بادام دي   تیرې توري دي ځما په قتلولو
هغه شونډي چه شیریني دي تر قندو   ما هیڅ فیض ځني بیا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځي   نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکی د عاشق په وینو سرې کا   سبا پوري کا نکریزي په منګلو

ketabton.com - The Digital Library

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيږم   که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کښې نيمه خوا شوي   ښايسته عنچې ئې پرې يستې د گلو
هسې بند شه په کمند د تورو زلفو   چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

ketabton.com - The Digital Library

۵

د دلـــــبــــــرو پــــــه درگـــــــاه ‏ نـــــه حـــــرمــــت لــــرم نـــــه جــــاه
غـــــوځـــــوي مـــــي د زړه ولــــــی ‏ د چــــشـــــمـــــانـــــو پـــــه نـــــگـــــاه
هـــمــــره قــــدر مـــي هـــم نـــشـــتــــه ‏ لـــــکــــــه قــــــدر د گــــــيــــــاه
هـــيــــځ خـــبــــر لــــه ځـــانــــه نــــه يـــم ‏ چــــه ئــــې څـــــه لــــرم گــــنـــاه
يــــو نــــظــــر را بـــــانــــدی نـــــه کـــا ‏ از بــــــرای عـــــــنــــــدالـــــلّـــــه
کــــه لـــه غـــمــــه ئــــې ســـر پــــټ کــــړم ‏ بــــل ســـــر نــــــه لــــــرم پــــــنــــاه
د رحـــمــــان پـــــه ځـــيـــر دی نـــه شـــی ‏ حـــــال احـــــوال د چــــا تـــــبــــاه

چه ئې وليده ستا حسن بې حسابه ‏ له دې قصده تاو پيدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگې څلور شوې ‏ غنچه سره د زړه په وينو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې ‏ يا خيمې دي سياه پوشی سره طنابه
که دي زلفي په مخ پيچ و تاب شوې ښائي ‏ ويښته څه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم ‏ خوشحالي مي نور نايابه شوه نايابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول ‏ د سبزې اثر ئې پاڅيده له آبه
ماه خورشيد دي په ښايست پوري شرميږي ‏ ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پيژنم په اصل کښې خاکي يې ‏ ځان به څو ځنډې په گوته له ترابه
څو دي خيال د آشنا گرزي په ليمه کښې ‏ خبر زده کړه ته د اوښو له سيلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ويښ شي ‏ که ته سترگې ورته پورته کړې له خوابه

تــــه شـــــهـــــا يــــې شــــکــــر لـــبـــه ‏ گـــل رخـــســــاره ســــيـــم غـــبـــغـــبـــه
پــــــه نــــــادروکــــــښـــــي نــــــادره ‏ پـــه عـــجـــبـــوکـــښـــي عـــجـــبـــه
پـــه جـــمـــلـــه ؤ مـــعـــشـــوقـــوکـــښـــي ‏ بـــوالـــعـــجـــب يـــې مـــنـــتـــخـــبـــه
بــــې زيــــوره ښــــايــــســــتــــه يــــې ‏ بــــې تــــرتــــيــــبــــه مــــرتــــبــــه
دغـــــــــه داد د الـــــــــهــــــــــی دي ‏ بــــې تـــــالاشــــه بــــې طـــلـــبــــه
آب حـيـات چـه حـيـات مـونـد بـيـا ‏ ســـتـــا د شـــونـــډو لـــه ســـبـــبـــه
مـخ دي سـپـيـن تـر سـپـيـن سـبـا دي ‏ زلـــفـــي تـــوري تـــر تـــور شـــبـــه
ســـــتـــــا د مـــــخ عـــــرق دانـــــه ؤ ‏ زيـــنـــت رانـــيـــولـــه کـــوکـــبـــه

ketabton.com - The Digital Library

د ښایست مخي دي نښته　　تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده دي ګران دي　　مګر فضل شي له ربه
چه د رب فضل پرې وشي　　هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي په داد دي　　مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسي علم نه دي　　چه حاصل شي له مکتبه
مکتب حال د مذهب وايي　　عشق سوى دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي　　چه دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت کښي　　رحمان ګنګ شه له ادبه

په هر زړه چه د یار مینه شي غالبه　　بله مینه ئې هیڅ نه وي مناسبه
نورى واړه مرتبې به روته هیڅ شي　　که خبر شي څوك له هسو مراتبه
لیاقت ئې هر وګړي څخه نشته　　عاشقي یوه پایه ده عجائبه
د طلب له کوتاهۍ نه ویره وکړه　　که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
عشق څرګند خزانه ده خوار هغه شه　　چه څرګنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرویانو تر خط نشته　　که هزار رنګ کتابونه کړې کاتبه
هیڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو　　په هغو چه عاشقي کړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله یار ته تیر دي　　خداي دي دا طایفه نه کاندي کاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زیست کړم　　څه پکار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تیره په شومي کړه شپه له خوابه　　خداي به کله یادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي که پوهیږې　　غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي　　پل غلط د لاري مه ږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په کتاب کښي　　خبر زده کړه له حسابه له کتابه
ته و خپلو نیکو بد وته نظر کړه　　چه بدي دي څو تیري کړي له ثوابه
په هغه جهان به څنګه ځواب وکړې　　چه پدې جهان عاجز یې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې　　ځان به څو څنډې په ګوتو له ترابه
د کاغذ په کښتۍ سیل به کړې تر کومه　　دا کښتۍ به دي مرګي کاندي غرقابه
چه آفتاب یوه نیزه شي بیا به څه کړې　　اوس چه سوري له ور تښتي له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه　　که خلاصي په قیامت غواړې له عذابه

ketabton.com - The Digital Library

په ورځ ناست ئې بې مطلبه
په شپه خوب کړې بې ادبه
لاس دي وخاته له دواړو
هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې
تر مینځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دي په ریا شه
په مذهب کښې بد مذهبه
مدام بند یې په سبب کښې
بې خبر له مسببه
واړه تشې شلونبې شازې
خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانـدي سور یې
آس دي یون کا بې جلبه
تن دي تش په وره وسه
آس دي داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي
سود ئې څه وي له مرکبه
له ژوندیو سره ناست یې
له مرده ؤ مرکبه
هلک لوي شوې په اوبو کښې
اوبه نه پېژنې کبه
لکه کانې یا کودري
په دریاب کښې تشنه لبه
نا آگاه ځان آکاه بولې
دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي
نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه
نه انګور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترګو وکاته و ما ته
زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته ولیدې هغه ساعت مي ووې
نوره به مي مینه د زړه نه شي له تا ماته
شیخ و زاهدان چه نصیحت وایي و ما ته
نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انګشت نما شوم ستا په مینه
لا تر ما نه خوښ یې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق
بیا دي په دیدن تر ما وړنبي در زغلي خوا ته
زه رحمان چه یار ووینم وایم خدایه خیر کړې
ګله ښاپیرۍ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته
لاس په سر مه شه د هر ګیدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کیږي
هر چه نه لري نظر و سیم و زر ته
بې منته جام د زهرو څښلي ښه دي
نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د یوسف له جاله زده کړه دغه پسه
وایه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هیڅ بخښلي نه دي
چه ئې نه دي راپیرو دي ځیني بیرته
د خروار دعوه ئې وګڼه ممکنه
که رتۍ یا جو دانه به ئې وي درته

ketabton.com - The Digital Library

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي   له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در گرزي رټلي   د استوگنې ځاي به بیا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي   چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته   آئینه غوندي حیران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ربیار پوښتیدی نه شم   خداي زده څه به ئې ویلي وي ربیار ته
خلوتیان لکه برده په کښې خرڅیږي   غبږ ئې نه خیژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د یار له حقیقته   څوك د یار خبري کاندي و اغیار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي   چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و یار چه خپل غمونه سره شمار کړو   یار و ما ته حیرانیږي زه و یار ته
رحمان هسي وزگار چري دي له عشقه   چه غوږ ونیسي ناصح غوندي وزگار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته   د پیالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حیاتو په تور تم کښې   ساده رویو و ما راکړې بې ظلمته
هغه یار چه و ما جام د میو راکړ   د دښنو ویني مي وڅښې بې شدته
بې خودۍ ئې د دنیا له غمه خلاص کړم   لا مي بیا مونده بیرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ می خندا کیږي   لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خیري مي کل په خیر ده شمیرلې   د زمری په خوله کښې ناست یم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه څوك بې پت وي   په یارۍ کښې دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد یې دا دي   زه په اور کښې سوې ښه یم نه بې پته
خداي هاله د سړي یاد شي چه درد مند شي   کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم   لا د پاسه سور پیزوان شه بله نته

ستا په مخ کښې چه حساب د جمال نشته   ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ویره په ما مه کړه   ویره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ویري سره ریږدم   چه ستا ویره کښې ثواب دي وبال نشته
که وعده د یوې چاري یو ساعت کړې   د هغې چاري امید مي په کال نشته
د شهید و حال ته گوره حال ئې څه دي   بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روشنائي مي د چشمانو ستا دیدن دي   په دا کور کښې بل څراغ و مشال نشته

ketabton.com - The Digital Library

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې   په دا نهر باندى بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا   چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ که راته وګورې دلبره   په کاته کښې دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ کښې هره ورځ زوال دي   ستا د حسن په آفتاب کښې زوال نشته
ستا په يادو کښې رحمان هسي مشغول دي   چه په زړه کښې ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته   سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايي   پوچ وايي د اور په مخ کښې وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه   ولي چه له مښکو سره هيڅ د ګياه کار نشته
ما چه غښږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد   هسي رنګ بلبله په چمن کښې په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي   ولي چه د سر د ښښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم   ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه   نور مې څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود   که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار که يار ته حال په خوله نه وايي څه شو   و حکيم ته پټ ځرګند وي له مزاجه
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي   چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په کوم قوت کوله   که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
که په سولو کښې يو خواست د چا قبليږي   خداي دي هيڅوك رنځور نه کا بې علاجه
په رحمان بلا پسې که زهريږي   ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقي د جام له راحه   لکه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښې   په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور کاندى   د هيواد خبر مونديږ شي له سياحه
که روا کا خون خوردن د عاشقانو   څوك وتى شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس کښې   دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ که بې ميني څوك ستايي ستايه نشي   د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد کښې دين غواړي   اى رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

ketabton.com - The Digital Library

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟ ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزي يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندې لکه عمر بيرته ته بږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره گڼوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څښو هم مين دي بيهوده دي ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟ زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښي چه ما ويني عالم ژاړي ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيږم چه مي ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندې ته په ما باندي کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوک بې ياره خوښ خورم وي زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه چه ورژني مي قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي د رحمان له سترگو څاڅي نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم ولي نور عالم مي بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟ له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم له دې هسي رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښي د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي له دې هسي دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

ketabton.com - The Digital Library

څه شوکه خاموش یم ستا د عشق له آه سرده   ستا ځما له مینی خلقه واړه خبر ده
هیڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا   کله هم پټیږي وچي شونډي گونه درده
اهل د دنیا واړه نامرد دي رنگ ئې ورك شه   خداي دي ملامت د هیچا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی   زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه   کله زرغونیږي سره لاله له هره گرده
یو خوشحال یوکم سل خټك نور په طبیعت کښي   ځار شه د رحمان سره بني له یوه فرده

که ځما مینه په تا ده خطا نه ده   که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته گوري   آئینه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا   دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنیا په تماشا چه څوك نازیږي   خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې   ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه   اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی   و رحمان وته ویړیا ده بها نه ده

له اغیار سره خندا څه پکار نه ده   له اغیار سره سودا څه پکار نه ده
سل یارۍ د یوه یار د پاره کیږي   آشنائې د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شې   په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څیر په پټه څرگندوی   په دا چارو کښي غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي   د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بویه نیك له نیکو   د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري   د بیمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښي   ولې بې خدایه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هیڅ نه گټم سوگند دي   وابستگي د دې دنیا څه پکار نه ده
د دنیا مینه بې کاره اوریدي شي   چه مي ولیده رښتایا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډیر پایم دلبره   زندگي ځما بې تا څه پکار نه ده

گوره بیا به څوك ادا کا په زړه غونډه   چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړې   خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

ketabton.com - The Digital Library

ما رستم د زمانې وليد په سترګو — چه د يار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي — بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرۍ سبب هم دا دي — چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه
زه به حوري د جنت بې ياره څه کړم — خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بېلتانه به مي هير نه شي — که را ډکه شي د تور لحد ګور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان يم — چه جرګه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښې هسي خلاص يم له شعوره — چه يوه خبره نه لرم منظوره
طبيبان وايي چه صبر دي دارو دي — خداي څمونږ فرقه پيدا کړه نا صبوره
توري هر چري ترلي په دښمن شي — ياره ستا سترګي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي — د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه يم ستا له غمه — پيدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنيا کښې — څما عمر جدايي کړ بې له نوره
مهرويان وفا له هيچا سره نه کا — دا خبره په عالم کښې ده مشهوره
له حيرته واړه ګوتي په غاښ نسي — په هجران کښې چه خبر شي له مهجوره
د رقيب له ندو سترګو دي ځان ژغوري — هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفيق نه ګنم په بخت کښې — چه تايب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعيانو تور کودی وي — که ئې کښېنوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي — که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښې له پيغوره — بې پروا يم د ستې په خير له اوره
ړدی په خوله د سمندر مهر د مومو — چه څوك ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه څما بله خواري نشته — ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر ګوره ښائسته کړې — زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر ګوره
چه په تور و سپين مي اړوي دا څوك دي — که ته نه يې په مخ سپينه په زړه توره
د رقيب له بده خويه به څه وايم — لا چه يار ور سره مل شي هاله ګوره
چه ئې پور د مرګ تر پوره پوري هيڅ دي — هئ توبه د بېلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه — کنه څوك په هوښيارۍ ور وزي له کوره

ketabton.com - The Digital Library

ما چه جور و جفا بيا مونده له ياره د وفا طمع به څه کړم له اغياره
له دښنو به د ښادئ طمع څوک کا چه د دوست له لاسه غم شي ورد و ښاره
دا گله هم ډيره ډيره له هغو شي هر چه طمع تري د ښو کيږي بسياره
دل آزار که دل آزار کا مانه نه شي حيف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي خداي دي تا بې وفا نه کا وفاداره
که له ډيري حيا نه گوري و چا ته ښو خو مخ کړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسيږي ستا و حسن وته حوره څه به رسي و ميرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسيږي که نښتر که سپاري وي که کجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر کوزې تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر کا ښاپيرئ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله کړه طايفه دي د صوفيانو کړه مخموره
اوس ته وايه چه په څه رنگ دي وستايم زه خو ستا په مينه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقئ نه ده نور څه ده گنه کله څوک وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خيزئ څه منت وکړم چه چهره دي کړه په خوب کښي را حضوره
چه په ننگ و په ناموس تر لوره کم وي صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننگيالي تربرونه ښه وي او که نه وي ننگيالئ ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرئ څه په کار نه ده لکه ونه بې ميوې په پاڼو گوره
که د غلوزي لباس وکا غزا وشوه شهد نه دي چا موندلي له زنبوره
په رحمان د ښايسته ؤ قدر ډير دي د طبيب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځکندن وکاږې ږيره ترو نن ولي هسي رنگ يې بې تدبيره
هر سړي چه کانده غم په مخ کښي ويني له هغه غمه لا نن گرزي دلگيره
چه سبا ارمانوې پند د پيرانو ولي نن د پير طلب نه کړې بې پيره
د يار ياد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي ياد د غير چه لري نه کړې له ضميره
چه د ټوك په طلب گرزې خداي دي هير دي فقيري دا هسي چري وي فقيره
دغه غم دي خداي بدل کا په شادئ زهير مه شې په آشنا پسي زهيره
هر سړي د هغه مخ په رڼا گرزي چه ئې خونه د خاطر وي پرې منيره
هميشه پراته په اور و په اوبو وی عاشقان د لعللو لبو له تاثيره

ketabton.com - The Digital Library

که هر څو ښایسته ډیر دي په جهان کښي   و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظیره
زه رحمان د آزادۍ په طلب گرزم   باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره   دریغه دریغه دریغه چه بې یاره ځې بهاره
اور د خوږږو زړونو چه د غره په سر بلیږي   شني لوخړي خیژي له ښنترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي   راشه وویریږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهیږي له چشمانو   ویني دي بهیږي د زړگوټي له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیږي   راشه اې طبیبه گوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړیږي چه په حال ځما خبریږي   سیند د اوښو درومي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بیلتانه دي   راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښي   خپل دي که پردي دي راته نه گوري له عاره

خود به وران شې د دنیا بازاره تاړه   هر ساعت د بیلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپړ دي نه وي   باد خزان ئې د زړه مینه کړه ویجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت   د لاله قوله ئې پریسته له ناړه
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي   زباني ذکر که سل رنگ کا خړاړه
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي   په نرمۍ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي   هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه   چه د یار د زلفو ځیل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ریږدې په ساړه   کله مرې له لوږي کله مرې په ډیر خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي   نه ئې هغه وږي په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کیږدي توضع کړي   کله وبله کیږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتگانو   درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوك نن ساعت وهل کا یا تړل کا   پیښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوك پس له مرگه خاندي په لحد کښي   هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
ویني واړه تلوني هیڅوك نه دي پاتي شوي   یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوك ئې طلبگار دي   لوي دي که هلك دي که عټان دي که واړه

ketabton.com - The Digital Library

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي   زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو   خداي خبر چه کوم يو هغې ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژګان په غم د زړه   نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته   څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه   ما ترلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي   بالا تر دې هسې شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه   که آباد کا څوک ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه   ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان   چه د اسمان زمکي تر ميان دي   يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه   چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښي   ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه   عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا ځما په ګلو ګرزي   هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته   خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي   شکرانه په دا نعمت د کردګار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي   ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترګي غړيږي په جهان کښي   ننداره په هر ساعت د خپل نګار کړه
هغه څوک دي چه تهمت پرې وايه نشي   غوږ په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي   ګوش و هوش د محبانو په ګفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه   چه دي پس له مرګه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي   البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه   تقویٰ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو ګوري   په دنيا کښي سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر ګوره ډير مشکل دي   څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي   لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبیٰ ته د دنيا په اجر مومې   خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

ketabton.com - The Digital Library

ځو به ګورې د قيامت و ورځو شپو ته خو هم دا جهان په ځان باندي قيامت کړه
چه نيکي بدي په تله کښي تلل شي خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا څټ او د حق مخ وی که حق غواړې ته هم مخ په حقيقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي ځو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په خير سړي وو ته هم پاځه د هغو په څير همت کړه
د دنيا چاري همه واړه فاني دي باري پورته شه يو بل رنګه حکمت کړه
په طبيعت د عاشقانو دارو نه شي درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
ځو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصيحت واخله دغه پسه بيا و بل ته نصيحت کړه

چه می مينه خداي په تا باندي پيدا کړه ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله څوک پيري بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پيرم کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه ياران به دا رنګ نه وي چا ليدلي چه يوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډير هندکی په جهان ګرزی د چا ياد دي عشق عالي پايه د هير او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه چه قبوله غندليب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بيلتانه له غمه څه زده خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د يار تر سپيو هم ځاريږي ګڼه ما د رقيبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان يم ستا له رويه درست جهان ځما ثنا کړه

نه يم خوښ د سرو ګلونو په سايا زه خوښ يم ستا د مخ په اور باندی جليا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي سوي ستا د مخ په اور يمه بسيا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپليږې که دي موږم په دروغ که په رښتيا زه
نن راغلي په جهان يې که ديدن کړې نه به ته په دنيا راشې نه به بيا زه
دا اوږدې وعدې چه ته کوې صنمه کاشکی بيا موږم فرصت په دا دنيا زه
چه له ډيري حيا نه ګورې و چا ته غوڅ کړم غوڅ کړم د ستا ډيري حيا زه

ketabton.com - The Digital Library

چه له غمه له اندوه دي مړ نه یم   سنگ آهن یم آدم نه یمه گویا زه
که جوړه تلې څوك و قبرو ته دریغه   ژاړم دا چه یا به ته نه یې او یا زه
همیهشه د خپلو اوښو له سیلابه   سرگردان یم تر فلك و تر آسیا زه
که څوك قیاس څما د ډېرو اوښو وکا   هسي گرزم لکه خس پاس په دریا زه
زه رحمان د یار ثنا کولی نه شم   کاشکي مه وي په جهان کښې څه گویا زه

اي څما د زړه آرامه راشه راشه   سر و قده گل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتدیان دي   د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هیڅ حرمت د عاشقانو   د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بیا به هسی وقت وي او که نه وي   زه ویرېږم له ایامه راشه راشه
نن هنگام دي که وفا کړې که جفا کړې   چاري نه شي بې هنگامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي   تله دي تله دي له دې گرامه راشه راشه
پري رویه سنبل مویه ملك خویه   عنبر بویه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پرېږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه   د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بیا می زړه د تورو زلفو مسخر شه   چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مي د دعا غشی گذار کړل   ولي یو هم هسي نه وُ چه کارگر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده   یا ناري د بیلتانه دي یا محشر شه
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا   چه د عشق په لیونیو ئې گذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصیحت کړ   په دیدن د ستا هغه څما پسر شه
ستا په درکښې چه پراته دي نیکبختان دي   چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه گنډي رحمانه   چه گنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنگ دلبر پیدا شه   گویا بل د نمر د پاسه نمر پیدا شه
یا طالع د زمانې یا څما بخت دي   چه دا هسي رنگ شیرین بشر پیدا شه
چه قاصد د ورك یوسف زیري پرې وکړ   د یعقوب د سترگو بیا نظر پیدا شه
عشق دي دا که یو فساد دي نه پوهیږم   په جهان کښې چه دا شور و شر پیدا شه
دریغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي   چه له ښاخه ئې د غم ثمر پیدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي   خو هم ما لره دا سخت سفر پیدا شه

ketabton.com - The Digital Library

یو د ترکو بې نیازي بل عاشقی شوه   په پرهر باندي مي بل پرهر پیدا شه
بیا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي   په هر تن کښي چه دغه اثر پیدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا   چه له پشته ئې لئیم پسر پیدا شه
چه هنر عیب کوي عیب هنر کا   د رحمان په دور دا هنر پیدا شه

هیڅ می نه زده نه پوهیږم دا څه پیر شه   چه دلدار مي د اغیار په شکل څیر شه
زمانه مي د رقیب له لاسه وژني   چه مي سپی ګاڼه هغه را باندي شیر شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم   هغه عیب چه مي لږ ګاڼه اوس ډیر شه
چه په تیغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه   ښه چه غوځ مي زړه د ترکو په شمشیر شه
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښیوزي   اوس به څه وایم و چا وته چه تیر شه
چه مي نوشه د هجران پیاله کړه تلخه   د وصال دولت مي کل زهر و ګنډ هیر شه
چه ئې نه په وفا یادنه په جفا وي   سکه رحمان د هغه یار له دله هیر شه

چه نصیب ئې سینه چاکه زړه افګار شه   جرس ځکه په فریاد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه   د غفلت له خوبه پاڅیده بیدار شه
عبادت د ریا کار څه پکار نه دي   لکه غوك هسي په بحر کښي مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي   لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي   لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علمیت د بې عملو عالمانو   لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته   نصیحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو   لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه   که له بخته مي یاري غوښته یار نه شه
غرونه غرونه خوب په ښاځکي اوبو درومي   یار په سیند ځما د اوښو بیدار نه شه
معلومیږي چه کم بخت د درست جهان یم   چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقیب ستائي طالع ګوره   چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ   دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډیر غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله   په دنیا کښي مي بل هیڅوك غمخوار نه شه

ketabton.com - The Digital Library

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترګو مي خوناب د زړه عيان شه له نظره مي هر سنګ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمينۍ له جمله آفتو خلاص کړم لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر د خليل په څير آتش پرې ګلسان شه
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه هسی نه چه و هر چا وته عيان شه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې ښکاره وي هغه څوك چه تير تر ځان و تر جهان شه
د ګريبان په چاکول ئې څه لارغه وي چه ځګر ئې ورښي چاك د ګريبان شه
نادانان به د دنيا غمونه کاندي مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي چه سړي په خپل کردار باندي پښيمان شه
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه سمندر غوندي په اور کښي ګلعذار شه
پس له مرګه که ژوند غواړې سر ګياه کړه په پريکړي سر بيا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر خود پخپله د ګوهر په څير آبدار شه
بې له خدايه نور د هيچا منت مه کړه په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د وني په څير ګل و ميوه غواړې ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول يې لا پخوا تر ځان وړنبي د بل په کار شه
که دي ويره شي له خپلي در ماندګۍ د درماندو دستګيري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر ګرزي خاك نشين په آستانه د هغه يار شه
که په توره تاريکۍ کښي رڼا غواړې ننداړچي د يار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښي سترګي وشوې چه څوك وايې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

ketabton.com - The Digital Library

پاڅه یو ځله سیراب د عشق په جام شه   په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندګي بیا آزادي وي   که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه   لکه مرغ خانګی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم   که لویې غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره   لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه ګوره   نندارچي په ویرانه کښي د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه   ځان پخوا تر مرګه ووژنه مدام شه
په مستانو کښي د عقل ښښتن غل دي   که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه   دغه پسه په صفت د ګل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمګین مه شه   غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر ګره ګره کشای لري کم بخته   نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چین شي   څو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي   ځان حلال کړه لکه زاڼه شاهین مه شه
د ذرې په څیر آفتاب په طلب خپل کړه   لکه تیروه هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوڼي نه کیږي بې لاسه   لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري   که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهیږې   مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي   ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه   د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه   نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه   د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره   ته بادشاه د هسي ملك شه خواستګر مه شه
د همای په څیر طعمه کړه وچ هډوکی   لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه څیرمه   لکه ځګ هسي د بجر په سر مه شه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنګدلانو   ته یو څاڅکي شه د اوښو ګورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي   ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي   رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

ketabton.com - The Digital Library

تېپ ړانده دي عاشقان د يار له عيبه   ته تېپ ړوند د هغه يار په هنر مه شه
دغه ځاي د بيدلانو دي رحمانه   د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کينه کړې کينه ناکه   په کينه به آئينه نه کړې ته پاکه
ځوک بې وجهې چا ته توره تيره اخلي   خپل عمل دي چه دنيا ئې کړه هلاکه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه   خداي د گل گريوان پاره کړ سينه چاکه
ځکه سپينی شوې اول د حباب سترگي   چه له بعضه په درياب کښې چوی تڼاکه
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوښي   لکه نخل به سرو وکاږې له خاکه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو   که تعليم د زير دستی واخلې له تاکه
بيا به مومې د ترکو واك و حکم   څو ونه ووزې د درست جهان له واکه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې   چه لاس وکاږې د دې جهان له ژواکه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښې   عاشقي دا هسي چرې ده کاواکه
چه دا هسې لوې ميلمه ته کور ته بيايې   اول غولي پاکيزه کړه له خاشاکه
په دوييئ کښې به ور نه شي تر توحيده   څو ضمير دي خالي شي له اشراکه
دا همه واړه حجاب دي چه ليده شي   نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه   مينځ ئې گوره له چغزی اوله مټاکه
اوليأ په جهان ځکه څرگند نه دي   چه پاك ژوی خپسر نغاړي له ناپاکه
هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه کړه   ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

گيله وتړه په پړي سره کلکه   د روټی طمع و مه کړه له فلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه   گويا غواړي په کچکول کښې اوږمکه
له آسمانه چه ځوك طمع د وفا کا   دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شکه
له بارانه سره هسې ږلۍ ووري   چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي   ظلم خور به ئې تير وي تر اوزبکه
موږ به نه شي هيڅ سړی بې قناعته   که ئې خونه وي په سيم و په زر ډکه
بيا به نه مومې کمال بې کمينۍ   که خيمه دي وي د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي   په تنک چشم باندي تنگ شي له چشمکه
د دې دهر په يارانو کښې آب نشته   که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

ketabton.com - The Digital Library

ترخې اوښي د عاشق آب و نمك دي   خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندیښنې مه کړه رحمانه   د دنیا چاري په تله دي تر دمکه

چه خيمه ئې د سيلاب په مخ شوه لکه   د حباب تماشا گوره تر دمکه
هيڅ پکار نه ده ويسا د پاڼ په سيوري   لا ترې لاندي وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چيت پيت شي   مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پيدا کړي   څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي   د هغه احتیاط بویه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره   څو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي   په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره   و رحمان وته خپل يار دي تبارکه

که په هجر کښي څوك ما پوښتي له حاله   حال خو دا دي چه ناتوان يم بې مجاله
زه د يار په ديدن ځکه شتابی کړم   چه د عمر بقا نه وينم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم   شرمنده يم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصيحت مه کړه ناصحه   عشق بې نياز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعريفه   هيڅ مي مه پوښته له نوره قيل و قاله
ما د عشق په درس کښي نور څه لوستي نه دي   بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنيا په آخرت مي دي خداي نه کا   بې نصيب د مهرويانو له وصاله
که يار سر په دويدن غواړي مه جار ووزه   دغه حکم رحمان کړي دي دلاله

څو تر مينځه ورانه نه کړې د تن پوله   و به نه رسې تر خدايه تر رسوله
خداي و تا ته دين دنيا په غوره کښيښود   تا دنيا کړه په دا دواړو کښي قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته   دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
يو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې   تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې   ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته   بيا و ځان ته عاقل وايې نا معقوله
نصيحت لکه هلك در باندي تريخ دي   د دنيا په شيرينۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول کښي   خلاص به نه شې په هيڅ رنگ د زړه له نوله

ketabton.com - The Digital Library

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه   بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کیږدي   هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پیښه نرۍ لار کړه نالیدلې   لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ   بارې کوت د مرغه په څیر په لومه
هسي کوډې د عاشقۍ را باندي وکړې   چه سنگین خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هیڅ له خدایه ترس و ویره نه شي   الغیاث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو   کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شمیرې   اي رحمانه اول سیال شه بیا ئې مومه

اعتماد به په دنیا کوې تر کومه   دا رفتار به په پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپینه بږیره   په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړې   صیادي به د عنقا کوې تر کومه
د پیرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي   دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته   شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډیر عمر می تیر کړ بیهوده په زمانه   نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هیڅ مي حاصل نه کړه په شیخۍ و په تقویٰ کښي   پس له دې مي وار دي هر چه شي په میخانه
شیخ و شیخي ورد و وظیفه و ذکر فکر   زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حیران یم دوي و ما ته   دیوانه بده خندد و ده به دیوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو   نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاسه په مرۍ د عاشقانو   هسي لذت کا لکه د میو پیمانه
خداي لره به ور شم په سودا د یار له مخه   بل مقصود مي نشته په کعبه په بتختانه
زه له ډیري میني په تش بوي د یار شیدا یم   تل د لوندو ختو اوبه لړ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د یو جنت دپاره   سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه   مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه   بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وریې نه وي دښمنه   آئینه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عیب په نظر گورې   دغه واړه عیب ستا دي اې عیب ژنه

ketabton.com - The Digital Library

خپل صورت په آئینه کښي هر څوک ګوري   که څهره د چا صفا ده که ریمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي   له ښو خلقو بد ګوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وایې زه ویرېږم   چري خپله بدي نه کړې معینه
تر هغو به وړنبي ستا عیب څرګند شي   چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به یوسې   خپله خپله میوه نیسي هر ونه
که له خپله عیبه ځان ژغورې رحمانه   د هیچا له عیبه مه کوه پوښتنه

که له مخه یوه خوا کا حجابونه   خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه یو په رنك د هغه یار شي   که هزار شي په آسمان کښي آفتابونه
په ګرداب د زنخدان ئې هسي غرق یم   هیڅوك مه شه غرق په هسي ګردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب یم   خداي دي نه بړدي په چا هسي عذابونه
ګفتګو مي هیڅ اثر ور باندي نه کا   که له غمه ئې تصنیف کړم کتابونه
په یوه ځواب مي رد کا هزار سواله   هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هیڅ پایاب د فن قریب ئې مونده نه شي   څوك به څه غواړي د بحر پایابونه
که لږ سترګي و بله کیږدم راته وایي   په یاري کښي عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه یوسي   د هغو چه ځي له سترګو سیلابونه
د کږ ورځو محراب ته ئې حیران یم   څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي   چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه   بیا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بیدردۍ پیغورونه   بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښي دي د زړونو   چه ورژلي شي د ترکو په تیغونه
هر نګاه ئې په وکښه د زړونو شیر دي   همیشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترګو نه کا   عالمونه ئې ورکیږي په تورونه
یو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښي   په دا اور باندي دي وسوه ډېر کورونه
زه د یار په مینه غل کړم رقیبانو   ګڼه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غږ وشه   چه بر پاي شو په هر ښهر کښي ښورونه

ketabton.com - The Digital Library

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه   لږ د خداي دپاره کيږده قدمونه
څه خو قياس ځما د ډيرو اوښو وکړه   چه په تن کښي مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيږي   که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان پو کا   نور به نه کا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصيده د هيچا نشته   که داخل شي د مکې به حرمونه
سر ئې کله په کوشش تر ځايه رسي   څو د خداي له لوري نه وي کرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي   نور به څه کاندي دينار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بيا ئې مات کا   څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندي د دنيا کار و بارونه   په مړو پريواته د خاورو انبارونه
څوک سر تور پښې ابلي خاورو لره درومي   چا کاږه دي په سر ايښي دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي   بلکه اخلي يو تر بله آزارونه
د يوې وني له ښاخه پيدا کيږي   په چمن کښي هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنيا درومي   چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
يو يووار دي په هر چا باندي تيريږي   هميشه به په چا نه وي دا وارونه
ډير له سره مي تودگي بازارگی تير دي   څوک دي نه کا په ما قنج و بازارونه
جدايي د آشنايانو هر دم کاندي   په رحمان باندي د تورو گذارونه

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه   چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي   وړې شونډې وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم   هم د زمکی په سر واړه سره گلونه
چه ئې ووينم په مخ مي اوښي درومي   د پسرلی له مخه ووري بارانونه
که يو ځله ئې مخ ووينم په سترگو   ما په زړه کښي قبول کړيدي تدرونه
د هجران په شپه سور کټ راته سور اور شي   يو زمان مي بادی نه لگي اړخونه
توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي   ښاماران دي د چنډنو په ښاخونه
که خداي غم د جدائي ورته آسان کړ   و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مينه   مينه د خوبانو وچوي د صورت وينه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله   خوښ يم په دا بخره که ترخه ده که شيرينه

ketabton.com - The Digital Library

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله خرگند دي   نه مومي څوك خوند د بل د خولې له انگبينه
زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي   روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توښه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلی   مرد بويۀ چه واخلي د غم پيتي له غمگينه
نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم   هر چه و ما راکا يو پيغام له نازنينه
څو به سوك په سترگو غړوم له هسي غمه   څو به مي تل ځاځي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره   ته ئې نگهبان شې يا الهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مکه او مدينه   نسکور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې   پټ دي نقش د زړه رخت وي رنگينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې   له ناکامه دي خرقه کړه پشمينه
عبادت دي څو تيري تر معصيت کړي   څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
کينه بده ده بې شکه جنگ حرام دي   نه له نفس وله شيطان سره کينه
د مردانو کار له نفسه سره جنگ وي   نه ښځو غوندي له نقشه نگينه
تر ناپاکو نارينه ؤ ده بهتره   پاك دامنه پرهيز گاره ارتينه
د ديناري ارتينې له يوې گوښي   صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي   تر سپين ږيري بد کرداره ديرينه
بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته   څرگنديږي لکه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه   دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار کښې مهر وفا نشته   که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي   په نصيب می يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته گورم حيرانيږم   را څرگنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده   بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب کښې ئې حرام شه   بې نمی مي په مذهب کښې ناروا شوه
چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه   هغه نښه می و نه ويشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله   هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه   هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم   چه مي نقده په ورغوي کښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري   په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

ketabton.com - The Digital Library

یوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبیر په دام په څشکله کنبیوزی معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر کړ زیړ رخسار ځما د خاورو عاشقي نه وه په باب ځما کیمیا شوه
څه حکمت د یار په مینه کښي خداي کښیښود چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چهووري له آسمانه د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه څه پوهیږې چه په ځاي کړې که بې ځایه
دا خو نشته چه به تل تر تله پایې که بیا پایې خو تر سلو کالو پایه
که دي سل کاله شي عمر خو به تیر شي دغه پسه بیا به څه کړې راته وایه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي چه بیدار وي و غلیم وته له ورایه
ته په اصل کښي سړي یې ښاروي نه یې د چارپایو چاري مه کوه دو پایه
مرتبه به دي د مچ و د میږي شي زړه په غوړو غوښو مه تړه همایه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته اي په تخت د اورنګ زیب ناسته ګدایه
وړاندي سرای لره توښه تړه رحمانه ځو سفر دي کړي نه دله دې سرایه

په حالت د عاشقانو نظر بویه په زیارت د شهیدانو ګذر بویه
بې مرشده څوك خبر د مرید اخلي غوښ په غم د فرزندانو پدر بویه
بې ریباره رسیده و یار ته ګران دي په کوڅه د مهرویانو رهبر بویه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي په خدمت د صاحبانو هنر بویه
ستا له سترګو مي هر ګور ملاحظه شي له دې هسي سیاه دلانو حذر بویه
ښه چه سترګي خداي ملالي کړې د ترکو لږ په زړه د ظالمانو اثر بویه
ستا په داغ به هر یو زړه مشرف نه شي دغه تاج د بزرګانو په سر بویه
چه خبر د رحمان نه اخلي یار بد کا بادشاهان له ګدایانو خبر بویه

که څوك لاس له سوده وکاږي زیان نشته په ملنګ باندي قلنګ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پیدا کیږي نا آشنا لره هیڅ غم د هجران نشته
د وفا خریدار بل خوا ته دي درومي دا متاع د زمانې په دکان نشته
مګر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي ګڼه بل خوا ته د هیچا امان نشته
هغه یار به زه و کومه خوا ته غواړم چه ئې هیچرته منزل و مکان نشته

ketabton.com - The Digital Library

دلبران که هر څو ډیر دي په جهان کښي　ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډېي　دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي　چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي　په دا ښهر کښي نیستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښي څوك صادق شي　د لیلي په دروازه کښي دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږي　دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه　لکه وي هره گیاه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه　که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره　هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د یار نوي نوي غم زیروي وصل　رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه　کاتبان کا په چول قلم تازه
ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه　بیلتانه کړه اکثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن یم سر تر سره　چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم　باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي　نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم　خبر نه یم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هیڅوك نه شي　لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته　که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښي په یار نه کا　خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

ketabton.com - The Digital Library

ی

زړه مې ورکړ و خودرای   هر چه شوه تکیه په خدای
په سودا د عاشقي کښې   یا به شاه شم یا گدای
یا به کښینم و دونهي ته   یا په سیوري د همای
چه خدای کا هغه به وشي   نه بل خدای لرم نه ځای
بې دلبره به ور نه کړم   بل و هیچا د زړه رای
پای بوسي به ئې پرې نه ږدم   څو مې رسي دست و پای
یا خندا ده په دنیا کښې   یا ژړا ده په واي وای
تر دا دوه چارو په هور ته   نور څه نشته به دا سرای
عاشق بویه چه صادق وي   نه خودکام و نه خود رای
خدای دي نه کا څوك په عشق کښې   جو فروش گندم نمای
زه رحمان پکار پوهیږم   که مې مل شي کار فرمای

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي   بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي   دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
ما خو نه دي څوك بې وجهي آزار کړي   دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
چه ئې درست جهان د مخ په رڼا زیست کا   دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي   دا دننه په حرم گلزار د چا دي
چه هیڅ ترس په زړه کښې نه لري رحمانه   دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي   بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
ځما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي   د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې   راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه دي وصل او هجران وته نظر کړم   زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه بولې خطیبه   د قدم کیږده په ځان باندي منبر دا دي
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي   چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هر منعم چه دل جویي د قلندر کا   هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

ketabton.com - The Digital Library

چه توانګر د قناعت په خزانه شي   بل توانګر په جهان نشته توانګر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري ځوك سره زر كا   چه زر خاوري كا رحمانه هنر دا دي

هسي رنګ نعمت را كړي خداي و ما دي   چه هيڅ څير بها ئې نشته بې بها دي
يو خو دا چه ئې په شكل د آدم كړم   دويم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترګي خوله و ژبه   يو صورت مي په څو اسمه مسما دي
آسمان زمكه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري   درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه   مخ د زمكى راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ كافور را باندي ووري   درست صورت مى په كښي غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندګاني نخښي و ماته   هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
د چمن و سرو ګلونو ته چه ګورم   هرهر ګل راته له ورايه په خندا دي
د ګلګونو ميو ناوې راته ناسته   زنګاري قميص آغوستى د مينا دي
خپلي ويني په ورغوي كښي نيولي   هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس كښي   هر مطرب لكه بلبل هسي ګويا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو كړ   په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي   كه پادشاه د ولايت دي كه ګدا دي
شرابي په سر چشمه د دنيا نشته   تشنه لب ئې ګوښي ګوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي   د دې دهر خس حرام دي كه ويړيا دي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي   لږ خيرات د شوم له كوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي   چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
د مجنون د حال پوښتنه به څوك څه كا   جهان واړه كوراكور مجنون ليلا دي
عشق يو هسي رنګ افسون په عالم پو كړ   چه عاشق په تورو سترګو نا بينا دي
د هر چا ئې بخري وركړې ګوښي ګوښي   خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
وركړه را پيروده ټول د بل په لاس دي   هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي   په بنده كه ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه كه ئې رضا وي او كه نه وي   د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته   چه ئې حكم جاري شوي په هر چا دي

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي   جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰيٰ ور سره مل نه وي رحمانه   که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښي جام د مي ناب دي   مطرب اينښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائي نا صحه   په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره   په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي   په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښي   هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښي راته وايه   کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو   گويا اينښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي   تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه   په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه   لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي   که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي   د يارانو په يارۍ کښي څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه   په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي   دغه هسي ستا تر مخ پوری آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده   تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته   و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي   زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې   چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي   لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره   گڼه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته   د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي   په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

ketabton.com - The Digital Library

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي   ما د یار په یارئ کړي اعتماد دي
زه و یار که په تن دوه په معنیٰ یو یو   هزار خوني واړه ښهر یو بغداد دي
هیڅ بیلتون ځما د یار و بله نشته   کار همه واړه موقوف په خپل معیار دي
هیڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي   د عاشق خاطره په خپلې میني ښاد دي
زه خپل آه آتشین له خدایه غواړم   د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پریشان د یار د زلفو په څیر نه وي   جمعیت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فریاد طاقت ئې نه وي   هر سکوت د بې طاقتو آه فریاد دي
سل په دا رنګه نومونه د عشق نور دي   لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښیني هلته پاځي   عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقئ کښې ملنګان شي   ما و تا غوندي وګړي د چا یاد دي
که رښتیا د خرابئ سره ګنج وي   فوقیت د شاګردانو په استاد دي
چه په یار پسي تر ځان تر جهان تیر شي   په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا   رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي   ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مینه کښې ځما له مخه تښتي   که آفتاب دي که آسیب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مینه   په لیمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پریوزي په لیمه کښې   بې تا نه را څرګندیږي نه مي یاد دي
ما چه غوړ د ستا د عشق په ترانه کړ   نصیحت مي نور د زړه په غوږو یاد دي
اوس ځما له ننګ و نامه سره څه دي   چه دي نوم د عاشقئ را باندي زیاد دي
هر ګلشن چه له ګل رخه بې بهره وي   د عاشق په نظر غولی د صیاد دي
د رحمان و توان ته ګوره همره ناز کړه   څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي   همیشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که ګمرهانو ته کړي خضر   عاشقانو لره خضر ستا ریبار دي
ګوندي چرې څوك د خداي په در قبول وي   ستا له لاسه مي فریاد په هر دیار دي
د شهید و پرهارونو ته نظر کړه   هسي رنګ له دواړو سترګو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي   هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

ketabton.com - The Digital Library

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی　　لا مي زړه په هغو سترگو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی　　چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که یار سل ځله جفا ور سره کاندي　　د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کميني يو نادرکار دي　　چه کمال ځني اظهار دي
چه اختيار ئې کميني کړه　　په دانه کښي پټ خروار دي
چرگ په دوه پيسې حلال شي　　باز په سل روپۍ مردار دي
چه آسمان شه سرگردان شه　　چه زمين شه بر قرار دي
نښتر گوره سر کشي کا　　انگور گوره نگونسار دي
ذره خواره شوه آفتاب شوه　　ابر خورب دي غبار دي
کوه بلند شه سيه سنگ شه　　لعل ووړ شه بزرگوار دي
لوي آسمان توره تبۍ شه　　هلك نمر سره انوار دي
ووړ سړی گوره رحمانه　　چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي　　هنرمند و ځخه گنج د خپل هنر دي
بيهوده به زور آور و ځان ته وايي　　د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وايه چه زه يم په جهان کښي　　پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل　　نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
جو دانه قدر يو لعل په کښي پيدا شي　　نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي　　نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي　　هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا　　دا به وايي چه آفتاب د نماز ديگر دي
چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته　　په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب ځما د ډېرو اوښو مه کړه　　ما موندلي په دا بحر کښي گوهر دي
د يار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه　　رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډېري درازۍ پاي تر سر دي　　يا د بنفشي لښتي خورې په صنوبر دي
لب دي آب حيات دي يا شکر يا نبات دي　　يا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسيدي له بلندۍ　　ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

ketabton.com - The Digital Library

ما چه ستا ښايست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه — تللي په ميزان کښې تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
څاڅکي له آسمانه په هر چا ووري يکسانه — پرخه په واښه شي په صدفو کښې گوهر دي
بخت دي چه ئې څوك متمکن کړه په تخت باندي — څوك د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پريشانۍ کړ — ځکه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي — اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زير و زبر دي
سپيني اوښي زيړ رخسار د ميني له دولته — اې رحمانه دا د عاشقانو سيم و زر دي

دواړه سترگي مي کړې د ستا په لور دي — مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
کنډولي د دواړو سترگو ستا په طمع — و هر لور ته مي نيولي کور په کور دي
چه مي خيال د ترکو وليده په زړه کښې — دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
ما قبول د رقيب ناز کړ ستا دپاره — سود و زيان په دا جهان کښې خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي گمان مه کړه — چه بې تا په نور څه غليږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښې هسي شور دي — گويا ميشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو — خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
که مي زړه له غمه وچوي راته وايي — غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
د هجران په بيمارۍ کښې را معلوم شه — چه اخيستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنيا په مثال کور شوه د غمونو — چه په هسي کور نازيږی هغه کور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي — چا په خپله رضا پريښود چا په زور دي
چه د مرگ په پوروړيو کښې څوك ومري — دي دواړو پوروړيو زوي او ورور دي
که رحمان په عاشقۍ ملامت کيږم — ما په سترگو قبول کړي دا پيغور دي

که دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي — گويا هر قدم په لاري د حرم ږدي
ځاي لري که بې منته بوسه راکړي — کوم کريم په چا منت د خپل کرم ږدي
معشوقه شفيقه بويه مهربانه — نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زيړ رخسار له خلقو — لکه زر چه څوك له خلقو پټ پنهم ږدي
خداي و ما وته گلونه د جنت کړل — که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هيڅ ماڼه دي څوك له مستو سترگو نه کا — کوم يو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا مونډلي — کوم طبيب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

ketabton.com - The Digital Library

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرمیږم   برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسیږي   دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د یار له لاسه   که مي پڼۀ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنیا کاروانه واړه غلول دي   دا گمان په هیچا مه کړه چه مي خپل دي
هیڅ مزه په دا جهان کښي پاتي نه شوه   د یخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوړ د غوښو شته په هر چا پوري   که د شرم پوزه غوړ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښي   پس له شامه هسي وایه چه د بل دي
که ته یو یا دوه عیبونه د چا شمار کړې   بل به هسي تا ته وایي چه ستا سل دي
نصیحت د ناصحانو اثر نه کا   د سرې او میني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهیږم   که موچۍ د رحمان پڼۀي په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښي جام دي   نن اورنگ د زمانې څما غلام دي
مدام کله وي دنیا د دنیا دارو   بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاي نیلي دي د سپهر   څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنیا چاري په مثل دي د سوري   د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښایسته ده خنده رویه   بیا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښي آرام شته نه په ماه کښي   په دنیا راغلي هر یو بې آرام دي
بې غمي په دنیا چري ده رحمانه   یو بې غم دي څوك را وښیي کدام دي

سپین رخسار و مشکین خال و بله صنم دي   یا محمود و ایاز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته   د حیات اوبه هم پټي په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو   پیدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښي دي غاښونه تجلي کا   یا غوټي په غنچه کښي د شبنم دي
نه چه اوس څما زړه غوڅ ستا په غمزه دي   چاړه غوښي له قدیمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم   د نرگسو غوړیده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته   ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعریف له برکته   د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

ketabton.com - The Digital Library

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندي
له زګيروو نه مي نور خلق په عذاب شه تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم ته څما په غم کښي صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه ګوره چه څه کا په وچ ډکي مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي ستا دي څم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سرکښي لويي مي همه واړه فراموش شوه هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د ګلستان کړم که د ګلو نه پوهيږم هيڅ چه ګلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر ګوره که دانا يې اي عبدالرحٰمنه درست جهان عبدالرّحٰمن دي

ketabton.com - The Digital Library

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي   تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم   چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ   چه هم ويني تړي بهيږي هم خندان دي
هسي رنگ مي د خپل زړه له وينو واخيست   چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه   ما مونډلي ځني عمر جاودان دي
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي   ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
آشنائي تر جدائی کم زورې نده   معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي   محبت به سل حجابه کښي عيان دي
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته   زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي
طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کړې   چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي   که څوک وايي چه ليده شي تش گمان دي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي   سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه   لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه   نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
هم په دا راته آسان شو نور غمونه   چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم   څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا   ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
که سروسامان ستا د زلفو نشته   هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
لکه تا چه تور گيسو په مخ پريشان کړ   ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي   چه گذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي   چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو   هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي   هغه کار واړه و ده وته آسان دي
څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي   ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولي   ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
څوک په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي   ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
څوک يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه   نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

ketabton.com - The Digital Library

ځوك شي روح نيستي په يوه ماشي ژوندي کړي ده په روح تمام جهان دي
ځوك و سنگ شي رنگ د گلو ور كولي ده و سنگ وركړي رنگ د ارغوان دي
ځوك له خاورو شي يو گل پيدا كولي ده له خاورو پيدا کړي گلستان دي
ځوك له سنگه شي گوهر پيدا كولي ده له سنگه پيدا کړي در مرجان دي
ځوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
ځوك بنده لره ايمان شي ور كولي ده وركړي هر مؤمن لره ايمان دي
ځوك له زمكي و آسمان ته شي ختلي ده عيسیٰ لره وركړي دا مكان دي
ځوك له خداي سره خبري شي كولي ده موسیٰ مشرف کړي په دا شان دي
ځوك اينبو دي په توسن د آسمان زين شي اينبي ده په هوا تخت د سليمان دي
ځوك په سپينه بږيره پايي تر قيامته ده په خضر باندي کړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه كار په هيچا نه شي هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو كښي ئې د كانو گوټ پيدا كړ ده وركړي په كښ اور لره مكان دي
په سجود ئې زمكي سر دي لگولي هم ئې زوړند په ركوع سره آسمان دي
هر ونه په قيام ورته ولاړه هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي كه ملك دي كه پيري دي كه انسان دي
هر ماهی ئې په درياب كښي حمد وايي هر مرغه ئې په چمن كښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا کړې نه له هيچا واقع شوي دا بيان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي لكه ده ځخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مكان شته دي بې مثله بې مثاله بې مكان دي
پاك ئې وگڼه بې شكه بې گمانه له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې ځوك په سترگو ويني نه ليده شي او بې چونه بې چگونه نمايان دي
كه ځوك وايي ليده نه شي ليده نه شي او كه وايي و هر چا وته عيان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره چه ئې کړي نيم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

ketabton.com - The Digital Library

د دنیا چاري همه واړه فاني دي　　دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي　　چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو څخه نشته　　جونه نه دي سکه ګنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښي ګدایان کا　　ما لیدلي فسادونه د ګردون دي
د رحمان د زړه خوناب مګر قبول شه　　چه مخونه د دلبرو پرې ګلګون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي　　قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو　　لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم　　نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم　　باغ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوك خبر مه کړه　　تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي　　دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه　　توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا　　خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هیڅوك　　کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښي یو یار نه دي آشنا وي　　هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو　　خر مهرې لعل و ګوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو　　ګوواور و پېښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که ځان ستائې و رحمان ته　　بې هنر و ګاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښي که څه کار دي خو د دین دي　　د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقویٰ او دیانت ئې شي په بحره　　د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کیښود　　چه وچ ټوك مي په دهن کښي انګبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا　　د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه　　د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښي　　د هغو په بهترۍ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته　　حق تعالیٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده　　که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه　　په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

ketabton.com - The Digital Library

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا   د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي   په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته   شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسې لاس په لاس دنیا پریښودي   څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي   د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي   دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلې   بیا هم هسې معلومیږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي   چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي   د هغو عالمو ږیري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښیږی زه هغه کړم   خپلول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښې   نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي   دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه   د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومیږي واړه مړه دي   که څه دي هم هسې وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري   یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځې چه په زړه کړم   هسې دومي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې   دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي   هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي   چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي   ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره   انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه   احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي   و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو   هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا   عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم   برق و رعد چکاره دي باران څه دي

ketabton.com - The Digital Library

ځان جهان هسي ستا په مينه هير دي
نه پوهيږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه گورې و ما ته لږ مي پوه کړه
په دا کار کښي دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره يم که مهر د ستا نشته
له دې دواړو دي په زړه کښي گمان څه دي
که ستا سترگي دي قاتلي زه مقتول يم
وايه نور دي په خاطر کښي ارمان څه دي
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله
له عيانه احتياج د بيان څه دي
هر چه وايې ستا رسۍ د رحمان غاړه
و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي
مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه
دا اسباب په عاشقۍ کښي اسباب نه دي
چه د يار سره حساب د دنيا کاندي
دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقۍ کښي ارباب نه شي
که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه يار منع کوي له خپله ياره
دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي
دا ځما د يار تر ميانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سویٰ د يار له مخه
ما گڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که ليدلي زليخا يوسف په خوب و
ما په ويښه دي ليدلي په خواب نه دي
صبر ونيسه په مخ کښي که مراد غواړې
هيچا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له ياره
لا ئې هيڅ ځني موندلي ځواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي
هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي
دا په عشق کښي سهل کار دي دشوار نه دي
انديښنه سړی بيدار کاندي له خوبه
کم انديشه که بيدار دي بيدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي
د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښي تير و بير شي
اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زويو پلار شي به ئې څه کا
بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې هميشه ناز په عاشق کاندي
رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نگار چه بې وفا دي نگار نه دي
په گلزار کښي چه گل نه وي گلزار نه دي
په تلخۍ د ميو مست خلق مي خوښ دي
هغه خار چه بوي د گل لري خار نه دي
ديندارې دنيا داري دي ځبله لري
ما ليدلي هيڅ دیندار دنيادار نه دي

ketabton.com - The Digital Library

که زوزگار دي په جهان کښي عاشقي ده د دې نور عالم روزگار څه روزگار نه دي
چه تصديق ئې په خپل زړه کښي محکم نه وي دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ باري گنج دي چه هر يو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا گڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيږي دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
عاشقي نه ده که گورې حيراني ده کوم سړی په دغه کار کښي حيران نه دي
يو عاشق دي څوك را وښيي په عشق کښي چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په گريوان ووري ته به وايې چه يو سيند دي گريوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرگ په عاشق گران کړ که هم ځان ور څخه درومي هيڅ گران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي برابر د بيلتانه د نيران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښي کم عقل دا کم عقل ډير هوښيار دي نادان نه دي
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم رحمان وايم چه ويران دي ودان نه دی

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښي تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنيا کښي خو يو سر و مال ويل شي دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لينده د ښو غشي تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
راشه وگوره احوال د عاشقانو مړه د عشق په تيغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
ښائيسته که په ښائيست ملايکه وي په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه د بهار گلونه شوي دي که نه دي

ketabton.com - The Digital Library

خبښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي ‌ ‌ پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي ‌ ‌ هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم ‌ ‌ ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي ‌ ‌ په تټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا ‌ ‌ د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي ‌ ‌ ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته ‌ ‌ چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي ‌ ‌ بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي ‌ ‌ کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه ‌ ‌ د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي ‌ ‌ هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غبړ کا ‌ ‌ هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا ‌ ‌ ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي ښوك ئې سپين و ښوك ئې تور کړه ‌ ‌ گڼه عين لکه زاغ هسي هماي دي
لکه فرق چه د هماي و د زاغ نشته ‌ ‌ هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه ‌ ‌ کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
سالکان چه د جهان تماشا کاندي ‌ ‌ له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
که ښوك خپل دست و پاي وباسي له ميانه ‌ ‌ خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيکي و بدي نشته ‌ ‌ هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي ‌ ‌ هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي ‌ ‌ په معنیٰ کښي د جمله ؤ کد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي ‌ ‌ چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي ‌ ‌ د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه ښوك زړه د ستا و تورو سترگو ورکا ‌ ‌ ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي ‌ ‌ د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا ووينې و ما ته نصيحت کا ‌ ‌ شك پرې مه کوه بې شکه چه خود راي دي
که زر دار دي اشنايان د زر دارانو ‌ ‌ د رحمان د آشنايانو تکيه خداي دي

ketabton.com - The Digital Library

که د خلقو و نظر ته آدمي دي   خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان یار په سپیو کښې داخل کا   ترو هاله به ورته وایم چه سړی دي
ما دي خداي د یار له غمه بې غم نه کا   دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د یار په غم کښې زیړه څهره خوښ یم   دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د یار و وصل وته وایم   ګڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د یار له دره   کوم یو در د یار له دره بریالی دي
زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم   که څوك ما ګڼي زه نه یم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست   د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښي په جام د زرو   ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي   خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي   څوك ئې پېژني ساهو دي که مریی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډیږي   ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده   روڼا ورځ په نا اشناؤ تور وږمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو   په معنیٰ کښې یو دیوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه   عاشقي د سلیمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې   که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښې   که په لاس د ګل اندامي سپین وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ ځني مومي   چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهیږم   دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي   معلومیږي چه نر حوریا ښاپیری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پریوزي   زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا   که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ   هیڅ مي نه درومي بې یاره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې   د هغو په سر چه کښېني ښاپیرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي   خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي   هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي   که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښې ورکړم   چه شپه ورځ مي غږوي لکه تورۍ

ketabton.com - The Digital Library

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه   تا چه دواړه سترګي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم   چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   تا چه واغوستې د خيال جامې نرۍ
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو   چه ئې ملا وي د ويښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي   د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيږي   و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق   نارينه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري   همګي واړه طفلان د ګوارې دي
هسي وايه چه ښځۍ دي د زنانو   که ئې ايښي په دستار کښي قرقرې دي
چه نه فيض نه څه بهره ځني مونده شي   همګي واړه بې فيض و بې بهرې دي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه   دا همه واړه د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي   لړ مي وپوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسى يم قارون نه يم   چه مطلب مي غواوغيلي يا ګلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي   کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنګ کړې   کوم ملنګ هسي لنګ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي   ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا   ګوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تيخ شهيد شي   د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره ګړۍ غم د سيم و زر خورې   زه دي هره ګړۍ وينم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي   ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه   دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا   ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که يو ځله تر کماله ورسيږې   نور به غوښي د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښيښه د نام و ننګ دي شي تر څنګه   د هر چا په کجروۍ به خپل ځګر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي   قند ئې وګڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه   چه مدام د بر خوردار و په څير بر خورې

ketabton.com - The Digital Library

که له تا ئې شرم نه کيدي مهرۍ مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه له دې ويري زيست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هيڅ دي نيست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترګو جادوګر و کوم آهو د بيابان زده وي دم ګرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنګ ګذار دي چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جويي لکه د ستا زده چا زده هسي دل جويۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د يار غم واړه ښادي ده د رضا په ملك کښي نشته دلګيرۍ
دا دستور دي چه له درده زګير وخيژي ګڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترګو په ياداشت مي اوښي ووری حق دي که پريوزي په شبرات د غم کښي ستوري
زلفي دي سايه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ هر چا ته چه ګورم نيم په نمر وي نيم په سيوري
څوك دي په وصال کښي قند نبات څوك ځګر خون خوري چا وکړ ديدن د چا شو سپين د سترګو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ تل په آتش سوزي آئينه چي نمر ته ګوري
سترګي مي د ستا له خياله پريوتې و زړه ته څه شو که مو بې سترګو صورت ځي په بل لوري
کله رقيبانو ته نظر کړې کله ما ته ستا باران د مهر په ښو بدو يو شان ووري
ځان په مستو سترګو باندي مه غلوه رحمانه دا مستان هوښيار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ دا لنبه ئې کړه ځما په ګوګل پورې
هم هغه دی ځما تور ليمه سره کړي چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترګي تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصيل نه دي چاپيرو دي نه پلورلي ته اصيل په ديدين پيري هم ئې پلورې
دا کوم رنګ د آشنائي او د وروړۍ دي چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه زه به ولي له تا زار کوم که ګورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم ته را واخلې سل ګلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرين کړې که لږ مخ په آئينه کړې ځان وګورې

ketabton.com - The Digital Library

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه گړي — خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترگو به اوښي وي گلرنگي — هر چه ستا په گل رخسار وي منتظري
هغه کله د ناصح خبري اوري — هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور کاندي عاشق له جمله خلقو — معشوقې له هيچا مه شه مروري
په ساعت کښي سړي مړ کا هم ژوندي کا — طايفې دي د خوبانو سحر گري
زه ځان ډوب گڼم بې تا په خپلو وينو — که مي ډوب کا څوك په شهدو په شکري
لري لري غم دي واړه را نزدې کړ — چه له مخه دي حجاب کړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست — را پسې شوې د بلا توري لښکري
هيڅ په حق د حقدارانو نه گروهيږې — هميشه ځما د زړه په وړو منکري
ځما ستا مينه څرگنده په جهان ده — ولي دا رنگه څرگنده گواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد کړم — د رقيب کره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي — چه ثنا کاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا کړي — که به مهر وفا هم چري پيدا کړې
معشوقې کله وفا کله جفا کا — مي بايد چه کله هغه کله دا کړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي — چري نه چه دروغژن مي تر هر چا کړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي — دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا کړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟ — چه په لاس د رقيبانو مي سزا کړې
مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې — نه په دا چه ته په ځان خپله رضا کړې
په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي — هغه چاري چه ته هر ساعت په ما کړې
ما رنځور په کټ کښي پريږدې چه کړيږم — ته لا گرزې د رقيب سره خندا کړې
لاس تر غاره د رقيب سره خندا کړي — چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
هر بيگاه وايې سبا له به خوله درکړم — دا بيگاه به په رحمان کله سبا کړې

په پيرئ کښي چه هوس د مي ناب کړې — بيهوده گمان په صبح د مهتاب کړې
بې طاعته عنايت له خدايه غواړې — د عتاب په ځاي اميد د ثواب کړې
دانسته گناه کوې توبې وکاږې — لکه بت هسي په غتو سترگو خواب کري
پۀ هغو غوږو چه ذکر د خداي اورې — بيا سماع په هغو غوږو د رباب کړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې — هم هغه شونډې بيا ډوبې په شراب کړې
علم وکړې هيڅ عمل ور باندي نه کړې — لکه طفل هسي لوبې په کتاب کړې

ketabton.com - The Digital Library

په شپه پروت یې د مغان په میخانه کښې　　او د ورځې مخ په لوري د محراب کړې
تمام عمر د دنیا په طلب کرزې　　بیا د خداې په طالبانو ځان حساب کړې
له خالقه دې نه شرم نه حجاب وي　　له رحمانه گوښه ونیسې حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې　　همره نه دې چې حساب یا به ئې شمار کړې
په هر غم کښې خاموش اوسه او که نه وي　　د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
صبر ونیسه په مخ کښې که مراد غواړې　　په تلوار به هیڅ و نه کړې که تلوار کړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه　　او که نور څه نور څه وایې ځان به خوار کړې
آرادي او کاروبار دي سره لرې　　لاس له کاروباره وکاږه که کار کړې
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه　　ترو بیا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عیب وته نظر کړې　　خداې له خپله عیبه ولې نا خبر کړې
که یوه جو دانه عیب وینې په بل کښې　　هغه یو جو دانه عیب به ئې لوې غر کړې
که دې خپله گناه لویه لکه غر وي　　په حیله حیله به غر د مچ وزر کړې
که څوك تله د انصاف درته په لاس کا　　خپل تټو او د بل آس به برابر کړې
تو لعنت دې په دا هسې منصفۍ شه　　چه له حقه و باطل وته گذر کړې
خداې و تا د ملائکو مقام درکړ　　ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
که دې یو وینښته د ځان د پاسه کوږ شي　　ځان هغه ساعت له خدایه مرور کړې
که ښندلې دې په خداې وي یو کیکوړې　　نمایان ئې په جهان کښې لکه نمر کړې
لکه څوك تر مکې لاړ شي بیا ترې راشي　　د دنیا دپاره هسې لوې سفر کړې
که یوه رتۍ دې زر به لاس کښې کښیوزي　　خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
د ځوانۍ عمر دې تیر کړ په غفلت کښې　　په پیرۍ کښې به څه زیرمه د محشر کړې
په دنیا پسې دې نمري دې رنگ کړې　　ځان و خلقو ته درویش و قلندر کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تیر شي　　اوس توبې له ضرورته په سپین سر کړې
په پیرۍ کښې د ځواني چاري نه شي　　ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
لکه بیخ د زړې وني چنجي وخوري　　په دا تیر عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
دغه باغ به دې خلاص نه شي له خزانه　　که چاپیر ورځني سد د سکندر کړې
و بد خواه وته څوك نصیحت نه کا　　رحمان ستا په غم شریك دې که باور کړې

ketabton.com - The Digital Library

خدایه مه کړه نا امید هغه وګړي   چه امید ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومیدي کړم   چه دي ځان دي د رحیم په نام نومړي
دا نیمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا   ته خو خداي يې چه په هیڅ نه يې نیم ګړي
هیڅ بنده دي په بزرګي کښي لیده نه شي   ځو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
دا همه واړه شومیت دي د شومانو   ګڼه ته د چا په زیرمه نه يې ستړي
چه بې تا ئې په زره بله سودا ګرزي   تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کیږدي   که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړي   په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پويکړي شي له ژونده   نور به څه باندي ویریږي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي   زه مهجور یم په دغه روایت مړي
خوږ ژوندون مي جدایۍ هسي را تریخ کړ   چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه   ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا   چه په پوزه ئې پیزوان شه د عشق پړي
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ یارانو   بیلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپیني جامې رنګ کړې   ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هیڅ اثر دي په سنګین خاطر و نه شه   که هر ځو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي   چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله   که یو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي   ګڼه تل به د بلبل په څیر پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپینه لار ده   ته و ما وته دا سپینه لار ګړنګ کړې
چه یو دم مي له نظره ته یو خوا شې   دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه يې   خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي ځوك له څنګه ناست دي نه پوهیږم   چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدایه زړه د رقیب نرم په احسان کړې   ما له یاره یار له ما سره یك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دي   دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تیري تر اوره سخت دي   له دې غمه مي په امن په امان کړې

ketabton.com - The Digital Library

کار و بار د عاشقۍ چه ډېر مشکل دي　　دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه　　بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي　　ما ګدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته ګوري　　ما په لوري د دلبرو نګران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري　　مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې　　د طاعت په روښنایۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي　　زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي ګستاخي کړي　　د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي　　د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي　　هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي　　د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي　　برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري　　کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره　　نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الٰهی د خپل حبیب له برکته　　دا ساده انشا رنګینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترګي د آهو کړې　　نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاګو چه د چا ومري څه ښادي ده　　ته په څه ځما و مرګ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کاڼې ووري　　ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنګ د ګلو واخیست زه پوهیږم　　زرغونه به په چهره ځما کنګو کړې
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږي　　چه به ما پخپلو اوښو کښې لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني　　خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي　　که یو ځله شا نه ګڼه په ګیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي　　که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي　　څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو　　د رحمان د زړګي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر ګلو کړې　　نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو　　د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

ketabton.com - The Digital Library

عاشقي به تيره توره در په لاس كا — نور د صبر د سكون په ملك به هو كړې
په انصاف و عدالت به نوشيروان شې — هر عمل چه د خپل ځان په ترازو كړې
د سكندر په څير جهان به دي روزي شي — كه سركوز په آئينه د خپل زانو كړې
تريخ لوگي به دي د قند په څير نغږده شي — كه صورت د عشق په اور كښي تماكو كړې
وبه نه وينې د تركو برندي سترگي — مگر ځان په خپلو وينو كښي سالو كړې
روغ به نه شې بې ديار له ښه ديدنه — كه سل پنده سپيلني و ځان ته لو كړې
د غفلت ليچن ليمه به دي بينا شي — كه د يار د كوڅې خاوري دي څښكو كړې
دا دارو بد دوائي كوې طبيبه — چه د يار په درد و غم كښي مي دارو كړې
نصيحت په عاشقانو اثر نه كا — دا محنت واړه بې ځايه بې قابو كړې
په رحمان باندي بې ياره خواب حرام دي — كه ئې سل بالښته لاندي تر پهلو كړې

ولي ولي و عاشق ته نظر نه كړې — دا گدا په ديدن ولي توانگر نه كړې
ستا دې ډيري حيا ډير كورونه وران كړل — چه هيچا وته كاته برابر نه كړې
ستا په ډير حسن مي دا عقيده نه شي — چه دا روغ وگړي واړه اوتر نه كړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن يم — كه اورنگ د زمانې قلندر نه كړې
ځما هر زمان هر دم په تا گذر وي — ته يو دم ځما په لوري گذر نه كړې
لكه ته چه دلاور ځما په مرگ يې — چه دا رنگ چري رقيب دلاور نه كړې
زه د ستا په جفا خوښ يم تل تر تله — كه غماز مي له دې رازه خبر نه كړې
گذشته جفا دي واړه آواره وي — كه دا جور و جفا بار ديگر نه كړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره درومي — كه ئې ته له خپله دره بدر نه كړې
سنگدلي ده هغه خلقو لره ختمه — چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه كړې
رحمان ستا ميني رسوا كړ باري حيف دي — چه ته هيڅ په دا خبره باور نه كړې

و خوبانو وته ولي نظر نه كړې — د چمن په گلو ولي گذر نه كړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر كړ — دماغ ولي په دا بوي معطر نه كړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي — دغه زهر په ځان ولي شكر نه كړې
جك زده چه په نارو د مرگ خبريږې — ځان پخوا تر مرگه ولي خبر نه كړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري — ته پخپله خاوري ولي په سر نه كړې

ketabton.com - The Digital Library

پس له مرگه چه بیا مرې له لوړي تندي   ولي نن ساعت توښه د محشر نه کړې
دا ویل دي اثر کله کا په نورو   اې رحمانه په ځان ولي اثر نه کړې

نمر سپوږمي که ستا له حسنه نه شرمیږي   ترو دوي ولي زرغونه و زیړ ښکاریږي
دا سبوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته   په کوم حسن به له تا سره سمیږي
زړه مي یووړ ستا د مخ په روڼا زلفو   باري غل په سپین سبا کله پټیږي
ستا د زلفو د ابریو له وحشته   همگي لړم ماران دي چه وریږي
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حیران یم   چه سبزه په اور کښې څنگه زرغونیږي
اور اوبه سره چا گډ لیدلي نه دي   دا قدرت دي ستا په لبو کښې نمائیږي
لکه لوند زړوکي تا وکړي نو ئې ووزي   ستا له غمه مي رنگ زیړ پوست مي وچیږي
سپوږمۍ هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه   چه په هره میاشت کښې دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که څوك شمشاد بولي غلط دي   د لرگیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو   د لړم لشه له مار سره تاویږي
و سپین غاښو ته دي در ویلي نه شم   کاڼي کله د بریښنا په دود ځلیږي
باریك خط ئې زلفو لاندي کړ رحمانه   مورچگان د شپې له مخه پایمالیږي

صبحدم چه هغه یار را باندي راشي   عجب نمر د نمر د پاسه هویدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنگار نشته   بې ترتیبه چه نمر وخیژي روڼا شي
چه ئې وینم له ورایه پوري ننبلم   لکه پیښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډیري ناچارۍ و یار ته شا کړه   ناروا د ضرورت په ځای روا شي
زه په وصل کښې خواري د هجران ژاړم   د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدایۍ نه ژړا بویه   گنې هلته هر یو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دي چا په سرومال موندلي   مگر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د یار تر نامي ځار کړم   دا په عشق کښې سهل کار دي که په دا شي
د رحمان په اوښو هسي رنگ پوهیږم   چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وگړي په روزگار شي   چه له مرگه ئې نه ویره نه ئې ډار شي
له ده وزیري د ده دواړاندي ومري   لا ئې مینه د دنیا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړیو په سر لار وي   یو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

ketabton.com - The Digital Library

د ژوندیو نصیحت پرې اثر نه کا   مگر مړه له قبره پاځي په گفتار شي
د امید مزي ئې هسي رنگ دراز وي   چه تر خضره ورته خپل عمر بسیار شي
سپینه ږیره په اوښي کښي زوي را واخلي   چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري   چه دا سوري دا میوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ریبي هوسیږي   چه به کانده راته بل فصل تیار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي   ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړیو خسیو غړي   چه سبا بیگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زانې غواړي   په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وایي   هدایت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سیمه دي گلزار شي   اغزي مه کره په پښو کښي به دي خار شي
ته چه بل په غشیو ولې هسي پوه شه   چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښي   چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گوري   لا وړنبي به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه یو صورت دي   هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عیب ته   هر سړي به ستا د عیبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا   سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خیژي   د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحیح کړه   ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي   چه لږ لږ و بله جمع کړې بسیار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه   هر یو نخل چه میوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي   هر چنجي و نرم چوب ته ورد و خار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي   چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم   د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي   دار ئې بس له مرگه نخل میوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي   لیوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گیاه چه و کمال ته ورسیږي   سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا   که څوک پاڼه د خزان غوندي طیار شي

ketabton.com - The Digital Library

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو　　صحبدم كه حيوانات دي هم بيدار شي
چه يو موتي ايرې تار په آئينه كا　　هم په دا خبره فخر د خاكسار شي
كريمانو سود مونډلي دي په زيان كښي　　لكه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زياتيږي　　د كوهي اوبه چه وكاږي بسيار شي
مړول د وږي ګيډې مشكل نه دي　　مړول د وږيو سترګو مشكل كار شي
كم خوراك سړي نزدې شي فرښتو ته　　هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي　　د ګوهرو پيوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي　　توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
د توفيق له مخه هر مشكل آسان دي　　وستۍ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه　　هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت مونډلي نه دي　　د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي　　كه ئې سر و مال د يار تر نامې ځار شي
ياره ياره هر څوك وايي په جهان كښي　　زه به پس له مرګه وايم چه يار يار شي
لكه ډار كاندي ورغومي له ګرګانو　　هسي رنګ له جدايۍ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګويي څه په كا نه ده　　عاشقي په ګفتار نه شي په كردار شي

چه شهيد د تورو سترګو په خنجر شي　　خوشنودي ئې د سرو شونډو په كوثر شي
چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژګان كړم　　هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
عندليب خاطر مي الوزي په ګلو　　كه د تركو سنبل زلفي ئې سهپر شي
كه يار سل ځله جفا را ستره كاندي　　ځما كله په جفا د يار باور شي
د ناصح په نصيحت به منع نه شم　　كه هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقيب او ځما صلح سره نشته　　كه مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي　　تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تير ساعت به د هيچا په لاس كښې نه وري　　مګر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
خوبرويان به د سپوږمۍ ټوكړه را وخلي　　كه رحمان كچكول په لاس كښي قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي　　كه په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پيدا كړي لكه شمعه　　چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
چه كيميا د قناعت ئې په لاس كښيوزي　　كه ګدا وي د قارون په څير توانګر شي

ketabton.com - The Digital Library

ستا د در گدایان واړه بادشاهان دي　　خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي　　د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي　　چه تا ووینې له واړو نا خبر شي
ائینه که د جمال کړې ور څرگنده　　دا گدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تیر شي　　دلگیر مه شه هسي وایه چه به تیر شي
غم هغه دي هر چه څیرمه وي و چا ته　　وړنبي واړه تر وروسته پوري هیر شي
بې له خدایه چه مدام په یوه حال وي　　بنده کله شیرشاهۍ وي کله سیر شي
یو آدم دي چه په څو رنگه جلوه کا　　یو رقم دي کله زور و کله زیر شي
د دنیا چاري مدام په قرار نه وي　　د بڼو په ځنبول په بل بل پیر شي
په لږ عمر کښي ډیر غم له کومه راغي　　خوله خپلي بې صبرۍ په سړي ډیر شي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي　　به سودا کښي سختي نه کا تیر و بیر شي
ښایسته په جهان ډیر دي بې حسابه　　باري څوك به د رحمان د یار په څیر شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي　　نه ئې نوم په خوله څوك اخلي نه نومړ شي
که هیچا پړکړي نه وي په جهان کښي　　و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډیر ناز و کبر مه کړه　　یاره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئینې دي　　عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه　　که د سرو په څیر څوك په قامت لوړ شي
نیك نامي له نیك خویۍ نه پیدا کیږي　　دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښیمانیږي هغه نه کا　　هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وایم　　گڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه څه که دانا یې　　د هوا ویشتلي غشي زر په خوړ شي
وران به نه کاندي یو حرف د خپلي بخري　　که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبیر به د تقدیر کښلي نور نه کړې　　د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې یاره صبر گران دي　　لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې　　ترو بیا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلومیږې　　چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

ketabton.com - The Digital Library

د آسمان زمکه به وي او ته به نه یې — په ودانه ودانۍ کښې به ویجاړ شې
د بهار د ګلو عمر مدام نه وي — عندلیب غوندي به پاتي په اهاړ شې
په ویلاړ ویلاړ به ځان ور پسي ورك کړې — چري نه وي چه د ترکو په ویلاړ شې
که لیلیٰ غواړې بایده دي دا رحمانه — چه مجنون غوندي ساکن د کوه و کاړ شې

هر چه ستا په زخندان کښي ئې منزل شي — لکه خس په تناره کښي به جلبل شي
ځوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي — که ئې زهر وي په خوله کښي هم عسل شي
په هجران کښي زه بې برګ و بې نوا یم — لکه کښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندي دا هسي ګمان مه کړه — چه یار زړه ور ځخه یوسي تش ګوګل شي
په جهان تر آشنایۍ خواږه څه نشته — ولي حیف دي چه هجران په کښي حنظل شي
زه رحمان بې یاره هسي شول و شل شم — لکه کب چه بې محیطه شول و شل شي

که د زړه په وینو رنګ د چا ګوګل شي — چه بیلتون په جهان ګرزي خو به سیل شي
که د اوښو په دریاب باندي نهال کړې — نیشکر به نیشکر شي نل به نل شي
مشقت د سړي واړه حبطه کا — په شوره کښي چه د ګل بوټي نهل شي
د دنیا یاري دوستي څه پکار نه ده — له اوله یار و دوست وي پسې غل شي
که هر څو ئې و بله مهر و محبت وي — نهایت سره په جنګ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلري — آب و تاب ئې په دوه ورځي کښي بدل شي
که ئې زنه د ځواني په وقت کښي سیب وي — هغه سیب ئې په پیرۍ کښي بیا حنظل شي
د رقیب له بده خویه به څه وایم — ترو دا ګوره چه لا یار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د یار پوهیږم — کاشکي زهر په دهن د چا عسل شي

که سل ځله هم کنار و هم بغل شي — د دنیا په مینه واړه سره بیل شي
دا چه اوس په یوه کور کښي سره ناست دي — عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا ګلونه چه ئې ځاي دي په دستار کښي — همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
دا پې مخي چه ئې مخ د نمر په څیر دي — تور وینښته به ئې په مخ باندي ځنګل شي
دا شیرین شیرین شربت چه د وصال شي — د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د یار په بیلتانه کښي دي لیدلي — که دانا د زمانې وي مبدل شي
ښه له ویري د وصال په مزکه نړدي — چه خبر د جدایۍ په دل دل شي

ketabton.com - The Digital Library

د دې هسې رنج علاج به څوك په څه كا — چه نه فهم د چا رسي نه اټكل شي
كه د غرونو په سر گرزي سر ئې ټيټ وي — هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
د رحمان خاطر غمونو هسې زنگ كړ — مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي — يو ساعت ور باندې كال شي
حيران تللي وي په فكر — فراموش ئې قيل و قال شي
نه ئې گفت نه ئې شنود وي — په غوږ كوڼ په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته كاندې — نه ئې غوږ د چا په سوال شي
علم عقل ځني پاځي — درست صورت ئې خواب و خيال شي
په رنځو ستر گو اوده وي — لكه نقش د ديوال شي
قوت ئې وينې د ځگر وي — هم دغه ئې اشتغال شي
د چشمانو له بارانه — په رخسار ئې پشكال شي
په سبب د عاشقۍ — تير تر آل و تر عيال شي
هم تر آل و تر عياله — هم تر مال و تر منال شي
په خپل درد و په خپل غم كښې — تر عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئې مجال وي — بې طاقت و بې مجال شي
كه ژوندې وي په جهان كښې — د مرده ؤ په مثال شي
په خشكۍ كښې ماهې گوره — هسې بې تيغه حلال شي
پاڅيدې نه شي له ځايه — په زړه غوڅ په تن كهال شي
د ويشتليو په څير يون كا — له كل خلقو په دنبال شي
لكه خس د لويې لارې — تر قدم لاندې پايمال شي
خداي له غمه سړي ژغوره — بيا لا بويه چه خوشحال شي
چه د زړه ولې شي غوځې — نور ژوندون ئې په اشكال شي
د باغبان ستر گې كا سپينې — چه تازه نخل نهال شي
روئيدن د كښت آسان دې — پرورش ئې ډير جنجال شي
ويرانې په يوه دم شي — ودانې په ډيره اشكال شي
چه پلار ومرې بيا له بويه — چه ئې زوې با كمال شي
څوك خبر دې له دې دوره — چه په ما به پيښ څه حال شي
چه په حال كښې ئې حال نه وي — څه اميد په استقبال شي

ketabton.com - The Digital Library

د یوه ساعت له مخه　　　خدای زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چاري فاني دي　　　رفت آمد ئې په یرغال شي
په مثال کښې لکه سوري　　　خوار و شاد د هر دیوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه　　　چه استاد ئې په غربال شي
د بڼو په ځنبول کښې　　　شال شړۍ کا شړۍ مثال شي
که بادشاه د ولایت وي　　　کندوولي په لاس ګنګال شي
په ثواب ئې غلط مه شه　　　په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازیږه　　　په یوه ګړي زوال شي
د هاتیانو سوداګر وي　　　بیا د کاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري　　　خاوري اغبري کلال شي
کلالي و ګل کاري کا　　　فروشنده د مات صفال شي
په هستۍ کښې ئې اشراف وي　　　په نیستۍ کښې ئې اوزال شي
د ځوانۍ په وقت کښې شیر وي　　　د پیرۍ په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي　　　پوچ ګوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا　　　کوتوالي واخلي کوتوال شي
نیکوکار وي نیك عمل کړي　　　بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي　　　یو عیسیٰ وي بل دجال شي
چه نیك بخت وي نیکوئي کا　　　چه بدبخت وي بد سګال شي
لاس و پښې د هغه نیسه　　　چه خوښخویه خوش خصال شي
په هجران کښې نا امید مه شه　　　خدای قادر دي که وصال شي
په حرامو کښې امید کړه　　　ګوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره　　　په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپینو　　　په سپین مخ باندي تور خال شي
آرزومند د یوه خس وي　　　خداوند د ملك و مال شي
چه سیالي ئې کړې نه وي　　　له سیالانو سره سیال شي
په ډیر عمر منفصل وي　　　په ساعت کښې اتصال شي
ممکنات به منع نه کا　　　که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خدای رضا شي پیښه　　　رمل پاتي د رمال شي
فال به څه ګورې رحمانه　　　خپل افعال د سړي فال شي

ketabton.com - The Digital Library

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي   په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته   بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي   سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو   د ناپاکو چاري کاندي خو به ګرم شي
که هر څو طعام لذیذ وي مزه نه کا   چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي   د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته   که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي   د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه   نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي   بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي   په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیر کښي پروت وي روح ئې لاړ شي   د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ   هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   هیڅ سړي دي په دا رنځ ګرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم   چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا   د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې   جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوځي   ګرفتار په درد و غم د جانا مه شي
په زیړ رنګ به دي تل سرې اوښي بهیږي   د دو رنګو په څیر ګل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي   و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده   نور همه واړه ادنيٰ دي ادنيٰ مه شې
همیشه به سر نګون په فکر ناست یې   د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي   په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند   دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنګ د عاشقانو هسي مرتبه ده   چه آفتاب غوندي څرګند په درست جهان شي

ketabton.com - The Digital Library

له چشمانو ئې باران رحمت ووري   زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلوميږي   له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصليږي   درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره   موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي   د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډير عمر پكار دي غفلت مه كړه   په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خيژي   يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته   خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده   هر ميږي چه وزر وكاندي پښيمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري   سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښيوزي   د شړئ په خرقه كښي بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده   هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته   و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوړو   كه ئې تير تر غوړو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي   لا قلم غوندي په قال كښي دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښي يو شي   چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي   لكه مياشت چه په لوي بحر كښي ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووى   نهايت چه په دادو كښي رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم   كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غليږي   مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود څرگند وي لكه صبح په جهان كښي   هر گريوان چه په يارئ كښي د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان څرگند كا   چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي   هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي   هر طالب چه په طلب كښي فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي   بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په خير بل مخ نه دي ليدلي   مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي   هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

ketabton.com - The Digital Library

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي / لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته / بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي / هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په يوه لور وي / عاقبت ئې پريواته په هغه سوي شي
په لويۍ کښې نور څه نشته بې زواله / هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پيدا کيږي / خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زيان له خوگه خرسه نه رسيږي / لکه څوك په آدميانو کښې بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاځي / د سړيو په جامه کښې خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود / څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

وقت د عيش و طرب ير شه خزان راغي / ځانکندن د بلبانو په ځان راغي
دلداري مي ترې اميد وه باري څه کړم / هغه يار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي / ما هيڅ سود په کښې بيا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و / لکه يو زمان د ښکليو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بيل شوم / دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
گوي ځما د زړه ئې يووړ په چوگان کښې / بيا د ناز په نيلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پريشانه / په شيبو ځما د آوښو باران راغي
د ميرزا د ارزاني دعوې به پرې کا / قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي / گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه / نه پوهيږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډير مشقت لاس لره خداي راوست / زه خو وايم چه آسان مي دي موندلي
چه مي يو نفس وصال ور سره وشه / واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي / چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار يم / چه دا هسي رنگ ديوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښياري بولې / کاشکي بيا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه / هسي نه دي چه ئې پيرې يا ئې پرولې
زليخا غوندي به بله شيدا نه وي / که د مصر مستورې شي واړه تولې

ketabton.com - The Digital Library

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي   چه اوبه ئې خاك آلودي وي ختولې
له هغو سره به څه فكر د يار وي   چه په غم وي د كاله يا د كهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي   څو په يار پسي وا نه خلې ځلي څولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه   جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي   د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې   په هغو سترگو مې وينې وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه   دا دستور دي چه كرې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي   تل چرې توري په كانې تيرولې
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي   چه ئې غوځي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد   چه گدا د پادشاهئ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي   سرو كله د كشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنډاسي شه ورته كښينه   تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي   بدي بخري به چا كله قبلولې
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو   دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاځوي تخت وركړي   څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايئ نه و صنمه   د رحمان سترگي دي ولې نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه   اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟   نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې   منكريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي   په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه   در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې   كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي   ته د رزق په طلب مرې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې   بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې   آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې   په كعبه كښي ننباسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروئ در څخه لاړ شه   د خبيث په لاس دي وركړ قران ولي؟

ketabton.com - The Digital Library

چه یوسف د حبشي په بها مومې   د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولې؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه   ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولې؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي   د شبنم په څیر به تل وي سپین سپیځلي
که صیاد څخه د اوښو دانې نه وي   د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي   اوښې نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه   که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو   که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولې؟   د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولې؟
چي روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې   ترو خبري کوې لواړي لواړې ولې؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه   تا داړلو ته تیري کړې داړې ولې؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي   بیهوده په بیرته ولي لاړې ولې؟
نیك له نیکو بد له بدو مناسب دي   نیك و بد سره په بله نغاړې ولې؟
یو قدم د خداي په لور اینښودي نه شې   تمامي عمر په پراته لارې ولې؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست   وکښې نه شې دغه طوق له غاړې ولې؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه   په شپه می له می فروشه غواړې ولې؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي   چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې   تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و   څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه   د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا   که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی   زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو   هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې   پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي   نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې   که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

ketabton.com - The Digital Library

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ　　اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه　　اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي　　څه پکار دي پوچ بې ځايه پښيمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه　　مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته　　زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوڅيږم　　څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي　　څه اميد دي په هغه زندګانۍ
ته چه دا رنګي اوردې وعدې کړې　　کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې　　د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو　　که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي　　څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني　　واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه　　لا خنجر په کاني مږې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژنې　　لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم　　زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي　　تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي　　هسي سكښي په غمزه د عاشق سپيني
كه صورت موي پر بله پوري معلوميږي　　زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي　　اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي　　تر بڼو ئې ځکه څاڅي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي　　د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي　　دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي　　د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي　　د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي　　چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي　　که ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

ketabton.com - The Digital Library

لکه تل چه ئې په زوړ د اوبو غوړ وي   همره غوړ ئې نه په چنگ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري   لا گرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د گرمۍ و د خشکۍ له دهشته   د آفتاب په څير گمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډيري ډيري قيمتۍ نه   لرگي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي   که اوبه ئې گډې وډې په پيشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي   که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا   که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه   که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
د باران اميد ئې نه کيږي له خدانه   که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پليتي به ئې له تنه څه رنگ درومي   چه اوبه په کښي نايابې تر گلاب وي
هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه   چه يو څاڅکي پرې گوهر غوندي ناياب وي
په سبب د ډيره ډيره تيممه   هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري   هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ويرانه   هغه کلي چه د بل کلي پائيناب وي
يو به ني سي هيڅ بري له سري ورخه   د پائيناب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزيزانو کله مومي   تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ويل لري نه صبر   لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
نه ئې مرگ نه ئې قتنه له لاسه کيږي   لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زيست يا ئې روزگار په تحمل شي   هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي   هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي   چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسايه ئې چريکار و پښتانه شي   او په اصل به موچي يا به قصاب وي
ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي   چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه ديو وي د سړيو په صورت شي   ته گمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هيڅ رنگ له بده خويه نه جار ووزي   هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي   ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هيجا لره ور نه کا   که به رزق د چا په هسي رنگ اسباب وي
تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي   چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده   هغه بريږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي   که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

ketabton.com - The Digital Library

تل دي ستا خواب آلودو سترگو خواب وي | چه فتنه په خواب وده شي ډير ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښي تجلي کا | نور د حسن په حجاب کښي بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پټیۍ د صبر | زه هم ډير په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم | چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږی | څوك چه نه ژاړي په يار پسی کذاب وي
د عاشق سترگي په دا سبب شوې پاکي | چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي | که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه | چه په تشه گيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته | لکه مار د گنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا | لکه پاڼي د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښي | ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه | په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه ځبله مهر و محبت وي | په هستیۍ او په نيستیۍ کښي فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته | چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق | واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي | ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي | چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا | دا ئې واړه په معنیٰ کښي ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه | و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي | هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي | هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي | د هر چا په خپله خونه کښي حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي | د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي | ترو خاطر به په کښي څنگه د چا ښاد وي
په خواړه او په ځښو کله ويني نيسي | هر مرغه چه په قفس کښي د صياد وي
د رنځور په خوله کښي کله مزه کاندي | که سل رنگه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي | هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

ketabton.com - The Digital Library

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنګ دي   د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښې   چه په یار پسي بې بیخه بې بنیاد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښې   چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه   که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندګي که څوك پوهیږي خضور دم دي   آینده و رفته کله د چا یاد وي
دا دنیا لکه سیلاب هسي بهیږي   نه ځې چا څخه استوګنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښې   د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود   څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ ګرم نه دي   که رحمان له جدایۍ نه په فریاد وي

په دنیا کښې که هر څو وبله پیوند وي   پس له مرګه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه   که باور دي په قسم و په سوګند وي
یا به وړاندي تر تا درومي یا به ورستو   که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندي پایمال کا   که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسي پیمانه ګڼه په خاورو   که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندي آزادي په دا جهان کښې   پس له مرګه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته اینښې نه وي   همیشه به ئې په غاړه کښې کمند وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خداي کا   په آیت و په حدیث کښې به څرګند وي
ته چه نه کوې باور په آیاتونو   ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي   هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
خدانه ګنج د قناعت و رحمان ورکړې   چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي   واړه سهل دي که یار را سره یار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه ځار کړم   که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو   چه د خپل تټر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقۍ چه خداي پیدا کړ   کله بل جهان هسي مشکل کار وي
څو ئې اوښې په مخ لاري روغي نه کا   د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه ګل ځما د یار په شکل غواړې   کله دا رنګه کلونه په ګلزار وي
نه مونده شي به بازار کښې نه په ښهر   هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

ketabton.com - The Digital Library

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو	که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نطر په ډیر و په لږ نه وي	که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولي سوګند دي	که ځما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه	یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي	چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسي ویشتلي هم هغه وي	چه له توري آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي	که بې تا به مي یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي	بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي	هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښي آزار نشته خداي دي نه کا	که زره به ځما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلي بویه	چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه	ولي نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي	دغه اور به هم رښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي	چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي	ستا دپاره دي اغیار هم ځما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندي مین وي	له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو	خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه ماڼه کړم	دا دستور دي چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښي	کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لاري فرش کا	هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي	که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندي به هیڅ ملامت نه کا	هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي	چه قدم دي همیشه ځما په سر وي
خو یو ځله ځما ستا و بله مخ شوي	نور مي موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مي د رنځور په څیر اوږه وي	خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیړ رنك په سپینو اوښو به ما بیا موند	که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

ketabton.com - The Digital Library

ملامت به په ما څه لره وايه شه   که د ستا له دلبرۍ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور څرګنده   ملايك به واړه وايي چه بشر وي
تماشه به څما هله در ښکاره شوه   که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
په خونبار به څما سترګو غونديي نه وه   که په مخ مي د تيرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبيب وايي و رحمان ته   لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولې څما په ياد شکر خورې شوې   بيا څما په زمانه خاوري ايرې شوې
د چندڼو ونی وسوليدې لاړې   هزار څاڅکي د شمشاد و په ايرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي   د ايام په ګردشونو اديرې شوې
په دنيا کښي چه بنياد د آشنايي کا   د هجران توري هغه لره تيرې شوې
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي   چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
د دنيا د محلونو خښتي واړه   و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي   د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه   سړي سخت دي ګڼه يو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود   چه د يار د بيلتانه خواري په زړه شوي
ر رقيب و ناکړدو ته چه نظر کړم   د عاشق له آه ړوند په تور ليمه شوي
هيڅ پوره به دي نيمګړې نه شي خدانه   که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعويذ وکړيبيو ځل يار   چه لږ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
په سترګو وليدي چه دا دي   دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه   نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا   دغه هستي يو زمان څما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم   نه پوهيږم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو يو رقم وي   عين د تورو له پرهار سره سم وي
که ګريوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي   زه چه يار په سترګو نه وينم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسيږي   چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
کږو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي   که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه   د عاشق سترګي دي ووزي چه ئې غم وي

ketabton.com - The Digital Library

همدمي د دوو همدمو هسي بويه — چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
كه د درست جهان ښادي ور باندي راشي — مه كړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته — كه ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده — خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي — چه په درد و محبت كښي مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي — پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته — كه په اصل كښي عرب وي كه عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه — څه پكار بې سليمانه كه خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده — تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې — زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا يې
زه به تا په كومه زيركۍ شم پړولي — چا زده لكه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه كبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات كړه — ته چه لكه وې هم هغه هسي كبريا يې
ځان كه ستا په مينه كښي فاني كړمه څه به وكړم — ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا يې
مرگ مي په تا ولي خداي اختر كړ نه پوهيږم — څه دي حاصل هم شته كه مطلق په مرگ ځما يې
څه شو كه يم زه انگشت نما په مينه ستا كښي — زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ككرۍ د رحمان ځار شه — دا هم سهل كار دي ځما ياره كه په دا يې

خو ځما په ورميږه ماتول شير يې — كه په مرگ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي — څه محتاج ځما و مرگ وته ډير يې
كبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و — او كه نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي كم عقل — ته چه دا رنگه په زړه وكښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرگند كا — زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف كولي نشم — چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم — كه سل ځله په ترخه ويل گنډهير يې
د جهان ښكلي كه واړه د رحمان شي — خداي دي نه كا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موږ يې — په يوه ذره به گرم يا به سوړ يې
كه ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې — او كه بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

ketabton.com - The Digital Library

سړي كله خو يا جوړ كله ناجوړ وي   خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي څرګند كا   كه مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه   ته مجذوب د يار په مهر كښي مروړ يې

په ځوانۍ كښي بد دماغه بد ګمان يې   چه پيري درباندي در شي بيا ناتوان يې
كه په دا دي زړه ښه كيږي دا خو نشته   چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر ګز دي په لاس نه دي كښيوتوني   بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدايه زړه ترې په نور څه پوري   هم په خداي هسي باور كړه چه ناتوان يې
هسي رنګ دي و هغه جهان ته شا كړه   ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي   لكه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رونړولي   هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرګي شه   پوچ ګويۍ لره بلبل غوندي ګويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاځي   په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره كوزه اخيستي نه شې   چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترګي لكه سور په كانۍ ګرزې   كه پريوزې و كوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه   نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته   نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت كا ځان ئې هير وي   نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد كردار و بد سړى   كه دي ورور كه دي عزيز وي كه پرديى
تر هغه لا نيكو كار بيګانه ښه دي   چه بد كار شي د چا زوي او يا نمسى
لرګي لوښي همه واړه پرې مردار وي   بد كردار دي سور لنډي يا وړي سپى
هغه خلق به همه واړه ليوني كا   چه په كلي كښي يو سپي شي ليونى
بل علاج د ليونيو سپيو نشته   بې له مرګه چه ترې ډك كاندي كوهى
حرام خور د مخنثو په حساب وي   كه په توره يا په تيغ وي مړنى
مړني ويلي بويه و هغه ته   چه بې وجهي آزار نه كا هيڅ سړى
ديګ اينښي په ديګدان ورښي تر تيغ   چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغرى
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي   چه باله شي د خپل وقت حاتم طى
اې رحمانه چه بد فهم او بد كردار شي   راته وايه سپى بهتر دي كه سړى

ketabton.com - The Digital Library

چه دارو د درد و غم دي هغه مى   ساقي راکړه يو دوه جامه پياپى
مي د خپلو لبو دانه د انگورو   چه اول ئې نوشيدن وي پسې قى
په هر تيغ کښي چه آب نه وي د شرابو   څوك د غم په غليم نه مومي برى
جام د ميو چه غمخوار د کل جهان شه   زه به اوسم په دا غم کښي تا بکى
راشه يو ځله مي هسي مست خراب کړه   چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شى
بې خودي هسي پناه ده زور آوره   چه له هره غمه خلاص کاندي سړى
زه هغه تحصيل تمام گڼم په عشق کښي   چه ئې روغ وگړي بولي ليونى
رحمان صلحه له رقيب سره په دا کا   آشنا ښه دي البته خوړونکي سپى

که له ډيره غمه دم د چا ختى   زه به مړ ومه په عشق کښي لرغونى
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود   لکه ورك په توره شپه کا څوك کالى
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول کا   نه پوهيږم چه ئې خپل يم که پردى
په يو لاس کښي ئې مرهم په بل خنجر دي   نه په مړيو کښي حساب يم نه ژوندى
که په مرگ د عاشقانو ئې رضا ده   خداي دي ما کا تر همه واړه وړنبى
خون بها مي دستىَ په مثل نشته   ما پخپله قبول کړي دا خپل سوى
څوك دي غم ځما په ډيرو اوښو نه خوري   کم به نه کا په خوردن سره ندى
د هجران په توره شپه کښي ئې ويريږم   چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمى
د يار غم لکه مزري را باندي راشي   خداي دي پيښ نه کا په چا باندي مزرى
چه پرې غم غلطومه د شپې پاځم   کله مي په شونډو کيږدم لکه نى
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم   باري درد مي په هيڅ رنگ نه کا کمى
همسايه مي واړه وواته له خوابه   که په سل کوټو دننه کړم زگيروى
که عاشق تر معشوقې پوري يو سپى دي   خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپى
زه رحمان د يار په غم کښي هسي ډوب يم   چه هيڅ نه وينم په سترگو مگر دى

چه پخته شي آشنائي   تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي   د مطلوب بې وفايي
بادشاهي کاندي بدله   د ديدن په گدايي
خاني پلوري په اوربوشو   ميرزائي په ميرزايي
نظر نه کاندي هيچري   په لوئي په بډايي

ketabton.com - The Digital Library

ورته کفر څرګندیږي   خود بیني او خود رایي
خود رایي په عاشقي کښي   له عاشقه نه ښایي
معشوقې که بې وفا دي   عاشقان خو ئې ستایي
غوږ ئې کوڼ ستړګي ړندې وي   د خپل یار په خطایي
که ئې کړي وي سل علمه   هم دیني هم دنیایي
همه واړه فراموش کا   چه پرې ورشي شیدایي
و مطلب ته نه رسیږي   په شیخي او ملایي
آواره ننګ و ناموس کا   په سر واخلي رسوایي
تر ناموسه ورته به شي   بې ننګي بې نوایي
هره چار ئې په اخلاص وي   نه په روي و ریایي
قبلوي په دواړو سترګو   هر چه یار پرې فرمایي
نصیحت پرې اثر نه کا   که څوك سل ځله وایي
فایده نه لري په عشق کښي   د دانا ؤ دانائي
مشکل کار د عاشقۍ   آسان چري دي بایي
دغه کار کولي نه شي   هر کم فهم کجایي
هر کم بخت ئې کله مومي   د دلبرو همتایي
څه په کسب موندنه شي   دغه کار دي عطایي
چه د عشق په لومه کښیوزي   نور ئې نه وي رهایي
بې د یار له مخه نه شي   د عاشق دلکشایي
د خپل یار په طلب ګرزي   غاړي غرونه پیمایي
له عالمه وي وتلي   لکه صید صحرایي
تل تر تله ئې وطن دي   ګوشه کنج و تنهایي
مدام سوي لوغړن وي   د خپل آه په ګرمایي
هر زمان ئې په اور نیسي   د خپل یار تمنایي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي   نه ئې زهد پارسیي
په دا هسي ګرانو چارو   معشوقه ئې آزمایي
په یوه دیدن تري یوسي   د درست عمر کمایي
هم هي هسي رنګه وژني   یاره ستا بې وفایي
چه په زړه کړم زړه مي وچوي   دغه ستا خود نمایي

ketabton.com - The Digital Library

هم خودي لري بې قیاسه — هم د حسن زیبایي
ضرر نه لري بې نفع — ستا د مینې سودایي
ستا سودا ما لره سود دي — حق به وایمه خدایي
په هیڅ مخ کښې لیده نه شي — ستا د حسن صفایي
نمر به څه له تا سیالي کا — په دا بې سروپایي
ادراك نه رسي د سر وي — ستا د قد په رعنایي
لکه ستا چه قد بالا دي — نشته هسې بالایي
که د ستا وصال د وریا وي — زه ماهي یم دریایي
د مګسو زندګي ده — په دکان د حلوایي
زه طوطي شکر پرست یم — د ستا شونډې میټایي
دا ګمان په رحمان مه کړه — چه به بې تا به وپایي

ketabton.com - The Digital Library

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را ښرگند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ؤ مي نصیب کړې د ښایست په گلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په گلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و می ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترگي پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنگ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ؤ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ؤ خام کارانو
الهی په بزرگۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

ketabton.com - The Digital Library

اسیر کړي دي د زلفو په طناب یم تکبیر کړي دي د سترګو په قصاب یم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب یم لکه زه چه ستا له غمه په عذاب یم

خبر مه شه هیڅ بنده له دې غذابه

دریغه مه وي په دنیا کښي پیدا شوي او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه یم د هجران په لنبو سوي خو به ګرزم د هجران په اور اولوي

چه سینه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه زیست روزګار مي همیشه آه و فریاد شه
عمارت مي د زړه هسي رنګ برباد شه چه حباب غوندي بې بیخه بې بنیاد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پټ پټ ګرزم د ناصح له نصیحته راته کاندي نصیحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته هیڅ ځواب ئې په ما نه شي له غیرته

در مانده ورته ولاړ یم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي د عشق راز څه هسي نه دي چه وایه شي
دا مشکل حکایتونه په ما نه شي د دې بحر بې پایان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وایم له حسابه

ketabton.com - The Digital Library

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښې در و لعل لري سيرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه تل مي اوښي موج وهي د زړه له يمه
څو به پټه دا قصه اوسي پنهمه هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيږم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنګ خواریَ ما به نوم اخيستي نه و د ياریَ
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مریَ بې تا نه لرم هيڅوك د دستګیریَ

مګر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم هم په دا رنګه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم که په سل رنګه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وړه دي عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي څما په زړه دي اوس به حال و چا ته څه وايم چه څه دي

غرض دا دي چه زه ګرم يم ته ناګرمه

ketabton.com - The Digital Library

يو خو دا چه په صورت ئې پريرويه هم په خوي و په خصلت فرشته خويه
هم په قد و په قامت هر گوره لويه بيا به نه مومي څوك تا غوندي دل جويه

كه ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان كړم هسي چاري چه دښنه ئې وبله نه كا گلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري دا ځما گناه را وښيه دلداري

چه توبه كړم نصوحا غوندي محكمه

لاس تر غاړه د رقيب سره خندا كړې چه ما وويني له قصده راته شا كړې
خداي ئې ويني هغه چاري چه په ما كړې تر ابدي ورځي پوري به جفا كړې

كه به كله وجار ووزې له ستمه

تا جه هسي بې نيازي د ځان توښه كړه په عاشق دي د خندا زمكه متره كړه
بيا دي ورځ په غريبانو توره شپه كړه نور دا هسي د جفا خويونه مه كړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له ميني هر څوك خبر دار دي دا خبري كوراكور په هر ديار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي اوس په بيرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مين وي په وگړي به رسوا لكه كوهكن وي
هميشه انگشت نما په مرد و زن وي چه دا نښې په كښي نه وي دروغژن وي

كه په هره گړۍ خوري هزار قسمه

ketabton.com - The Digital Library

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سریکار وي له فریاده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زیاده نه ویرېږي له پیغوره له اهداده

بې د یار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زیست ئې نه شي یو ساعت بې مهرویانو
که څوك ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سویو سوختگانو

دا متاع ده تر یوه خسړي کمه

که سلیمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك یا وي
همیشه به په فریاد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښي پیدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هیڅوك نه ګڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته ګرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټکل وکړه رحمانه

په دنیا کښي ښادي چري ده بې غمه

(تصحیح، مقابله، او تدوین شو)
"بینوا"

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English